

bb. 62. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18 órától
zárásig

il la

60. időjárásjelentés
61. ügyeleti szolgálat
62. hírjegyzék

-. -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő : koncz antal
szerkesztette : halasi györgy
lakatos erzsébet

- 42 -

~~VÉGE~~

2100

MTI.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb. 1. shakespeare és gorkij-dráma a fővárosi színpadokon -
október budapesti premierjei

i nn/gk/szö/il cz

1974. október 4.

a következő hetek változatos színházi produkciókkal várják a budapestieket: októberben hat premier lesz a fővárosban. a nemzeti színház társulata október 19-én mutatja be makszim gorkij „jegor bulicsov és a többiek„ című drámáját, amely az elmúlt évek emlékezetes színházi sikerei közé tartozik. az új előadást major tamás irányításával állítják színpadra, a címszerepekben básti lajossal. a főbb szerepekben gobbi hildát, csernus mariannt, daniel valit, bodnár erikát, szersén gyulát és agárdi gábort láthatják a nézők. a diszleteket varga mátyás, a jelmezeket pedig vágó nelly tervezi. jelentékeny szerep bemutató színhelye lesz október 18-án a vigszínház. ekkor shakespeare „antonius és cleopatra„ című tragédiája kerül a nézők elé mészöly dezső fordításában. a produkciót vendégként vámos lászló rendezi, fehér miklós diszleteinek és jánoskúti mártá jelmezeinek felhasználásával. a kísérőzene megírására petrovics emilt kérték fel. a két híres főszerepet ruttikai éva és darvas iván alakítja. nagyobb feladatot kapott az előadásban oszter sándor, egri mártá, kutvölgyi erzsébet, somogyvári rudolf, koncz gábor, benkő gyula, pethes sándor, szombathy gyula, valamint két főiskolai hallgató, egri katalin és soproni ágnes.
/folyt.köv./

- 1 - Burgancsali

bb. 1./shakespeare folyt./ il

október 24-re tüzték ki a thália színházban a „Lengyel fantázia”, című produkció bemutatóját. a művet a lengyel irodalom nagy klasszikusai, miczkiewicz, slowacki és krasinski drámáiból és költeményeiből válogatták és állították össze. a fordítást és a válogatást részben kerényi grácia végezte el. az előadást kazimir károly, a színház művészeti vezetője rendezi, és az ő nevéhez fűződik az adaptáció is. a főbb szerepekben kozák andrást, drahotá andreát, bitskey tibort, harsányi gábert nagy attilát és mécs károlyt láthatja a közönség. a díszleteket rajkai györgy, a jelmezeket pedig márk tivadar tervezi.

a mikroszkóp színpadon október 18-án játsszák először a „magától nem megy”, című új politikai kabarét, amelyet szokásos újság-írópartnerei segítségével komlós jános írt. a rendezésre marton frigyest, a rádió népszerű rendezőjét kérték fel. az új műsorban - amelyet a színház hetedik születésnapján visznek a közönség elé - mutatkozik be halász lászló, a társulat új tagja, aki a szolnoki színháztól szerződött a nagymező utcába. a régi társulat mellett vendégként szerepel a produkcióban hacser józsa a tháliából, timár béla a madáchból, kristóf tiber a huszonötödik színházból, kiss istván és havas gertrud a bábszínházból. a bábterveket mécsáros andrás, a népszabadság politikai karikaturistája készíti. nem hiányzik természetesen az új politikai kabaréból hofi géza színes egyénisége sem.

a budapesti gyermekszínház október 18-án viszi színre barnassin anna „pro urbe”, című darabját, amely budapest felszabadulásának évfordulója előtt tiszteleg. a dzsesszmusical zenéjét gonda jános szerezte, a koreográfus pedig köllő miklós. a főbb szerepeket uri istván, magyar mária, székhelyi józsef, sipeki tiber és ujlaky károly játssza. a rendező: kazán istván.

október 25-én magyarországi ősbemutatót tart a vidám színpad. mikola zarudnij „nem vagyunk kifestve”, című fordulatos vígjátékát adják elő léner péter rendezésében. az új szovjet komédiát gálvölgyi judit fordításának felhasználásával abody béla alkalmazta magyar színpadra. a jelmezeket mialkovszky erzsébet tervezi. a főbb szerepeket a vidám színpad ismert művészei, lorán lenke, kibédi érvin, csala zsuzsa, verebély iván, oldalán a társulat új tagjai: csákányi lászló, mendelényi vilmos, markaly gábor, muszte anna, lencz györgy és bősze györgy alakítják./mti/

bb. 2. kastélyból gyermekintézmény.

vid ká/il cz

1974. október 4.

gyermekintézménnyé alakítják át a zala megyei rigyác község határában álló volt földbirtokosi kastélyt. az épületben 70 személyes otthont alakítanak ki a szellemileg elmaradt és mozgássérült gyerekek részére./mti/

-.-

bb. 5. vallomások szegedről minikönyvben

vid ká/il cz

1974. október 4.

a szegedi nyomda és a dél-magyarország szerkesztősége közös kiadványaként öt és félszer öt és fél centiméteres minikönyvet jelentetett meg. a város fémbe vésett címerével díszített, 160 oldalas kis kötetben neves politikusok, tudósok, írók, újságírók, hazai és külföldi művészek vallanak a városról.

a könyvecske foto anyaga képet ad szegednek a felszabadulás óta elért fejlődéséről. a kötetet f. nagy istván és sz. simon istván újságírók szerkesztették./mti/

-.-

bb. 3. öt esztendő mérlege : háromezer lakás ezeregyszáz új óvodai hely, napirenden a 16. kerület fejlesztése

i gy s szől cz

1974. október 4.

a jelenlegi tervidőszakban a vártnál nagyobb arányú fejlesztést valósítanak meg a 16. kerületben. a nagykiterjedésű külső városrész gyarapodását elsősorban a lakásépítés és a közművesítés gyorsabb ütemű fejlesztése tette lehetővé - állapították meg a 16. kerületi párt végrehajtó bizottság legutóbbi ülésén, amelyen a iv. ötéves terv megvalósulásáról tárgyaltak.

/folyg.köv./

- 3 -

bb. 3. / öt esztendő folyt./ il

öt év alatt várhatóan 3 000 új otthont építenek fel. megkezdődött - és a jókai uti lakótelepig 1975 végéig elkészül - a sashalmi, mátyásföldi területek szennyvízcsatorna hálózatának kiépítése. dicséretre méltó, hogy a Varga József uti, az Ond vezér uti és a tervenfelül épülő centenáriumi szövetkezeti lakótelepek alapközművei a lakásokkal párhuzamosan megépülnek. az év végéig befejezik a centenáriumi lakótelep gerincszatorna vezetékének építését. a mostani tervidőszakban mintegy 40 kilométer földjárdát látnak el szilárd burkolattal, jó ütemben halad az elektromos hálózat és a városrész közvilágításának korszerűsítése is. a főváros nagy kiterjedésű peremkerületében gondoskodnak a tömegközlekedés javításáról is. a lakosság kérésére cinkotán, árpádföldön és gyöngy-telepen meghosszabbították az autóbuszvonalakat. tavaly a 31/a járat megindításával összekötést létesítettek ujjpalotával. az év végéig felépül a bkv cinkotai uti autóbuszgarázsa.

a párt végrehajtó bizottság ülésén elismeréssel nyugtázták, hogy az 1970 évi pártértekezleten vállalt 550 új ovodai hely létesítését eddig már további 150-el sikerült megtételni. a gyermekintézmények nagyarányú fejlesztése a kerületi vállalatok, intézmények áldozatkészségének, társadalmi összefogásának köszönhető. jövőre a tervek szerint további 400 ovodai helyet létesítenek az új lakótelepeken./mti/

-. -

bb. 4. száz tejárusító pavilon az ipar és a vendéglátás összefogásából

kf/ie/il cz

1974. október 4.

a tej- és tejtermék fogyasztás - a vaj kivételével - a múlt évi stagnálás után valamelyest emelkedett, a bőséges kínálattól azonban még elmaradó forgalommal sem a tejipar, sem a kereskedelem nincs megelégedve. a tejértékesítés fokozására tettek különféle intézkedéseket, erőfeszítéseket - miniszteri utasítás is jelent meg például a vendéglátóiparban kötelező tejárusításról - a kívánt eredmény azonban eddig elmaradt.

/folyt.köv./

- 4 -

t

bb. 4./ száz folyt./ il

pedig a lakosság szívesen inná több tejet, ha lenne hol. példa erre az az egy-két fővárosi tejivó, amely a nap minden órájában tele van vendégekkel. méltán panasolja a közönség, hogy kevés a tejárusító hely, a legtöbb tejboltban is megszüntették a poharazást, s hiányoznak a korábban kedvelt de megszüntetett utcai tejivók is. az őszi bnv - ahol nyolc tejpavilon működött - is bizonyította, hogy van keletje a tejnek, a tejterméknek.

a belkereskedelmi minisztérium irányításával és anyagi közreműködésével a vendéglátóipar a tejiparral együttműködve akciót indított a „siető”, közönség igényeinek megfelelő, jól hozzáférhető, tejárusító hálózat kialakítására. rövidesen csepelen, kispesten, pesterzsébeten és kőbányán állítják fel az őszi bnv-n sikert aratott pavilonokat, s még az idén harminc a jövő évi nyári szezonra pedig összesen száz hasonlót nyitnak országszerte, a fővárosban és a megyeszékhelyeken. a száz pavilon létesítésének 30 millió forintos költségét egyenlően osztják meg, tíz-tíz millió forintot ad a tejipar és az illetékes vendéglátó vállalatok, s 10 millió forinttal támogatja a program végrehajtását a belkereskedelmi minisztérium./mti/

-. -

bb. 8. pirosban a szegedi konzervgyár

vid ká/il cz

1974. október 4.

pirosba öltözött ezekben a napokban a szegedi konzervgyár a megkezdődött a piros paradicsompaprika feldolgozása. a c/vitaminban gazdag, vastaghusu paprikából ételízest, pritamint készítenek. az idényben négyszáz vagonnyit dolgoznak fel. paradicsomból eddig mintegy két és félezer vagonnyit dolgoztak fel, s előreláthatólag jelentősen túlteljesítik a tervet./mti/

-. -

- 5 -

v

bb. 6. szocialista brigádok a lakótelepek fűtéséért

i ni/ie/il cz

1974. október 4.

gyakran okoz problémát az új lakótelepek hőellátásában, hogy az új fűtőegységek nem készülnek el a fűtési idény kezdetére, építési, szállítási gondok, vagy a tervezés elhúzó-dása miatt. az április 4. gépgyár kazánszerelő szocialista brigádjainak kongresszusi munkaversenyvállalásai az idén lehetővé tették, hogy az új lakótelepi kazánokat időben fel-fűthessék.

az óbudai lakótelep teljes hőellátásához jelenleg óránként 85 millió kalória kazánteljesítmény szükséges. tavaly még ennél jóval kevesebb - 62 millió kalória - is elég volt. az április 4. gépgyár október 15-re befejezi egy 50 millió kalóriás új szovjetkazán szerelését, így jut meleg az újonnan átadott lakásokba is. a megfelelő tartalékok biztosítására december végére előkészítenek nyomás próbára egy 100 millió kalória teljesítményű kazánt is, a jövő év első negyedében pedig a szerelését is befejezik.

ujpalotán 112 millió kalóriás összteljesítményű kazánok biztosítják a lakótelep hőellátását. a hónap közepén a fűtési idény kezdetén a szerelők jó munkájának eredményeként már befűthetnek, ha kell, egy újonnan felszerelt 50 millió kalóriás szovjet kazánba is. ez a kazán csak tartalék lesz, munkájára akkor kerül sor, ha valamelyik elromlik. a révész utca hőközpont környékének távfűtése is időben elkezdődhet, hiszen az új 100 millió kalóriás kazán nyomáspróbái már augusztus végén megtörténtek, a szerelést a hónap közepére befejezik.

dunaujvárosban a vasmű lakótelepének fűtőközpontja is elkészül október 15-re bár áttervezés miatt jelentős idővesztés érte a szerelőket. a jövő évi 100 millió kalóriás bővítéssel már nem lesznek ilyen gondok sem, mert az építéshez és szereléshez szükséges munkálatokat már most elkezdik./mti/

-. -

bb. 7. mexikói filmapok budapesten

i ro/gk/szö/il cz

1974. október 4.

a filmtudományi intézet és a cinematografica mexicana közös rendezésében október 7-től 12-ig mexikói filmapokat rendeznek a budapesti filmmuzeumban.

/folyt.köv./

- 6 -

bb. 7./ mexikói ... folyt./il

az észak-amerikai ország filmművészetének nyolc alkotását láthatja a közönség, amelyek keresztmetszetet nyújtanak az utóbbi évek filmművészetéből. a mai mexikói valóság problémáit feltáró mű éppúgy szerepel a programban, mint kalandfilm, illetve derűs vígjáték.

traven nálunk is ismert regényének a „fehér rózsá”, -nak és gogol klasszikus vígjátékának, „a revizor”, -nak a hőseit láthatják viszont a nézők egy-egy mexikóadaptációban. alfonso arau aki gogol vígjátékát filmre vitte, mai mexikói környezetben helyezte az eredeti művet. bemutatják még simon blancónak, a híres mexikói szabadsághősnek életét idéző alkotást, továbbá az „autós hétvége”, című vígjátékot, amely egy autóverseny derűs pillanatairól számol be. a filmapokra mexikói delegáció érkezik budapestre.

/mti/

-. -

bb. 9. kirakatokból loptak

i bc/gk/szö/il cz

1974. október 4.

a börtönből szabadulva egy ideig dolgozott, majd újra összeközösbe került a törvénnyel berdó balázs 47 éves jászapáti segédmunkás, és villányi endre 42 éves miskolci segédmunkás. berdó balázs a vii. kerületi rákóczi úton berdó két ismeretlen társával betört egy kapu alatti vitrint, s onnan elvitt tiz pulóvert. villányi endre ugyancsak rákóczi úton „tevékenykedett”, berugta egy óra- és ékszerüzlet kirakatát, ahonnan 37 órát emelt ki, majd gyorsan kereket oldott. másnap egy italbolti találkozás alkalmával közölte berdóval, - akivel korábban együtt raboskodott - hogy órákat szeretne eladni, s ehhez segítségét kérte. társa - bár tudta, hogy lopott holmíró van szó - meg is ígérte, hogy segít az értékesítésben. kilenc órán túl is adott, majd amikor további 15-öt akartak értékesíteni ugyanannál a vevőnél, tetten érték őket.

a fővárosi bíróság villányi endrét négyévi, berdó balázst háromévi és négyhónapi szabadságvesztésre ítélte, ezenkívül villányit kötelezte, hogy térítse meg az óra- és ékszerkereskedelmi vállalatnak okozott mintegy 11 000 forint értékű kárt./mti/

-. -

- 7 -

bb.10. timár mátyás beszéde

t szö-nn/p szö la

1974. október 4.

rendelkezésre bocsátjuk dr. timár mátyásnak, a minisztertanács elnökhelyettesének beszédét, amelyet az ndk nemzeti ünnepe alkalmából pénteken délután az ikarus karosszéria- és járműgyárban rendezett nagygyűlésen mond el. keretet később adunk az anyag feloldásig e m b a r g ó s.

x x x

bevezetőben hangsúlyozta, hogy 25 esztendővel ezelőtt a német munkások és parasztok, kommunisták sorsdöntő lépését mindegyikük az tette lehetővé, hogy a második világháború fő terheit viselő szovjetunió szétzúzta hitlernek és szövetségeseinek fegyveres erejét és a népek sorát szabadította fel a fasizmus iga alá. a szovjet hadsereg katonáinak milliói ontották vérüket, adták életüket a győzelemért, népeink szabadságáért, boldogabb jövőjéért.

- a hitleri birodalom szétzúzása után a szovjet megszállási övezetben a romeltakarítással és a helyreállításal egy időben indult meg a harc a nácizmus maradványainak felszámolásáért és a demokratikus átalakulásért. - mondotta - a dolgozók akaratával és érdekeivel összhangban államosították a gyárakat, felosztották a 100 hektárnál nagyobb birtokokat. száműzték a fasizmust a közéletből, új alapokra helyezték a közoktatást; 17 milliónyi német indult el a demokratikus megújulás útján.

dr. timár mátyás a továbbiakban rámutatott: az ndk megalakulása olyan esemény volt, amely új fejezetet nyitott nemcsak a német nép történetében, hanem pozitív hatást gyakorolt Európára és a világban lejátszódó folyamatokra is. megszületett az az állam, amely egyszer s mindenkorra szakított a kizsákmányoló osztály évszázados militarista, imperialista, hagyományával, „olyan állam alapjait rakták le, amelynek zászlajára a béke, az alkotás, a humanizmus jelszavát írták, amely méltó módon folytatja a legnagyobb német gondolkodók és forradalmárok, goethe, schiller, heine, marx, engels, karl liebknecht, rosa luxemburg, ernst thälmann harcát.

e célokért indult harcba a két munkáspárt egyesítése nyomán létrejött szocialista egységpárt vezetésével az új állam munkásosztálya, dolgozó népe.

/folyt köv ./

-8-

bb.10. timár mátyás.....1.folyt /p

a szovjetunió segítségére sietett az ország lakosságának. nyersanyagot szállított, technikai segítséget nyújtott az ipari termelés megindításához, a szocialista ipar bázisának megteremtéséhez. fokozatosan tűntek el a háborús pusztítás nyomai. az 1949-ben induló első, kétéves terv befejezése után az ipari termelés 10 százalékkal túlhaladta ugyanennek a területnek 1936-os termelését. az első ötéves terv végrehajtásával európa ötödik ipari államává fejlődött a fiatal német munkás-paraszt állam. a technika állandó fejlesztése, a munka termelékenységének fokozása olyan kiemelkedő ütemet eredményezett, amelyre a tőkés nyugat is kénytelen volt felfigyelni, s az ndk-val, mint ipari hatalommal számolni.

arról beszélt ezután dr. timár mátyás, hogy a német szocialista egységpárt vezetésével az ndk munkásosztálya és műszaki értelmisége olyan iparágakat fejlesztett ki, mint például az elektrotechnikai és elektronikai ipar, a magasan fejlett vegyi- és járműipar. a fejlődés ütemét jól érzékelteti az az adat is, hogy az ndk dolgozói napjainkban 40 nap alatt termelnek annyit, mint 1949-ben egész évben.

- az ipar és a mezőgazdaság hatékonyságának állandó növelése, új iparágak létrehozása, a technika legmodernebb vívmányainak alkalmazása - mindehöz járul a német munkás-paraszt állam gyors fejlődéséhez. - hangoztatta a szónok. minden erőfeszítés a lakosság munka- és életkörülményeinek állandó javítását, az életszínvonal emelését, a szocialista társadalmi rend célkitűzéseinek megvalósítását szolgálja. ezeknek az elveknek megfelelően hozott határozatot a német szocialista egységpárt 1971. júniusában megtartott viii. kongresszusa azokról a nagyszabású szociális és kulturális intézkedésekről, amelyek napjainkban válnak valóra.

a német demokratikus köztársaságban a munkások és a parasztok szilárd és folyamatosan fejlődő szocialista államot teremtetek. a nemzetközi reakció minden mesterkedése és gáncsoskodása ellenére is tiszteletet és nemzetközi elismerést vívtak ki hazájuknak. több mint két évtized után a német szövetségi köztársaság is kénytelen volt tudomásul venni a tényeket, amit a két német állam alapszerződése rögzített. a nemzetközi életben szerzett tekintélyét az ndk mindenekelőtt annak köszönheti, hogy kezdettől fogva a különböző társadalmi rendszerű államok békés egymás mellett élésének elvén alapuló politikát folytat. a szovjetunióval és a többi szocialista országgal közös erőfeszítéseket tett és tesz az európai béke és biztonság megszilárdítása, a világbéke megőrzése érdekében.

/folyt köv ./

-9-

bb.10. timár mátyás2.folyt /p

a magyar nép - a világ békeszerető millióival együtt - úgy tekint a német demokratikus köztársaságra, mint a legértékesebb német haladó hagyományok örökösére és továbbvivőjére, a nép érdekeinek hű kifejezőjére, az európai kontinens békéjének egyik alapvető tényezőjére.

beszéde további részében a minisztertanács elnökhelyettese szólt arról, hogy akárcsak hazánk, az ndk gazdasági fejlődésének is a szovjetunióval és a többi szocialista országgal való szoros együttműködés a legbiztosabb alapja. mindezt a két- és többoldalú hosszú lejáratu szerződések, valamint a kgst keretein belül megvalósuló komplex program segíti. országaink szocialista gazdasági integrációjának jellemzője, hogy mind nagyobb jelentőségre tesz szert a termelési kooperáció, a kutatási feladatok összehangolása, a specializálás, közös erőfeszítések az új termelői kapacitások létrehozására. kapcsolataink és barátságunk közös harcban kovácsolódott a nemzetközi munkásmozgalomban.

- a magyar népköztársaság a szovjetunió után elsőként ismerte el a német demokratikus köztársaságot. -hangsúlyozta dr. timár mátyás - állami kapcsolataink kezdetének dátuma: 1949. október 18. ennek is most ünnepeljük jubileumát. az azóta eltelt negyedszázad alatt népeink testvéri szövetségben, a szocialista országok közösségének tagjaként ott vannak a haladás első sorában.

nagyra értékeljük a német demokratikus köztársaság és a magyar népköztársaság között kialakult sokoldalú politikai, gazdasági, műszaki-tudományos és kulturális együttműködést. kapcsolataink különösen erőteljesen fejlődnek az 1967-ben megkötött barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződés aláírása óta. e kapcsolatok értékét jelzik a pártjaink és kormányaink közötti rendszeres találkozók.

beszéde végén hangsúlyozta a szónok, hogy a német demokratikus köztársaság negyedszázados, és hazánk harminc éves szocialista fejlődésének eddig elért sikerei is bizonyítékai annak, hogy a szocializmus erkölcsi, politikai és gazdasági erői kiapadhatatlanok, s hogy népeink összefogása megsokszorozza erőnket. /mti/

--

-10-

bb.11. gerhard reinert beszéde:

t sző-nn/s/p la

1974. október 4.

rendelkezésre bocsátjuk gerhard reinertnek, az ndk nagykövetének beszédét, amelyet az ndk nemzeti ünnepe alkalmából pénteken délután az ikarus karosszéria- és járműgyárban rendezett nagygyűlésen mond el. keretet később adunk. az anyag feloldásig e m b a r g ó s !

x x x

a nagykövet bevezető szavaiban megállapította:

- az ndk 25 éve -elsősorban olyan negyedszázad, amely kifejezi a szocialista német állam szilárd összeforrottságát a szocialista államközösséggel. olyan negyedszázad, amelynek folyamán népünk barátsága és testvéri együttműködése állandóan mélyült a szovjetunió és a többi testvéri szocialista ország népeivel. ez volt pártunk első feladata és legfőbb törekvése, ma is ez, és az lesz a jövőben is. marxista-leninista pártjának, az nszép-nek vezetésével és szoros szövetségben a dolgozó parasztsággal, az értelmiséggel és más dolgozókkal a munkásosztály vette kezébe a hatalmat és létrejött munkás-paraszt államunk.

- marx, engels és lenin tanainak, valamint a szovjet nép tapasztalatainak a mi viszonyainkra történő alkotó alkalmazásával végrehajtottuk az antifasiszta-demokratikus fordulatot, leraktuk a szocializmus alapjait és ma a fejlett szocialista társadalmat építjük. -hangoztatta a szónok-. államunk megmáshatatlannal a társadalmi haladás oldalán áll. az ndk-ban végérvényesen és visszavonhatatlanul győzött a szocialista társadalmi rend. államunk szövetsége a szovjetunióval örök és megbonthatatlan, és szilárdan összeforrt a szocialista államközösséggel. munkánk és politikánk következetesen a szocialista testvéri szövetség erősítésére és megszilárdítására irányul.

beszélt a nagykövet a termelőerők sokoldalú fejlődéséről, s megemlítette: az ndk-ban ma hat hét alatt termelnek annyit, mint 1949-ben egész év folyamán. jelenleg a termelőmunkával megteremtett évi nemzeti jövedelem meghaladja a 120 milliárd márkát. ez azt jelenti, hogy hatszor annyit fordíthatnak az ndk gazdasági erejének növelésére és az élet-színvonal emelésére, mint 1949-ben. a nszép viii. kongresszusai politikájának megvalósítása révén sikerült tovább növelni a nemzeti jövedelem növekedési ütemét és fokozni a munkatermelékenységét. a reáljövedelmek növelése, a mind jobb lakásellátás és a lakosság egészségügyi ellátásának javítása mellett arra is törekednek, hogy gyors ütemben emeljék az egész nép kulturális és műveltségi színvonalát. /folyt köv ./

-11-

bb.11. gerhard reinert....1.folyt /p

beszéde következő részében gerhard reinert hangsúlyozta:

- államunk szocialista külpolitikája mindig azt a célt szolgálta, hogy szövetségben a szovjetunióval és a többi szocialista országgal megteremtsük a szocializmus békés építéséhez szükséges kedvező külső feltételeket, és ezzel biztosítsuk a mai és a jövő nemzedékek számára a békét, az emberiség drága kincsét. hála a szovjetunió és az egész szocialista államközösség növekvő politikai, gazdasági és katonai erejének, hála az szkp 24. kongresszusán elfogadott békeprogramon alapuló következetes békepolitikának, mélyrehatóan megváltoztak a nemzetközi erőviszonyok és az enyhülési folyamat a nemzetközi helyzet-meghatározó elvévé vált.

- a szovjetunióval, a lengyel népköztársaságnak, a cseh-szlovák szocialista köztársaságnak és más szocialista államoknak az nszk-val megkötött szerződése, valamint az ndk és az nszk között a kapcsolatok alapjairól szóló szerződés és a nyugat-berlinről hozott négyoldalú egyezmény eredményeképpen sikerült lerakni a háború utáni európai helyzet rendezésének szilárd alapjait.

- az imperializmusnak közel 25 éven keresztül az ndk ellen irányuló politikai és diplomáciai blokádját sikerült megtörni. az ndk ma nemzetközileg elismert állam, a föld 111 államával tart fenn diplomáciai kapcsolatot és az ensz egyenjogú tagja. jól tudjuk, hogy az évtizedes diplomáciai blokádtörése csak a szovjetunióval és a többi testvéri szocialista országgal való szoros szövetségben és a velük való együttműködéssel volt lehetséges. hálával és örömmel állapítjuk meg, hogy a magyar népköztársaság elejétől fogva hűségesen mellettünk állt. ezt az is bizonyítja, hogy néhány nap múlva ünnepeljük 25. alkalommal annak a jelentős eseménynek a dátumát, hogy az első német munkás-paraszt állam és a magyar népköztársaság felvette a diplomáciai kapcsolatot.

beszéde végén a nagykövet megállapítja:

- az ndk történelme elejétől fogva egyúttal a szocialista államaink és népeink közötti egyre szorosabbá váló baráti, testvéri kapcsolatok történelme is. megingathatatlan alapja ennek céljaink és feladataink közössége. marxista-leninista pártjaink - az nszép és az mszmp - egyre erősödő harci szövetsége szorosan összekapcsolja népeinket a hatalmas szovjetunió népeivel. ezen az alapon fejlődtek a sokrétű kapcsolatok, amelyek ma már mélyen beépültek népeink életébe.

befejezésül a nagykövet köszönetet mondott az évfordulóhoz kapcsolódó budapesti nagygyűlés megrendezéséért, és további sikereket kívánt a testvéri magyar népnek szocialista házája felvirágoztatásában. ?mti/

-.-
-12-

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

parlament

bkk 1. papp lajos beszéde

i pr/um zs

1974. október 4.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk papp lajos államtitkár beszédét, amely pénteken hangzik el a parlamentben. embargós, csak jelzésre használható fel!

x x x

- népképviselői rendszerünk demokratizmusa többek között abban is kifejezésre jut, hogy az országgyűlés és a képviselők nem tekintik munkájukat befejezettnek a törvények megalkotásával, hanem figyelemmel kísérik és ellenőrzik végrehajtásukat - kezdte beszámolóját dr. papp lajos. az, hogy az országgyűlés napirendre tűzte a tanácstörvény végrehajtásáról szóló beszámolót, kifejezi a törvény társadalompolitikai szerepét és jelentőségét. a törvény végrehajtása a tanácsok feladatán túl, szocialista társadalmi fejlődésünk jelentős tényezője, amely közvetlenül érinti a lakosságot és a nem tanácsai szerveket is.

- a magyar szocialista munkáspárt x. kongresszusa egyik időszerű, központi feladatként határozta meg az államélet és a szocialista demokrácia fejlesztését. ennek keretében került sor - összhangban társadalmi fejlődésünk követelményeivel - a tanácsszervek tevékenységének fejlesztésére. a tanácsok tevékenységének fejlesztését úgy kellett megoldani, hogy növeljék önállóságuk, hatáskörük és munkájuk szakszerűsége; szélesedjék a lakosság állandó, tevékeny közreműködése a tanácsai feladatok meghatározásában, végrehajtásában és ellenőrzésében, ugyanakkor hatékonyabbá válják a tanácsok központi irányítása.

/folyt.köv./

- 1 -

bkk 1./ papp lajos ...1.folyt./um

- arra, hogy egy törvény elvei és céljai helyesek-e, a társadalmi gyakorlat ad választ. a tanácsstörvény végrehajtása is mindenképp a tanácsok munkája, annak eredményei alapján ítélhető meg. a törvény már az előkészítése és megalkotása idején is közérdeklődést váltott ki. a végrehajtásáról is széles körből szerzett vélemény alapján számolok be. a végrehajtás tapasztalatait megtárgyalta a fővárosi, több megyei és számos helyi tanács. nagy segítséget jelentett, hogy több pártbizottság és helyi pártvezet meneteközben is megvitatta ezt a témát. a pártszervek jelentősen segítették a törvény társadalompolitikai céljainak, elveinek és főbb szabályainak a lakosság körében történő megértését és végrehajtását. a tapasztalatokat a közelmúltban értékelte a fővárosi, megyei tanácselnökök értekezlete és a tanácsi koordinációs bizottság, amelynek ülésén az érdekelt minisztériumok vezetői kifejtették álláspontjukat. napirendre tűzte a hazafias népfront országos tanácsának elnöksége. megtárgyalta az országgyűlés két állandó bizottsága, valamint a fővárosi és a megyei képviselőcsoportok. a jogi-, igazgatási- és igazságügyi bizottság két ízben is értékelte a törvény végrehajtásának helyzetét. az így szerzett sokirányú és értékes tapasztalatok a további munkához is sok segítséget adnak.

a törvény megalkotása óta eltelt csaknem négy évet a végrehajtás első időszakának lehet tekinteni. ennek tapasztalatai már elegendőek ahhoz, hogy jelenthessem a tisztelt országgyűlésnek: a törvény elveinek és szabályainak helyességét az élet, a gyakorlat igazolta. a tanácsi szervezet, a tanácsok munkája társadalmi fejlődésünk követelményeinek megfelelően alakult. a törvény kedvező hatása egyre határozottabban érződik a tanácsok munkájában, a munka feltételeinek javulásában. korszerűsödött területi beosztásuk és igazgatási szervezetük. nőtt a tevékenységük iránti közérdeklődés, ugyanis a helyi tanácsok döntenek a város- és községpolitika minden jelentős kérdésében, az ügyintézés is közelebb került a lakossághoz. a lakosság mind nagyobb része mond véleményt, vesz részt a tanácsi feladatok meghatározásában és megvalósításában.

/folyt.köv./

bkk 1./ papp lajos ...2.folyt./um

- a tanácsok tevékenységében bekövetkezett fejlődés és kedvező eredmények mellett számos nehézség, hiányosság is tapasztalható volt. ezek okai azonban nem a törvény előírásainak, hanem egyrészt azok végrehajtásának hiányosságaira vezethetők vissza. másrészt már a törvénytervezet tárgyalása során is hangot kapott, hogy egyes rendelkezéseinek végrehajtása hosszabb időt igényel. ezt a jövőre nézve is szükséges hangsúlyoznom, mivel bizonyos mértékben túlzott várakozás is volt a törvénnyel szemben. a végrehajtás időigénye megmutatkozott többek között abban, hogy csak fokozatosan lehetett és lehet növelni a tanácsok önállóságát, hatáskörét, anyagi eszközeit. ma is van még olyan nézet, amely a nagyobb önállóságon elsősorban a több anyagi eszközt érti. márpedig a tanácsok anyagi eszközeit és ezzel együtt az igények kielégítésének ütemét nem a tanácsstörvény, hanem - a népgazdaság lehetőségeire figyelemmel - a költségvetési törvény határozza meg. a tanácsstörvény az így meghatározott eszközökkel való hatékonyabb gazdálkodásnak, a helyi erőforrások öntevékeny feltárásának és a társadalmi erők mozgósításának jobb lehetőségét teremtette meg.

eleinte az sem volt mindenütt elég világos, hogy a tanácsok önkormányzati jellege nagyfokú önállóságot jelent a helyi ügyekben, de nem jogosít a népgazdasági célok, a központi intézkedések figyelmen kívül hagyására. ma már ritkább az önállóság félreértése, bár előfordul, hogy egyesek a felsőbb rendelkezéseket vagy ajánlásokat hajlamosak szükségtelen bele szólásnak, a helyi önállóság csorbitásának minősíteni. vannak viszont, akik félnek a felelősségtől és szívesen vennék, ha mindent felülről mondanának meg.

a vártnál valamivel több időt vesz igénybe a színvonalasabb munka személyi feltételeinek megteremtése, s az indokoltabbnál vontatottabban halad az eljárások egyszerűsítése. a törvény hatályba lépése után szükségszerűen a szervezeti átállás, az új működési módszerek bevezetése volt a teendők előterében. hatott a régi szemlélet és gyakorlat is. a törvényi célok megvalósításában hosszabb távon a munka tartalma színvonalának emelése került a tanácsok figyelmének középpontjába és ma már az a meghatározó.

/folyt.köv./

bkk 1./ papp lajos ...3.folyt./um

tisztelt országgyűlés!

- a tanácstörvény sarkalatos célja volt a testületi szervek, különösen a tanácsok szerepének növelése. a tanács-testületek munkája - amely a népképviselőlet megnyilvánulása - a törvény alapján jó irányban fejlődött. növekedett szerepük a helyi tervek és feladatok megállapításában, a szakigazgatási szervek irányításában és ellenőrzésében. megkülönböztett figyelmet fordítottak a társadalompolitikai jellegű határozatok, így a munkásosztály, a fiatalok és a nők helyzetével, a közoktatással és közművelődéssel foglalkozó határozatok végrehajtásának szervezésére. a nagyobb döntési hatáskör fokozta a tanácsok aktivitását, felelősségtudatát. ha egy tanácsülésen közönyösek, passzívak a tanácsok, akkor ez legtöbbször a téma-választás, vagy az előkészítés jogos bírálatát jelenti.

- a demokratizmus örvendetes növekedését mutatja, hogy a lakosság véleménye, javaslatai korábban ilyen mértékben még nem érvényesültek a testületi döntésekben, mint most. a lakossági kapcsolatok szélesítésében azt kell elérni, hogy a véleményeket, javaslatokat a tanácsok ne csak meghallgassák, hanem megvalósításuk lehetőségét vizsgálják meg és adjanak tájékoztatást akkor is, ha a válasz indokolatlan nemleges. a szélesebb körű véleménykérés eredményeként javult a testületi döntések megalapozása. ugyanakkor előfordultak a korábbi gyakorlatból fakadó hibák is. helyenként elmarad a testület elé tartozó fontos ügyek tárgyalása. az utóbbi időben például több városi tanács figyelmét elkerülte a szolgáltatás-fejlesztéssel, a lakosság ellátásával kapcsolatos tennivalók testületi megvitatása még ott is, ahol az - éppen a nem kielégítő helyzet miatt - szükséges lett volna. a legtöbb hiányosság a határozatok végrehajtásának szervezése, de főképpen a következetes ellenőrzése, számonkérése körül tapasztalható.

fontos önkormányzati hatáskör a tanácsrendelet alkotásának lehetősége. ezzel azonban - elsősorban a részletekbe menő jogi szabályozás miatt - nem élnek eléggé a tanácsok. a tanácsrendelettel alkotott szervezeti és működési szabályok beváltak.

/folyt.köv./

bkk 1. / papp lajos ...4.folyt./um

a testületek döntései törvényesek. ehhez hozzájárult, hogy kialakult a döntések törvényességét és egyben a hatékony központi irányítást biztosító törvényességi felügyeleti rendszer. a törvényességi felügyelet a szocialista állam alapvető működési elvének, a demokratikus centralizmusnak az érvényesülését szolgálja; nem korlátozza, hanem kiegészíti a tanácsi önállóság kibontakozását.

- az ország minden századik felnőttkorú lakosa tanácstag, közvetlen részvevője a tanácsi döntéseknek. a csaknem 70 ezer tanácstag a közösség szolgálatában tesz eleget megtisztelő közéleti megbízatásának. elismerésre méltó munkát végeztek a törvény végrehajtása érdekében, ezért köszönet illeti őket. a lakosság is elismeri, becsüli a jól dolgozó, önzetlenül fáradozó tanácsok tevékenységét. ezt bizonyítja, hogy több mint 5 ezer tanácstagot a tanácsok megalakulása - 1950 - óta újra és újra megtisztelnek bizalmukkal. elvértve ugyan, de előfordul, hogy a munkáltatók nem adják meg az előírt lehetőséget közéleti megbízatásuk teljesítéséhez.

bevált a fővárosi és a megyei tanácsok a képviselői rendszer korszerűsítésének az a megoldása, hogy tagjait a helyi tanácsok választják. így a megyei tanácsban nem egyes választókerületek, hanem egy egész település lakosságának az érdekei jutnak jobban kifejezésre. egyértelműbb a tanácsok felelőssége is, mert a törvény alapján felelősek a főváros, illetve a megyei tanácsnak, valamint az őket megválasztó helyi tanácsnak, amelynek beszámolni is kötelesek.

a törvény mind a központi rendelkezések, mind a tanács-testületi döntések végrehajtásában kulcsszerepet adott a végrehajtó bizottságoknak. a tapasztalatok azt igazolják, hogy a végrehajtó bizottságok következetesen biztosítják a jogszabályok végrehajtását, eleget tesznek annak a feladatuknak, hogy összehangolják az országos és a helyi érdekeket, szervezzék az ágazati feladatok helyi végrehajtását. erősödött a végrehajtó bizottságok koordinációs szerepe. munkájuknak változatlanul gyenge pontja még a határozatok végrehajtásának, a hivatali apparátus és a helyi végrehajtó bizottságok tevékenységének következetes ellenőrzése.

/folyt.k./

bkk 1. /papp Lajos ...5.folyt./um

a tanácsokat a döntések előkészítésében és meghozatalában tevékenyen segítik bizottságaik. jók a tapasztalatok arról, hogy nem tanácsstagok is bizottsági tagok lehetnek. ma már több mint tizenötezer szakember tagja ilyen módon a bizottságoknak, értékes segítők a testületi munkának. főként a községekben azonban nem élnek megfelelően a bizottsági munkában fejlődő lehetőségekkel, többek között a szakemberek szélesebbkörű bevonásával. eredményesen dolgoztak a tanácsstagi csoportok is.

a városi, különösen a nagyvárosi körülmények között nehezebb közvetlen kapcsolatot kialakítani és tartani a lakossággal. a kapcsolatokban fontos szerepet töltenek be a lakóbizottságok. tevékenységük tartalma és módszere - különösen az új, nagy lakótelepeken - még nem mindenütt alakult ki. ezért a tanácsoknak - együttműködve a helyi népfront szervezetekkel - jobban kell segíteniük tevékenységüket. a szakszervezetekkel együttműködve tovább kell javítani a tanácsok és az üzemi kollektívák kapcsolatát is. sok jó példa tanúsítja, hogy ahol a tanács vezetők rendszeresen találkoznak az üzemi kollektívákkal, ismertetik a terveket, célokat, ott a végrehajtásban is gyümölcsöző együttműködés alakul ki. ezek a találkozások egyben jó alkalmat adnak a munkások közéletbe történő bevonására, annak lehetőségeinek megismertetésére is.

- a törvény fontos, új - a közvetlen demokráciát szolgáló - intézkedése volt a falugyűlés bevezetése. a tanácsok tavaly - szoros együttműködésben a népfrontbizottságokkal - több mint kétezer falugyűlést hívtak össze. sok falugyűlésen résztvettek az országgyűlési képviselők is. a jól előkészített falugyűlések elősegítették, hogy a lakosság közvetlenül tudomást szerezzen a község ügyeiről, a tervekről, feladatokról, véleményével részt vegyen a döntések előkészítésében és tájékozódjék a korábbi elhatározások megvalósításáról. ha a lakosságot tájékoztatjuk a feladatokról, ha olyan feladatokat tűzünk ki, amelyeket helyesel, akkor azok megvalósításában szívesen részt is vesz. az utóbbi három évben örvendetesen szélesedett, fellendült a települések fejlesztése, szépítése érdekében végzett önkéntes társadalmi munka. a településekért végzett társadalmi tevékenység az elmúlt három év alatt - megközelítő számítások szerint - 3 és félmilliárd forint volt. a társadalmi munkavégzés közösségformáló hatása pedig pénzben ki sem fejezhető.

/folyt.köv./

bkk 1./ papp Lajos ...6.folyt./um

- a tanácsrendszer fejlesztésének alapvető kérdése a tanácsok, mindenekelőtt a helyi tanácsok népképviseleti-önkormányzati funkciójának gazdasági megalapozása. a tanács törvény és egyéb magasszintű jogszabályok ennek érdekében jelentősen növelték a tanácsok gazdasági önállóságát és kezdeményezési lehetőségeit. megszűntek az ésszerű és takarékos gazdálkodást akadályozó korábbi kötöttségek. bevált a tanács törvény elvei alapján kialakított tanács pénzügyi szabályozó rendszer. a tanácsok érdekeltebbé váltak bevételeik növelésében, a helyi erőforrások hasznosításában és a hatékonyabb gazdálkodásban. az időközben tett intézkedések hatására - néhány kivételtől eltekintve - megszűntek azok a pénzügyi zavarok, amelyek 1971-ben még több helyi tanácsnál előfordultak. nem vált be egyértelműen a kisebb községi tanácsok önálló felújítási alapképzési és teljeskörű beralapgazdálkodási joggal való felruházása. annak azonban jelenleg is megvan a lehetősége, hogy a megyei tanácsok indokolt esetben átcsoportosítással segítsenek.

- a tanácsok pénzügyi forrásai a népgazdaság fejlődésével összhangban növekedtek. a iv. ötéves terv az előző tervidőszakhoz viszonyítva mintegy 70 százalékkal több fejlesztési és csaknem 44 százalékkal több költségvetési lehetőséget biztosított számukra. az elmúlt 3 évben közel 145 milliárd forinttal gazdálkodtak. egyszerűbbé tette pénzgazdálkodásukat, hogy a korábbi három helyett egy bankkal, az országos takarékpénztárral kerültek kapcsolatba. néhány tényező ugyanakkor hátrányosan hatott gazdasági lehetőségeikre. főleg az építőipari árak számítottánál nagyobb emelkedése miatt a többletbevétel ellenére is számos gond, feszültség volt a beruházásoknál. a központi intézkedések az áremelkedések kedvezőtlen hatását időközben nagyrészt ellensúlyozták.

mindent egybevetve a tanácsok gazdasági önállósága és anyagi eszközeik nagysága - tehát önkormányzati funkciójuk gazdasági megalapozottsága - a népgazdaság jelenlegi lehetőségeinek felel meg. gazdálkodási és pénzügyi szabályozó rendszerükön néhány - a gazdálkodás hatékonyságát szolgáló módosítástól eltekintve - az v. ötéves tervidőszakra sem szükséges változtatni. figyelembe véve azonban a központi határozatokon alapuló újabb tanács feladatokat és kötelezettségeket is, indokolt növelni anyagi eszközeiket.

/folyt.köv./

bkk 1. /papp Lajos ...7.folyt./um

- a tanácsok alapjában célszerűen használták fel pénzüket. terveikben meghatározó jelentőségük van a kormány által előírt feladatoknak, mindenekelőtt a célcsoportos lakásépítésnek. ezek teszik ki az összes fejlesztés valamivel több mint 70 százalékát.

a tervezés során összességében jól oldották meg a társadalmi igények rangsorolásának nehéz feladatát. ezt azért emelem ki, mert van olyan vélemény, hogy a tanácsok az indokoltnál kevesebbet fordítottak egyes ágazati feladatok megoldására. annak előre bocsátásával, hogy a tanácsoknak még gondosabban kell mérlegelniük a terv és a költségvetés összeállítását, s a később, a gazdálkodás folyamán felmerülő igényeket, az a véleményem: jobban a helyi megítélésre lehet bízni, hogy a kötelezően előírtak mellett milyen feladatokat és milyen sorrendben oldjanak meg. a tanácsok anyagi eszközei nem korlátlanok. nyilvánvaló, hogy ha adott esetben - mint például az elmúlt években - a társadalmi szükségletek, lakossági igények hatására a tervezettnél több gyermekintézmény létesítését határozzák el, akkor más területeken nincs lehetőség a terv teljesítésére. ha nem ezt tennék, megalapozatlan célokkal állnának a lakosság elé. úgy vélem, a minisztériumnak jobban kell bízniuk abban, hogy a tanácsok helyesen mérlegelik az ágazati érdekeket és felelősségteljesen, általában a népgazdasági érdekeket és a helyi igényeket figyelembevéve döntenek a szükségletek kielégítéséről. a tapasztalatok is ezt igazolják.

- ugyanakkor a tanácsok egy része, éppen a jelentős ágazati és lakossági igények hatására, túlértékelte lehetőségeit, vagy megyei, központi segítségben bízva, olyan fejlesztéseket is tervbe vett, amelyek megvalósításához nem voltak meg a feltételek. előfordult a beruházások alátervezése, vagy túl költséges megoldások választása is. az áremelkedés mellett, elsősorban ezért kényszerültek az érintett tanácsok időközben módosítani a tervüket. az utóbbi másfél-két év tapasztalatai igazolják, hogy ha hatékonyabb a megyei és a járási segítség, ellenőrzés, és ha a helyi tanácsok nyílt város- és községpolitikát folytatnak, jobban figyelembe veszik a lakosság véleményét és őszintén feltárják előttük a lehetőségeket, akkor meg lehet előzni a megalapozatlan, a tulzó, vagy partikuláris érdekeket szolgáló fejlesztéseket. az igazsághoz tartozik az is, hogy ha minden tanács jobban előkészítette volna beruházásait és eszközeiket még tervszerűbben használták volna fel, maguk is jelentősen mérsékelhetnék volna gazdasági gondjaikat.

/folyt.köv./

bkk 1. /papp Lajos ...8.folyt./um

- a tanácsok jelentős szervező munkát végeztek terveik teljesítése érdekében. ennek eredményeként az elmúlt három évben öröndetesen javult a lakosság ellátottsága, egyes területeken pedig kiemelkedő eredmények születtek. az elmúlt év végére például már megvalósult a iv. ötéves tervidőszakra tervezett általános iskolai osztálytermek 99, a középiskolai osztálytermek 83, a bölcsődei helyek 66 százaléka; 52.400 óvodai hely létesült, egyharmadával több, mint amennyit a terv előir. megkülönböztetett figyelmet fordítottak a tanácsok az állami lakásépítés, a vállalatok munkáslakás-építési akcióinak ösztönzésére és a magánlakásépítés segítésére. ennek is szerepe van abban, hogy várhatóan - némi belső arányeltolódással - a tervezett 400 ezer lakásnál több épül fel. jelentős gondot okoz az állami és a telepszerű többszintes magánlakásépítkezésekhez szükséges területek közmivesítése, de a lakásépítéstől függetlenül is növekszik a még ellátatlan településeken, településrészekben a közművek iránti igény.

- az eredmények mellett nem lehet szó nélkül hagyni, hogy a tanácsok több fontos területen, különösen kórházak, kollégiumok, vízművek, szennyvíztisztító művek építésében és a vízvezeték-hálózat bővítésében elmaradtak tervük időarányos teljesítésében. ezt tervszerűbb munkával, jobb koordinációval fokozatosan pótolniuk kell.

- a tanácsok többsége a költségvetési eszközeivel is évről-évre tervszerűbben, kiegyensúlyozottabban gazdálkodik, biztosítja a több mint 16 ezer intézmény zavartalan működését. több helyen nem kielégítő, hiányos az intézmények gazdálkodásának felügyelete és az ellenőrző munka. a költségvetési gazdálkodás szerteágazó területéről két témát említek. az egyik: a jelenlegi szabályozás szerint nem képződik annyi felújítási eszköz, mint amennyire szükség volna a középületekben, intézményekben, lakásokban megtestesülő jelentős állami vagyon megóvásához, ugyanakkor azonban a tanácsok a meglévő felújítási alapot sem használták fel. a lemaradás oka a tervszerűtlen előkészítés, a kapacitáshiány, a műszaki felkészületlenség. már a korábbi jelzések alapján az érdekelt minisztériumokkal együtt dolgozunk a megfelelő intézkedések előkészítésén.

/folyt.köv./

bkk 1. /papp Lajos ...9.folyt./um

a másik sokat vitatott téma, a tanácsok pénzmaradványainak megítélése. a viszonylag magas - mintegy 3 és fél milliárd forint - évvégi fejlesztési pénzmaradvány egyik oka kétségtelenül a helyenként túl óvatos gazdálkodás és a feladatok elvégzésének hiányos előkészítése. nem hagyható azonban figyelmen kívül, hogy a maradvány mintegy 1800 tanács és több mint 10 ezer intézmény között oszlik meg. másrészt sok tanács - a lakosság egyetértésével - olyan fejlesztést tervezett, amelynek megvalósításához több évig kell pénzt gyűjtenie. a nagybányai pénzmaradvány-képződés elkerülése érdekében ugyanakkor indokolt megvizsgálni, hogy milyen formában lehet a tartósan fel nem használt pénz egy részét központilag szabályozott módon átmenetileg átcsoportosítani a tanácsok között. ebben az esetben azok a tanácsok, amelyek jól előkészítették a tervezett beruházást vagy felújítást, a hitel igénybevételével azt hamarabb meg is valósíthatják.

- a törvény jelentősen növelte a tanácsok gazdasági szervező, kulturális nevelő és lakosságot ellátó szerepkörét. a tanácsoktól mind több erőfeszítést kíván az ágazati feladatok végrehajtása. sokrétű szervező és koordináló munkára van szükség az ipari, építőipari, mezőgazdasági termeléssel kapcsolatos feladatok mellett a közoktatási és a közművelődési határozatok végrehajtása, a szocialista tudatformálás, az egészségügyi ellátás javítása, a lakossági szolgáltatások bővítése érdekében. az átlag életkor emelkedésével szaporodnak a szociális feladatok. a születések számának örvendetes növekedésével néhány éven belül még több gyermekintézményre, tanteremre lesz szükség. egyre több teendő ad a környezetvédelem is. ahhoz, hogy a tanácsok ezeknek a követelményeknek jól meg tudjanak felelni, munkájuk színvonalának folyamatos javításán túl, nélkülözhetetlen lesz a központi szervek fokozott és összehangolt segítsége is. nagyobb figyelmet kell fordítani a tanácsoknak, de a központi szerveknek is az egyes települések alapellátásában meglévő különbségek mérséklésére.

/folyt.köv./

bkk 1. / papp Lajos ...10.folyt./um

- a törvény növelte a helyi tanácsok hatáskörét az intézmények létesítésében, fenntartásában, vezetőik kinevezésében. a törvénytervezet parlamenti vitájában, de később, a végrehajtás során is volt olyan aggály, hogy a községi tanácsok nem tudnak majd megbirkózni ezzel a feladattal. most már megállapítható, hogy helyes volt a hatáskör leadása. az országgyűlés jogi bizottságának legutóbbi ülésén éppen pedagógus képviselő mondta el azt a tapasztalatát, hogy a helyi tanácsok magukénak érzik intézményeiket, érdeklődnek az ott folyó munkáról és sok esetben szinte erejükön felül gondoskodnak azok működésének tárgyi feltételeiről, szervezik ehhez a lakosság segítségét.

- az eddig széleskörűen kibontakozott eredményes gazdasági koordinációban még sok a kiaknázatlan lehetőség. többek között biztosítani kell, hogy a nem tanácsai szervek arányosan vegyék ki részüket a közösen létrehozott intézmények működtetéséből, mert ez éppúgy közös érdek, mint a létesítés. a tanácsoknak is jobban ki kell használniuk az egymásközti együttműködés helyi adottságait, ennek a közigazgatási határ nem lehet akadály. hatékonyabb regionális jellegű együttműködésre van szükség a megyei tanácsok között. a helyi tanácsok is szélesebb körben fogjanak össze - a helyi erőforrások egyesített felhasználásával is - vízművek, kollégiumok, szociális otthonok, művelődési intézmények és más hasonló létesítmények közös megépítésére, fenntartására.

a tanácsok koordinációs tevékenysége kiterjedt olyan fontos területekre, mint a kereskedelmi ellátás, a munkaerőgazdálkodás, a szolgáltatás, a szakemberképzés, a kulturális tevékenység, az üzemi kulturházak és rendelők területi célú hasznosításának, a kulturális és sportalapok együttes felhasználásának megszervezése. az ilyen jellegű munkát azonban még jelentősen tovább kell fejleszteni.

- a tanácsai ügyintézés törvényesnek mondható. az évenként kiadott több mint másfélmillió határozatból a jogorvoslat folytán megváltoztatott határozatok aránya alig haladja meg az összes határozat 1 százalékát. ez az arány viszonylag kedvező, mégis évenként mintegy 20 ezer ügyfelet érint. a fellebbezéseknek gyakran a kellő szakismeret és tapasztalat hiánya, helyenként a felelőtlenség, a munka „könnyebbik végének”, a keresése, a tényállás hiányos megállapítása miatt kell helytadni.

/folyt.köv./

s

parlament

bkk 1./ papp lajos ...11.folyt./um

- az utóbbi években megtörtént az igazgatási hatáskörök felülvizsgálata és leadása. ma már az ügyek több mint 80 százalékát helyben intézik, ami előnyösebb a lakosságnak, jobb feltételeket teremtett az ügyintézéshez, mert a nagyobb helyismeret birtokában megalapozottabb döntéseket lehet hozni. a hatáskörök decentralizálásával kapcsolatban voltak és még ma is vannak a hatáskörök leadásának mértékét vitató nézetek. egyesek szerint túl sok hatáskört kaptak a helyi tanácsszervek, mások szerint még többet is elbírnának. megítélésünk szerint most az a fontos, hogy a meglévő hatásköröket jól gyakorolják.

a törvény rendelkezéseinek megfelelően kialakult a tanácsoknál a hatósági tevékenység ellenőrzésének belső rendje. a végrehajtó bizottságok titkárai ezt jól ellátják. tovább kell azonban javítani a külső szervek munkájának ellenőrzését, így a szövetkezetek tevékenységének törvényességi felügyeletét, az egyesületek felügyeletét, a lakosság érdekvédelmét szolgáló ellenőrzési munkát, elsősorban az áellenőrzést, mert ez is gyenge pontja a tanácsok munkájának. a tanácsai szervek nagy figyelmet fordítanak a társadalmi, a csoport és az egyéni érdekek összehangolt érvényesítésére. az összefüggések felismerését segítik a nemrég megjelent jogpolitikai irányelvek. a jogalkalmazásban való érvényesítésüket azonban még néhány tisztázatlan kérdés nehezíti. nem egyértelmű, és ezért úgy gondolom, megfontolást érdemel például az egyedi ügyekben alkalmazható méltányosság lehetősége.

jelentős munka volt a tanácsok hatáskörének felülvizsgálata. ez azonban csak egyik feltétele az ügyintézés korszerűsítésének, a bürokratizmus csökkentésének. a másik, nem kevésbé fontos feltétel az eljárások egyszerűsítése, az ügyintézés idejének rövidítése. ennek érdekében eddig is több intézkedést tettünk. néhány éve például még átlagosan 2 millió hatósági bizonyítványt adtak ki évente a tanácsok, a múlt évben már csak 360 ezret. még mindig gyakori azonban, hogy vállalatok, intézmények jogszabályi rendelkezés ellenére kérnek tanácsai igazolást olyan adatokról, amelyeket a személyi igazolvány tanusít. ezt a gyakorlatot meg kell szüntetni, mert az állampolgároknak felesleges utánjárást, a tanácsoknak indokolatlan többletmunkát okoz.

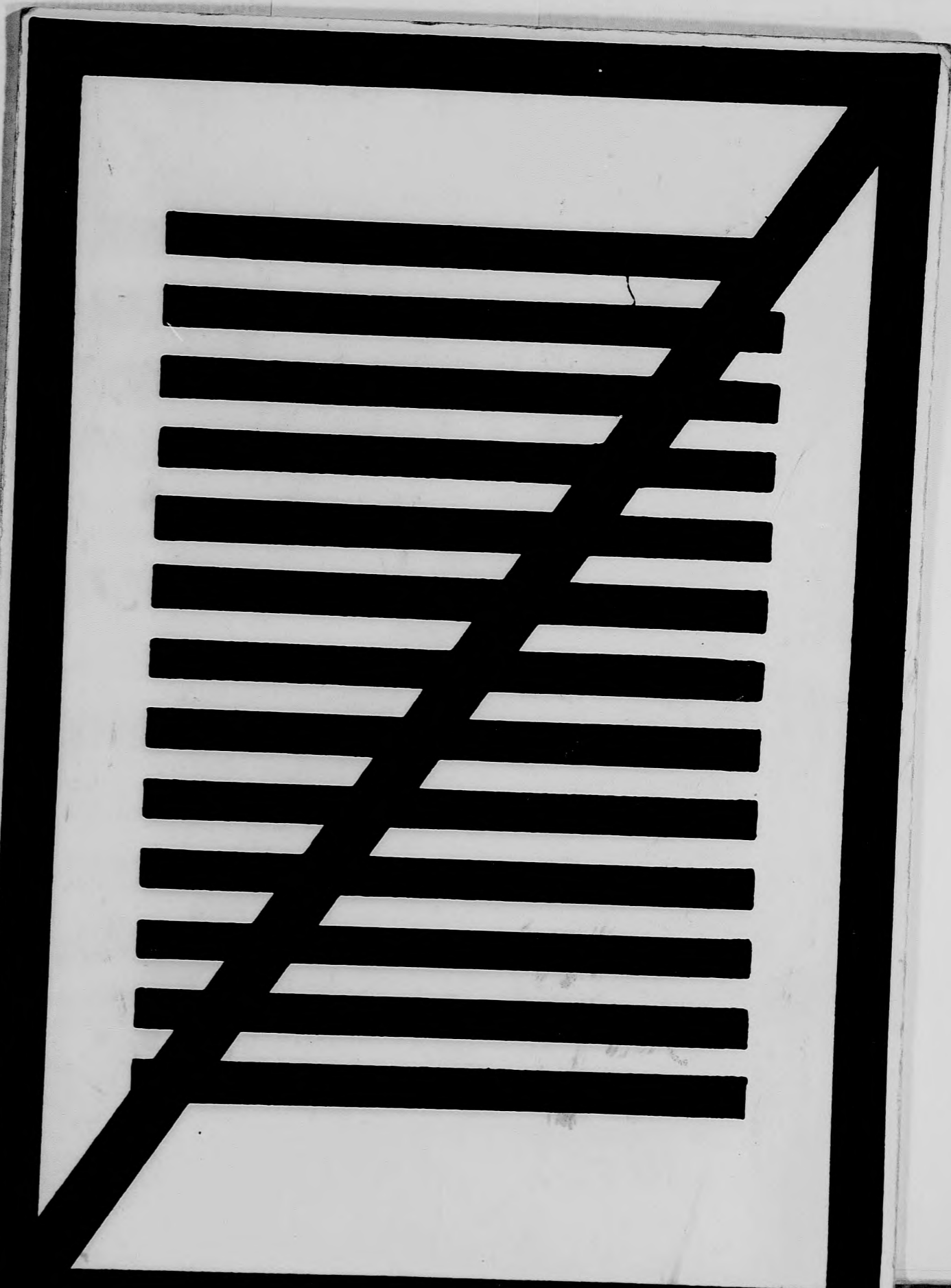
/folyt.köv./

- 1 2 -

F.

Parlament

13. oldal.

Parlament

13 oldal.

s parl

bkk 1./ papp lajos ...11.fol

- az utóbbi években meg
felülvizsgálata és leadása

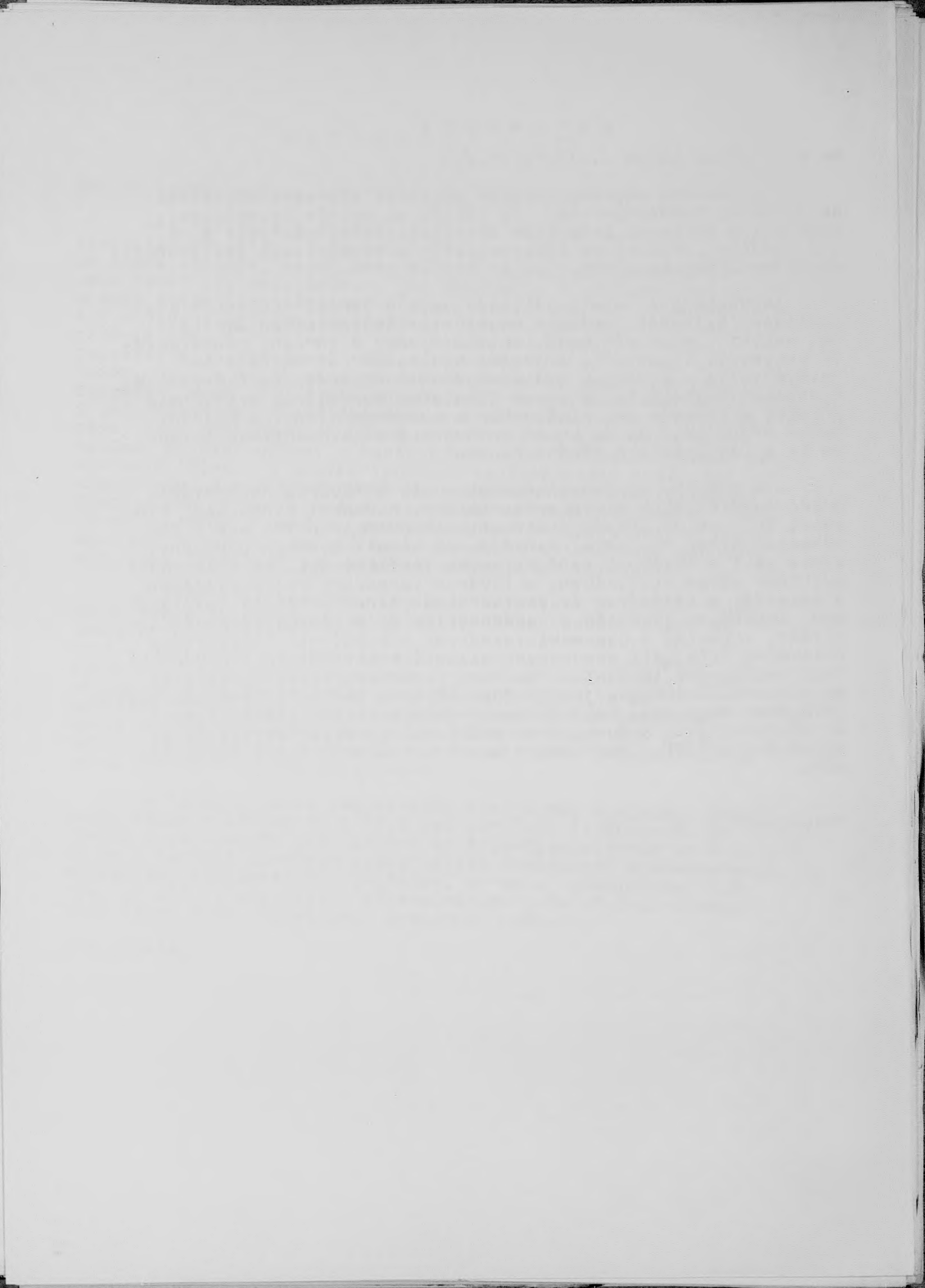
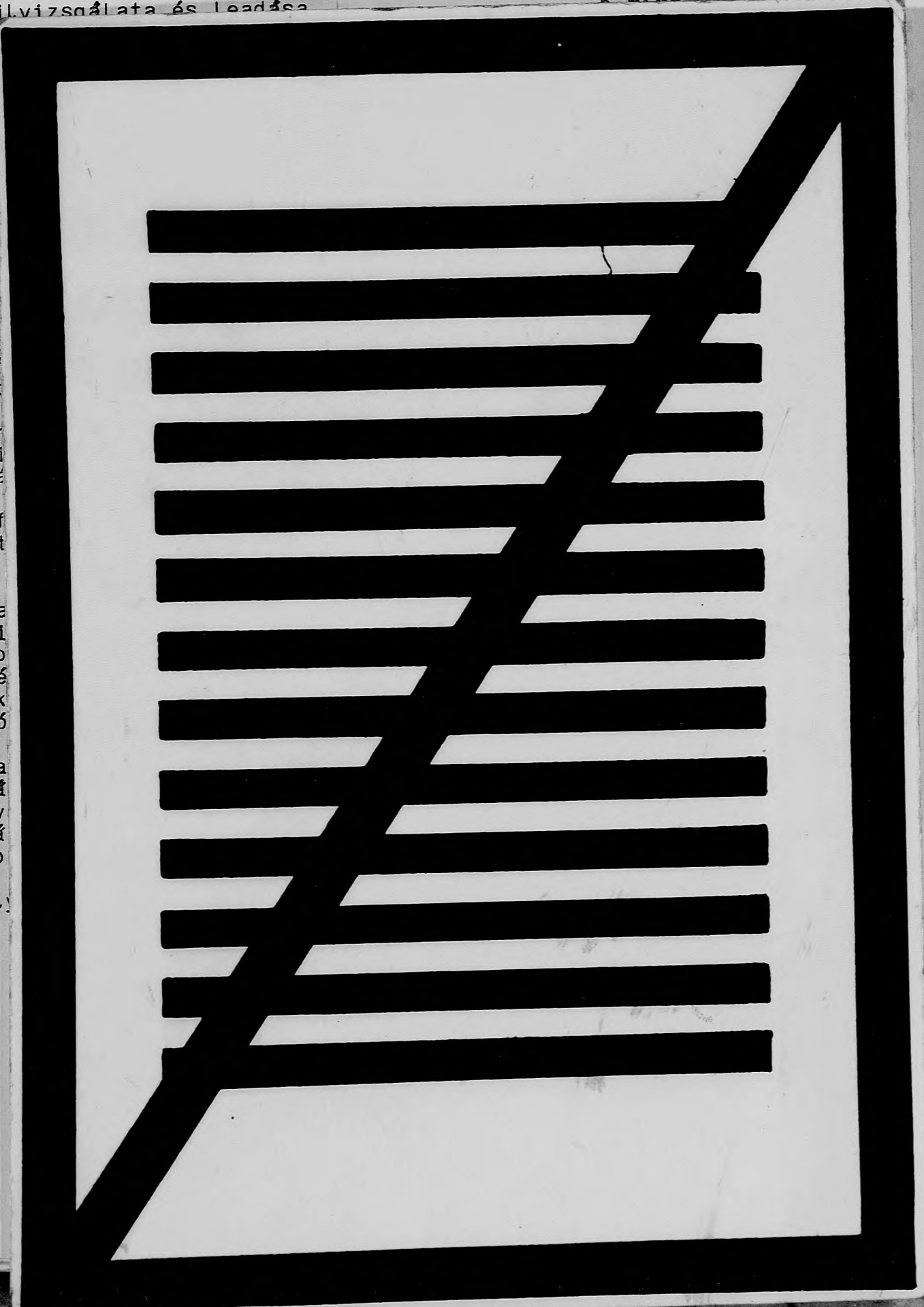
si hatáskörök

Lék
tét
ret
kör
nak
sze
sze
a f

csol
a v
azon
a sz
egy
lend
ge p
meg
szer
giti
maza
lan
megf
mélt

lata
rüsi
vésb
tézk
tézk
ható
ben
lala
taná
zolv
az á
doko

/fol

bkk 1. /papp Lajos ...13.folyt./um

- a törvény végrehajtásában jelentős szerepet töltöttek be a megyei tanácsszervek. jól látják el kettős feladatukat, egyrészt a központi irányítás érvényesítését, másrészt a helyi tanácsok érdekeinek képviselését, a települések összehangolt és arányos fejlesztését.

jelentős szervezeti változás volt a járási hivatalok kialakítása. a járási tanácsok megszüntetése többekben aggályokat keltett. most már megállapítható, hogy a törvény rendelkezése helyesnek bizonyult. a járási hivatalok létrehozása lehetővé tette a községek önállóságának fokozását. tevékenységük egészében megfelelő. az egyes hivatalok munkájának színvonala közötti eltérések oka elsősorban a szakemberhiány. a községi munka önállóságának és kellő színvonalának elősegítése továbbra is a legfontosabb járási feladat.

- a törvény jó lehetőségeket adott a főváros helyzetéből adódó sajátosságok figyelembevételére. budapest kiemelkedő szerepet tölt be az ország életében, különösen jelentős ezért tanácsszerveinek helyzete, munkája. az elmúlt években eredményesebbé vált a fővárosi tanácsszervek tevékenysége. ez tükröződik a nyiltabb várospolitikában, a főváros tervszerű fejlesztésében, a lakosság ellátásának és életkörülményeinek érezhető javulásában. különösen jelentős a lakáshelyzet és a tömegközlekedés javítása, valamint a gyermekintézmények hálózatának fejlesztése érdekében kifejtett eredményes gazdaság szervezői tevékenységük. több intézkedés történt a fővárosi tanácsszervek munkájának és munkafeltételeinek javítására. főleg a kerületi tanácsok önállóságának növelése, hatáskörének rendezése volt indokolt, mert ez biztosíthatja a munka szervezési és személyi feltételeinek megváltoztatását, lehetőséget adott a szakemberhiány enyhítésére.

/folyt.köv./

- 14 -

ü:

bkk 1./ papp Lajos ...14.folyt./um

- a törvényt a tanácsi dolgozók nagy érdeklődéssel és kedvezően fogadták, tulnyomó többségük megértette és magáévá tette céljait, becsületes helytállással, munkakedvvel vesz részt végrehajtásában. jól segítette a végrehajtást az a nagy államigazgatási munkatapasztalat, amellyel a munkájukat élethivatásuknak tekintő köztisztviselők jelentős része rendelkezik. a törvény jó lehetőségeket biztosít a személyi feltételek javításához. több intézkedés történt annak érdekében, hogy a megnövekedett feladatoknak az apparátus eleget tehessen. ezek közül jelentősebb volt: a magasabb képesítési követelmények meghatározása; a gyakornoki rendszer bevezetése; több szakközépiskolában az igazgatási ismeretek oktatásának megszervezése; a tanácsi dolgozók továbbképzésének rendszeressé tétele. a megyei tanácsok továbbképzési intézetet szerveztek. a minisztériumok is nagyobb gondot fordítanak az ágazatukban dolgozó tanácsi szakemberek továbbképzésére. különösen jelentős a tanácsakadémia szerepe a közigazgatási szakemberképzésben; az oktató munka továbbfejlesztésével oldható meg, hogy főiskolai képzettségű utánpótlást neveljen.

az utóbbi időben több intézkedés történt a tanácsi dolgozók fokozott erkölcsi és anyagi megbecsülésére, élet- és munkakörülményeinek javítására is. a tanácsoknál is 44 órás lett a munkahét, növekedett a jutalomalap, a községekben lakásépítési kedvezményeket kaptak, javultak a munkahelyi körülmények és a továbbtanulási lehetőségek. jelentős és időszerű intézkedés volt a tanácsi dolgozók bérrendezése, amely várhatóan elősegíti a képzettebb és stabilabb apparátus kialakítását, a vezetés színvonalasabbá tételét. ennek jelei már most is tapasztalhatók.

- a tanácsi munka leggyengébb pontja még a község. emellett, főleg a városi és a fővárosi kerületi tanácsoknál és járási hivataloknál okoz gondot az államigazgatáshoz is érhető és a tanácsi munkában gyakorlattal rendelkező szakemberek, műszakiak, közgazdászok, jogászok, orvosok, pedagógusok hiánya. az előírt képesítési követelmények betartásához mintegy 4000 felső foku végzettségű szakember hiányzik.

/folyt.köv./

- 15 -

bkk 1./ papp lajos ...15.folyt./um

a belső tartalékok felhasználása lényegében megtörtént. az apparátus további „minőségi”, javítása eredményezheti első-sorban a munka színvonalának a javulását. az eljárások egyszerűsítésében is jelentős munkamegtakarítási lehetőség van. a tanácsok feladata, hogy a rendelkezésükre álló létszámnak a feladatokhoz mért arányos elosztásáról és a munkamennyiség változása esetén a szükséges mértékű átcsoportosításról gondoskodjanak.

- a tanácsok tevékenységének fejlesztése érdekében növelte a törvény a minisztertanács tanácsai hivatala feladatkörét és felelősségét. a hivatal fő feladata a minisztertanács tanácsokat irányító, ellenőrző munkájában és tevékenységük törvényességi felügyeletében való közreműködés. munkánk során arra törekedtünk, hogy biztosítsuk a tanácsstörvény következetes végrehajtását. amiben nem sikerült, az a mi munkánk hiányossága is. a tanácsoknál segítettük és ellenőriztük a párt és a kormányhatározatok megvalósítását, területi szerepkörük kibontakoztatását és a szocialista demokratizmus szélesítését. több intézkedést tettünk vagy kezdeményeztünk a tanácsai munka személyi és tárgyi feltételeinek javítására. fontos feladatunknak tekintettük a minisztériumok tanácsai területet érintő ágazati irányító tevékenységének és a tanácsokkal való tartalmas együttműködésének segítését. a tanácsok megnövekedett önállósága és hatásköre szükségessé tette fokozottabb ellenőrzésüket. ezért a minisztériumokkal összhangban kialakítottuk a fővárosi és a megyei végrehajtó bizottságok rendszeres és átfogó ellenőrzésének rendjét. a törvény hatálybalépése óta a fővárosban és 12 megyében végeztünk vizsgálatot, 5 megyében pedig utóvizsgálatot. ennek során ellenőriztük a tanácsstörvény rendelkezéseinek érvényesülését, a tanácsok munkájának hatékonyságát. a vizsgálat tapasztalatait az érintett végrehajtó bizottságnál és országosan is hasznosítottuk.

/folyt.köv./

bkk 1./papp lajos ...16.folyt./um

az állami szervekre háruló növekvő feladatok eredményes elvégzése a tanácsoktól a jövőben még jobb, hatékonyabb munkát igényel. ehhez a törvény megfelelő keretet ad, módosítására nincs szükség. a tanácsok azzal javíthatják munkájukat, hogy öntevékenyebben élnek a törvényben kapott kedvezőbb lehetőségekkel. a tanácsok további feladatai adottak: következetesen végre kell hajtaniuk a jogszabályokat, meg kell valósítaniuk a központi és a maguk által kitűzött célokat, teljesíteniük kell a iv. ötéves tervet. fontos követelmény, hogy - a szükségletek és a lehetőségek reális felmérésével - jól készítsék elő v. ötéves tervüket. továbbra is megkülönböztetett figyelmet kíván a lakosság ügyeinek törvényes, szakszerű és gyors intézése, a bürokratizmus visszaszorítása. a fegyelmezett, tervszerű állami munka követelménye, hogy a tanácsok ne engedjenek a törvényes rendelkezések betartása alól semmiféle kibuvót, fokozzák a rendszeres ellenőrző munkát, beleértve a saját döntéseik helyességének, társadalmi hatásának vizsgálatát is.

mindezek érdekében szükség van a vezetés színvonalának további emelésére, a munka hatékonyságának, személyi és tárgyi feltételeinek folyamatos javítására. a fő figyelmet a helyi tanácsok munkájának fejlesztésére kell fordítani, mivel ezek állnak közvetlen kapcsolatban a lakossággal. ezért követelmény, hogy a fővárosi és a megyei tanácsok javítsák irányító munkájukat, segítsék és ellenőrizzék jobban a helyi tanácsai szerveket. szükség van a tanácsok irányításában résztvevő központi szervek hatékonyabb támogatására, a tanácsokkal való további jó együttműködésükre és ellenőrző munkájukra.

- a tanácsok tagjaiban és dolgozóiban megvan a határozott szándék, hogy megfeleljenek a növekvő követelményeknek. ma már minden lényeges feltétel adott ahhoz, hogy a tanácsok munkája folyamatosan fejlődjék, eredményesebben valósítsák meg az állami feladatok helyi végrehajtását, teljesítsék hivatásukat, a lakosság szolgálatát. meggyőződésem, hogy egy év híján negyedszázados tevékenységük eredményei megfelelő biztositékot is nyújtanak erre. /mti/

parlament

bkk.2. borbándi jános beszéde

i/pr/a/zs

1974. október 4.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk borbándi jánosnak, a minisztertanács elnökhelyettesének beszédét, amely pénteken hangzik el a parlamentben. embargós, csak jelzésre használható fel!

x x x

- országgyűlésünk olyan időben tárgyalja a tanács törvény végrehajtásának tapasztalatait, amikor egész dolgozó népünk pártunk xi. kongresszusára és hazánk felszabadulásának 30. évfordulójára készül, amikor elért eredményeink számbavételével és további feladataink meghatározásával foglalkozunk - kezdte beszédét borbándi jános. eredményeinkben jelentős szerepe van szocialista államunknak, melynek politikai alapja a munkásosztály és a parasztság szövetsége, feladatait pedig a lakosság, a dolgozó milliók közreműködésével és támogatásával végzi. ezen belül a tanácsok is részesei, formálói eredményeinknek. munkájuk összetett, sokirányú, kapcsolatban van egész társadalmi életünkkel és politikai rendszerünkkel. ezért a tanács törvény tapasztalatainak az országgyűlés plénumán történő értékelése szerves része összegező munkáknak, melyet napjainkban a politikai, a társadalmi, a gazdasági és a kulturális élet különböző területein végzünk. nem a tanácsok „belügyéről”, van tehát szó, hanem államrendszerünket és egész társadalmunkat érintő, a közvélemény érdeklődését is joggal kiváltó belpolitikai eseményről.

- az értékelés lehetőséget nyújt arra is, hogy mérlegeljük: hogyan kapcsolódik a tanácsok munkája az államélet és a szocialista demokrácia fejlesztésének - a párt és a kormány által meghatározott programjához, hogyan érvényesül a tanácsok társadalompolitikai szerepe, hogyan alakulnak tömegkapcsolataik és mennyire sikerült hatékonyabbá tenni központi irányításukat.

/folyt.köv./

- 18 -

parlament

bkk.2./ borbándi jános.....1.folyt./-a

- pártunk ix. kongresszusa megkülönböztetett figyelmet fordított az államszervezet továbbfejlesztésére. ennek nyomán a párt központi bizottsága és a kormány kidolgozta az államélet és a szocialista demokrácia fejlesztésének programját. a programot a x. kongresszus jóváhagyta, és végrehajtását a szocializmus felépítésének egyik központi feladatának jelölte meg. ezzel kettős politikai célt tűztünk magunk elé. egyrészt hogy államunk szolgálja hatékonyabban a munkásosztály hatalmát, szocialista rendszerünket, fejlődjön a szocialista demokrácia, szélesedjenek a proletárdiktatura demokratikus vonásai, másrészt, hogy növekedjék az állami munka szakszerűsége és a központi irányítás hatékonysága.

- nem lehet tehát különválasztani az állam fejlesztését, a szocialista demokrácia szélesítését és a központi irányítás javítását, ezek egymással szorosan összefüggő kérdések. mi a demokráciát a szocializmus, a szocialista állam természetes létformájának tekintjük. szocialista államunk akkor erős, ha tevékenységében milliók támogatják, ha az állampolgárok, képviselik útján és közvetlenül is, részt vesznek a hatalom gyakorlásában, a közügyek intézésében. a demokrácia akkor fejlődik, ha nem féltjük az államhatalmat és az igazgatási szervek tekintélyét attól, hogy az állampolgárok részt vesznek az intézkedések kialakításában és véleményt mondanak a végzett munkáról. azt is hangsúlyozzuk azonban, hogy a demokráciától elválaszthatatlan a kötelességek és jogok egysége. ez az elv érvényes az állami munka egészére, beleértve a tanácsok tevékenységét is.

- szocialista társadalmunk érdekei megkövetelik, hogy a jogaikkal visszaélők, az „ügyeskedők”, a törvényeinken, „kiskapukat”, keresők szembetalálkozzanak állami és tanácsi szerveink szigorával, hogy ne fordithassák ellenünk a „több demokrácia, kevesebb bürokrácia”, jelszót. ez a mi jelszavunk, ami a szocialista demokrácia és az állami munka fejlesztését szolgálja, s magában foglalja törvényeink érvényesítését, az állampolgári kötelességek és jogok egységét is.

/folyt.köv./

- 19 -

parlament

bkk.2./ borbándi jános.....2.folyt./-a

- szocialista államépítő munkánk fejlesztését azok az eredmények tették lehetővé és egyben szükségessé, melyeket a politikai, a társadalmi, a gazdasági és a kulturális életben elértünk. a törvényhozás ezek figyelembevételével fogalmazta meg a tanácsok helyét és szerepét a proletárdiktatura társadalmi rendszerében. új módon határozta meg a tanácsok jellegét is. eszerint a nép hatalmát megvalósító állam szervei, vagyis az egységes államszervezet részei, a demokratikus centralizmus alapján működő népképviselői-önkormányzati és államigazgatási szervek. hozzá kell azonban tennünk, hogy új feladataik - különösen önkormányzati funkciójuk - csak fokozatosan, az egész államszervezet fejlődésével összhangban érvényesülhetnek.

- több mint három év elteltével elegendő tapasztalattal rendelkezünk, hogy megállapítsuk: a tanácstörvény bevált, jól szolgálja társadalmi céljainkat, időtállóan szabályozza a tanácsok működését, eredményesebbé tette munkájukat. úgy vélem, a tanácsokra nézve megtisztelő, a velük kapcsolatban álló állampolgároknak pedig megnyugtató, hogy az államélet és a szocialista demokrácia fejlesztésének programjában az államszervezet alapegységei, a tanácsok kiemelt szerepet kaptak. az államigazgatás fejlesztésének ismert programjából eddig a tanácsok tevékenységében valósult meg a legtöbb. ez egyrészt a végrehajtást szolgáló központi és helyi intézkedéseknek, másrészt a kedvező társadalmi fogadtatásnak és a tanácsok megítélésében bekövetkezett kedvező változásoknak köszönhető.

- az országgyűlés a tanácsok működésének több mint két évtizedes tapasztalatait foglalta össze, amikor a törvény bevezetőjében rögzítette, hogy „a gazdasági, művelődésügyi, egészségügyi, szociálpolitikai tevékenység, a városok és községek fejlődése, az államigazgatás jelentős részében a tanácsok útján és hatékony közreműködésükkel valósul meg.„ ennek megfelelően ma már a tanácsok létesítik, tartják fenn és irányítják az alsó- és középfokú oktatási, a közművelődési, az egészségügyi és a szociális intézményeket. Ők gazdálkodnak az állami költségvetés oktatási előirányzatainak 76 százalékával, az egészségügy céljait szolgáló anyagi eszközök 78 százalékával.

/folyt.köv./

parlament

bkk.2./ borbándi jános....3.folyt./-a

hatáskörükbe tartozik a kommunális beruházások 74 százaléka és csaknem az egész állami lakásberuházás. 1974-ben csaknem 30 milliárd forint fejlesztési alappal gazdálkodnak, s emellett mintegy másfélmilliárd forint értékű társadalmi munka szervezésével növelik a helyi lehetőségeket.

- hazánkban az utóbbi években fontos társadalompolitikai határozatok és jogszabályok születtek. ezekre tanácsaink többsége gyorsan és eredményes intézkedésekkel reagált. a párt-szervek kezdeményezésére számos tanács elhatározta, hogy a lehetőségek határain belül például soronkívül elégítik ki a fizikai dolgozók, a termelést közvetlenül irányítók és a sokgyermekes családok jogos lakásigényeit. több helyi tanács, a társadalmi erkők széles körű összefogásával óvodát, bölcsődét és más szociális intézményeket hozott létre.

- a hazafias népfront bizottságok, a tanácstagok és tanácsi dolgozók eredményes közreműködésével jelentősen fejlődött a város-és községpolitikai tevékenység. a tanácsok a korábbinál tartalmasabb gazdasági, társadalmi, politikai együttműködést alakítottak ki a területükön levő állami, társadalmi és gazdálkodó szervezetekkel. a jövőben azonban arra kell törekedniük, hogy szélesítsék tovább együttműködésüket a vállalatokkal és a szövetkezetekkel, javítsák és tegyék hatékonyabbá a szövetkezetek törvényességi felügyeletét. a tanácsok munkája az állampolgároknak nemcsak életkörülményeit, anyagi, kulturális és szociális helyzetét javítja, hanem jelentősen befolyásolja a közgondolkodást is. közel negyedszázados működésük során a tanácsok az állampolgárok százezrei számára váltak a közélet iskoláivá, aktív szerepet töltenek be a helyi közélet formálásában, a közgondolkodás szocialista jellegének erősítésében. a tanácsok által végzett vagy szervezett ellátó, szolgáltató, s hozzáteszem, tudatformáló tevékenységnek tehát jelentős társadalompolitikai hatása van. az állampolgárok ezen keresztül is érzik, hogy a szocialista állam és helyi szervei alapvető feladatuknak tekintik a dolgozók életkörülményeinek folyamatos javítását, szemléletük alakítását.

- tanácsaink jellegéből ered, hogy fontos közfunkciót gyakorolnak, amikor intézik az állampolgárok ügyeit, jogokat és kötelességeket állapítanak meg, s végrehajtják az állami döntéseket.

/folyt.köv./

parlament

bkk.2./ borbándi jános.....4.folyt./-a

az utóbbi években a tanácsi igazgatási tevékenység, a hatósági munka színvonala javult, közelebb került a lakossághoz, és sok tekintetben egyszerűbbé vált. ebben jelentős szerepe van a kormány 1971-ben hozott határozatának, amely rögzítette az igazgatási tevékenység egyszerűsítésének és javításának feladatait. ez is hozzájárult, hogy csökkent a bürokrácia, és tartalmasabbá, kulturáltabbá vált az ügyintézés. az ügyfelekkel kedvezőbbé vált a szóbeli és írásbeli kapcsolat hangneme és tartalma, jók a tanácsi ügyfélszolgálati irodák működésének tapasztalatai.

- bürokratikus jelenségek azonban továbbra is előfordulnak a tanácsoknál és az államigazgatás egyéb ágazataiban. ezzel nem békélhetünk meg, mert a legegyszerűbb államigazgatási ügy is a bosszúságok forrása lehet, ha elintézése felesleges utánjárást igényel, ha az állampolgár ridegséggel, bürokratikus formalitásokkal találkozik, vagy a segítőkészség hiányát tapasztalja. érthető, hogy az emberek az ilyen jelenségekre érzékenyen reagálnak. gyakran az igazgatási munka tapasztalatai alapján alkotnak - jó vagy rossz - véleményt nemcsak tanácsainkról, hanem az állam egészéről, a szocialista társadalmi rendszerről is. ez a körülmény növeli a tanácsi munka politikai és szakmai jelentőségét, a tanácsi dolgozók politikai erkölcsi felelősségét. fontos követelmény, hogy a tanácsi dolgozó munkájában ne csak az ügyiratot lássa, hanem mindenekelőtt a mögötte lévő embert.

- a tanácsok központi irányításának törvénybe foglalt új rendszere segíti az osztályadalmi, a csoport- és az egyéni érdekek, az országos és a helyi érdekek összhangjának megteremtését. egyben lehetővé teszi a tanácsok önállóságának, tevékenységük szakszerűségének növelését és a központi irányítás hatékonyságának fokozását. a központi szervek az irányításban az államszervezetben elfoglalt helyüknek megfelelően, más-más jogkörrel és különböző módon vesznek részt. a tapasztalatok alapján mégis összegezzük azokat a módszereket és törekvéseket, amelyek a tanácsok központi irányítását jellemzik. ezek között a leglényegesebbek: a tanácsok népképviseleti-önkormányzati szerepkörét tiszteletben tartva továbbfejleszteni a központi irányítás kialakult új formáit és tartalmát, általánossá tenni a jogszabályok útján történő irányítást és növelni az ellenőrzés szerepét és hatékonyságát.

/folyt.köv./

parlament

bkk.2./ borbándi jános....5.folyt./-a

- az országgyűlés a legalapvetőbb irányítási funkciót - a tanácsok feladatainak, szervezetének és működésének meghatározását - törvényalkotó tevékenységével maga gyakorolja. a tanácstörvény mellett számos egyéb törvény is meghatározó szerepet tölt be a tanácsok tevékenységében. ilyen például a választójogi törvény, a népgazdasági tervezésről szóló törvény vagy a költségvetési törvények. a törvényalkotás mellett az országgyűlés ellenőrzést is gyakorol, amely nem csupán a plénum előtti beszámoltatásban, hanem a bizottsági munkában és a képviselő elvtársak mindennapos tevékenységében is érvényesül.

- népköztársaságunk elnöki tanácsának alkotmányos felügyelete garanciális szerepet tölt be a tanácsok önkormányzati jogainak védelmében. jelentősek azok a törvényerejű rendeletek és határozatok, amelyek a tanácsokra is vonatkoznak. közülük is kiemelkedő fontosságúak például a területszervezéssel kapcsolatos döntések és az államigazgatási jogalkalmazás jogpolitikai irányelveit tartalmazó határozat.

- a törvény új vonása, hogy a tanácsok központi irányításában lényegesen megnövelte a minisztertanács feladatait, irányító, felügyeleti és ellenőrző szerepét, s ezzel együtt kormányzati felelősségét. a minisztertanács irányító szerepe egyrészt oly módon érvényesül, hogy döntései közvetlenül a tanácsokra vonatkoznak, meghatározzák feladataikat. másrészt az állami politika kialakításával, a gazdasági élet szabályozásával és fejlesztésével foglalkozik, kulturális és szociális feladatokról határoz, vagy a közrend és közbiztonság védelmével kapcsolatban dönt. ez a sokoldalú, az állami élet egész területét átfogó irányító, rendelkező tevékenység az esetek többségében közvetve vagy közvetlenül érinti a tanácsokat és számukra tényleges szervezési, végrehajtási feladatokat jelent. a kormány irányító és ellenőrző munkájában közreműködik a minisztertanács tanácsi hivatala, amelynek többek között jelentős szerepe van a tanácsok munkájával összefüggő ágazati és a területi irányítás összhangjának biztosításában, ellenőrzésében, az országos és a helyi érdekek egyeztetésében és egyéb, más fontos feladatokban.

/folyt.köv.-

parlament

bkk.2./ borbándi jános.....6.folyt./-a

- a minisztériumok és az országos hatáskörű szervek tevékenysége elsősorban az ágazati feladatok kialakításában, meghatározásában és a végrehajtás ellenőrzésében jut kifejezésre. az irányítás eszköze elsősorban a jogszabály, módszere az együttműködés a megyei végrehajtó bizottságokkal és a rendszeres, folyamatos, segítőkész ellenőrzés. a minisztériumok és a tanácsok kapcsolata eredményesen fejlődött. az ágazati érdekek és célok területi érvényesítésében a minisztériumok általában jó partnerekre találtak a tanácsokban, és ez megfordítva is igaz. az együttműködés azonban - a kedvező összkép ellenére - nem mindig zavartalan. amíg egyes ágazatokban - például a közlekedésben - szinte hagyományosan jó, addig az építésügyi hatósági igazgatásban a lényegében jó együttműködést szinte ismételtelen megzavarja az ágazati, illetőleg a területi érdekek egyoldalú, és ezért semmiképpen sem helyeselhető képviselése.

- a központi irányítás hatékonyságát esetenként csökkenti a jogi szabályozás bonyolultsága és az ebből származó bürokratizmus. a nagy számban megjelenő, túlzottan részletes, bonyolult jogszabályok alapján aligha lehet egyszerű eljárás alkalmazni. a jogszabályok egyes esetekben nem vagy nem kellően veszik figyelembe a végrehajtás feltételeit. e hibák egyik forrása, hogy a,, végrehajtók,, bevonása a jogszabály-előkészítő munkába ma még nem kielégítő. sok az ugynevezett belső utasítás, az irányelv. a legutóbbi felmérés szerint a minisztériumok és az országos hatáskörű szervek egy év alatt 1330 - a tanácsok munkáját érintő - rendelkezést adtak ki. az is előfordul, hogy a különböző szervek irányelvei ellentmondásosak vagy kötelező előírásokat tartalmaznak ahelyett, hogy a helyi szerveknek a jogszabályok végrehajtásához nyújtanának segítséget. a minisztertanács a közeljövőben napirendre tűzi a miniszteri rendeletnél alacsonyabb szintű jogszabályok ügyét, és meghatározza az egyszerűsítéssel s összehangolással kapcsolatos feladatokat. a központi irányítás gyakorlati módszereinek továbbfejlesztése során arra törekszünk, hogy a jogszabályalkotás mellett a minisztertanács közvetlen irányító szerepe jobban érvényesüljön úgy is, hogy időnként értékeli a tanácsok, ezen belül egy-egy megyei tanács munkáját és meghatározza időszerű feladataikat.
/folyt.köv./

parlament

bkk.2./ borbándi jános.....7.folyt./-a

- a tanácsok központi irányításával kapcsolatban még két, egymással összefüggő kérdéstről kívánok szólni. az egyik a hatáskörök leadása, a másik pedig az ellenőrzés problémája. a hatáskörök leadásának folyamata szükségszerű velejárója volt az állami irányítás fejlesztésének és egyben államéletünk demokratizálásának. több száz hatáskör került a tanácsokhoz, elsősorban a helyi tanácsokhoz. lényegében elértük a magunk elé tűzött célt, a döntési szintek közelebb kerültek a helyi lakossághoz. azzal azonban, hogy a döntési szintek az ügyekhez és az emberekhez közelebb kerültek, a feladatnak csupán az egyik részét végeztük el. a másik, a nehezebb része: biztosítani, hogy ahová az új hatáskörök kerültek, ott a megfelelő személyi és tárgyi feltételek is kialakuljanak a gyors, hatékony, törvényes döntésekhez. ez nem csupán az új hatáskörökkel élőkön múlik, hanem az irányító szerveken is, mert a hatáskör leadásával nem szűnt meg felelősségük az ágazati feladatok helyi megvalósításáért. ez arra kötelezi a minisztériumokat, a fővárosi és megyei tanácsokat, hogy ne csupán a feladatokat, a hatásköröket adják át, hanem teremtsék meg a gyakorlati megvalósítás lehetőségeit is, folyamatosan vizsgálják és segítsék a végrehajtást.

- az igazgatási hatáskörök és hatósági jogkörök leadása leginkább a városi és községi tanácsok feladatait növelte meg. az eddigi tapasztalatok kedvezőek, de nem hagyhatjuk figyelmen kívül, hogy a gyakorlati végrehajtás nem volt s nem is lehetett zökkenőmentes, hanem ellentmondások közepette ment végbe. a megyei tanácsok a törvény végrehajtásában eredményes munkát végeztek, s jól látják el összekötő szerepüket a kormányzat és a helyi tanácsok között, közreműködnek az országos és a helyi érdekek összhangjának megteremtésében, az állami célok megvalósításában és a lakosság igényeinek kielégítésében. jogosan és sürgetően igényelték egyes minisztériumi hatáskörök leadását. egy részük azonban már nem volt ilyen következetes, amikor arról volt szó, hogy egyes megyei feladatokat és hatásköröket a városi és a községi tanácsoknak kell átadni, vagy a leadott feladatok ellátásához biztosítani kell a szükséges feltételeket.

- figyelmet érdemel, hogy néhány év alatt háromszorosára emelkedett a megyei irányításu intézmények száma. ezek egy része a minisztériumoktól, másik része pedig a járási tanácsok megszüntetésének következtében került a megyékhez. nem vitatható, hogy jelentős részüket valóban megyei szintről kell irányítani, de a tendencia mégsem helyeselhető. ezért - a három év tapasztalatainak birtokában - vizsgálni kell, hogy a szükséges feltételekkel együtt mely intézmények irányítása, illetve fenntartása adható le a városi és községi tanácsoknak.
/folyt.köv./

parlament

bkk.2./ borbándi jános.....8./folyt./-a

- állami ellenőrzésünk - beleértve a tanácsi ellenőrzést is - általában betölti hivatását, hozzájárul a törvényes rendhez, segíti társadalmi és gazdasági céljaink elérését. jelentős szerepe van a hibák feltárásában, a kedvezőtlen tendenciák jelzésében. fogyatékosága ugyanakkor, hogy nem elég áttekinthető, tulságosan bonyolult és nem kellően összehangolt. a különböző szervek által alkalmazott, gyakran eltérő szempontok és módszerek az ellenőrzésben szükségesek és nem kifogásolhatók. az viszont igen, hogy esetenként elmarad az ellenőrzés, formális elemekkel találkozunk, s előfordul az egyes cselekmények szubjektív - nem egyszer a jogszabályoktól vagy az erkölcsi normáktól eltérő - megítélése is. ebből ered, hogy gyakran felderítetlenül maradnak szabálytalanságok és visszaélések, következmény nélkül marad egyes szervek munkájának eredménytelensége, s ezért nincs kellő biztosíték a felelősség érvényesítésére sem, joggal kifogásolható, hogy az ellenőrzés nyomán nem mindig születnek hatékony intézkedések, s ezért helyenként szinte ,, minden marad a régiben.,, ezek a megállapítások lényegében a tanácsi szervek munkájának ellenőrzésére is vonatkoznak. a tanácsokról szólva azonban azt is hozzá kell tenni, hogy a megnövekedett önállóság fokozott felelősséggel jár, s e kettő együttesen indokolja az ellenőrzés javítását, hatékonyságának növelését. a céltudatos és rendszeres ellenőrzés erősíti az önállóságot, a felelősséget s egyúttal segíti a feladatok eredményesebb végrehajtását. a tanácsok önállóságának további növelése, népképviselői-önkormányzati szerepének erősítése akkor járhat együtt a központi irányítás hatékonyságának növelésével, ha tovább javítjuk a kormány, a minisztériumok és a tanácsszervek ellenőrző tevékenységét, ha fokozzuk az állampolgárok és a választott képviselők által gyakorolt társadalmi ellenőrzést, s végül ha tovább szilárdítjuk az állami fegyelmet és a szocialista törvényességet.

- azt a kérdést, hogy eredményesen folyik-e a tanácstörvény végrehajtása, ugy is feltehetjük, : milyen eredménnyel és hogyan hajtják végre a tanácsok a szocialista építésben reájuk háruló feladatokat. a kérdést most az országgyűlés tette fel. s az erre adott válasz az előterjesztés, a szóbeli beszámoló és a minisztertanács véleménye szerint is pozitív. a tanácsok jól éltek megnövekedett önállóságukkal, eredményes, megbízhatóan működő egységei szocialista rendszerünknek és egységes államszervezetünknek. mindezek alapján a törvény végrehajtásáról szóló államtitkári beszámolót a minisztertanács nevében támogatom és a tisztelt országgyűlésnek elfogadásra ajánlom./mti/

bb 12. Lengyel vállalatok építik fel az ország legnagyobb cukorgyárát hajdu-bihar megyében

i jf pf ie bh la

1974. október 4.

döntés született arról, hogy az ország legnagyobb cukorgyárát lengyel vállalatok építik fel hajdu-bihar megye kijelölt térségében. az új beruházásra elsősorban azért van szükség, mert a cukorfogyasztás hazánkban dinamikusan növekszik. az 1965. évi 35 kilogrammos egy főre jutó fogyasztás tavaly 37 kilogrammra nőtt, miközben a nyolc évvel ezelőtti egyharmadával haladta meg az ipari-cukorfelhasználás és további növekedésre van kilátás.

az igények kielégítésére a cukoripari termelők idén kerekén százezer hektárra gyarapították a termésterületet, és a cukoripar is - különösen az 1965-70-es évektől kezdve - nagy erőfeszítéseket tesz a termelés korszerűsítésére. bár a negyedik ötéves tervben évente átlagosan 400-500 millió forintot költenek az ipar rekonstrukciójára, a 60-100 éves üzemek teljesítményét mégsem sikerül a kereslet növekedésével arányosan fokozni. ezért 1980-ig - a rekonstrukció mellett - új gyár építése vált esedékessé.

a tervezett új létesítményt, ,, kulcsátadással,, tehát minden részletében önállóan a lengyel ipar szállítja, illetve építi fel a chemadex külkereskedelmi vállalat fővállalkozásában, a polimex-szekop vállalat és még számos lengyel üzem közreműködésével a hajdu-bihar-megyei kabán. az üzemeltetéshez szükséges gépi berendezéseket, az épületszerkezeti elemeket, építőanyagokat - néhány tömeg-építőanyag, például a sóder és a homok kivételével - a lengyel szerződő fél biztosítja. az építés-szerelés csúcspontjában a baráti országból 1500 szakember dolgozik majd hazánkban, s komplex módon tervezik, irányítják és kivitelezik a nagyberuházást.

a program szerint 1975-ben kezdődik meg a felvonulás, a következő évben megindul az építkezés, amely 1978-ban fejeződik be. a többmilliárd forintba kerülő létesítmény tervajánlatán a lengyel fél már dolgozik; egyebek között a végleges költségvetést, a létesítmény műszaki leírását, az építkezés-szerelés terminusait, stb. állítják össze. az ajánlat előterjesztése után, - erre még ebben az évben sor kerül - 1975. első negyedévének végéig aláírják a végleges szerződést. annyi máris bizonyos, hogy ez lesz az ország legnagyobb cukorgyára, amely naponta 6000 tonnányi répát dolgoz majd fel -, egy gyártási szezonban 60-65 ezer vagonnyit - s ebből évente 80 000 tonna cukrot gyárthatnak. a széleskörűen automatizált üzemben finomított kristálycukrot és kockacukrot is előállítanak, mégpedig egészen kiváló, a keresett ,, hókristállyal,, azonos minőségben.

/folyt. köv./

8.05 bh

g20g

bb 12./Lengyel vállalatok... folyt./ bh

a gyár telepítésével kapcsolatos döntést az élelmiszeripari gazdasági kutató intézet és a városépítési tudományos és tervező intézet tanulmányterve előzte meg; így esett a választás a hajdubihar megyei községre, amely körül jelentős, és további fejlesztés előtt álló cukorrépatermő területek vannak, ahonnan az ország más részében lévő gyárakba költséges a szállítás. a helykijelölésnél döntő szempont volt, hogy az üzem nagy vizigénye a keleti főcsatornából kielégíthető.

a kulcsátadással építő lengyel szakemberek szakmai felkészültségéről a magyar cukoriparban már korábban kedvező vélemény alakult ki, miután a folyamatban lévő rekonstrukciónál jó eredménnyel alkalmazták a régi gépek leváltására korszerű lengyel berendezéseket. a fejlett lengyel cukoripari gépgyártás rendszeresen termel exportra, 1970-ig például 40 gyárat szállítottak külföldre, egy részüket kulcsátadással, s az üzemek működéséről a megrendelők kedvező véleményt mondtak. a baráti ország szakemberei berendezéseiket szüntelenül korszerűsítik, a műszaki színvonal növelésére gyakran vásárolnak külföldi licencket./mti/

--

bb 13. magyar hűtőház halleben - magyar-ndk kooperáció az élelmiszeripari gépgyártásban

i sz s ie bh -cz

1974. október 4.

komplett hűtőházat szállít a komplex külkereskedelmi vállalat az ndk-beli halle-ba. a berendezéseket folyamatosan indítják utnak, és a 10 ezer tonnás hűtőházat a tervek szerint kulcsrakész állapotban 1975-ben átadják.

az idén több sertés- és vágóhidat, valamint baromfitenyésztő telepet is exportál a komplex ndk-beli partnereinek. a magyar külkereskedelmi vállalat az ndk konzerviparának is hagyományos szállítója. az idén a komplex többmillió rubelért adott el különböző konzervipari berendezéseket, vonalakat, köztük több hidrosztatikus gépet.

a komplex jelentős vásárlója is az ndk-nak: az idén több mint 6,5 millió rubelért hoz be élelmiszeripari feldolgozó gépeket, gépsorokat. egyébként élelmiszeriparunk legnagyobb külföldi gépszállítója az ndk. az idén elsősorban édesipari gépeket /például cukorka- és kekszgyártáshoz; üdítő ital- és sörpalackozókat, valamint növényolaj-, sütő- és dohányipari feldolgozó berendezéseket szállítanak.
/folyt. köv./

8.20 bh

- 14 -

gso g

bb 13. /magyar hűtőház folyt./ bh

kooperáció is kialakult a két ország élelmiszeripari gépgyártásában. az ndk vállalatok például részegységeket szállítanak magyar sajtgyári berendezésekhez, amelyeket a komplex elsősorban a szovjetunióba exportál. az ugyanoda, valamint Irakba és Iránba szállított magyar hűtőházakban pedig ndk gyártmányú hűtőkompresszorokat építenek be./mti/

--

bb 14. több mint 10 ezer lakás kap távfűtést győrött

vid ká bh -cz

1974. október 4.

győrött az új fűtési szezonban már több mint 10 ezer lakás és többtucat intézmény kap távfűtést. a nemrégiben felavatott műszaki főiskolához csaknem 10 kilométer hosszú távvezeték építettek, amit két folyó, a rába és a mosoni-duna fölött vezettek át.

a hőszolgáltatató vállalat jóval a fűtési szezon kezdete előtt megkezdte a hőszolgáltatást. így az október eleji hideg napokban már kellemes meleg volt a távfűtési hálózatra rákapcsolt győri lakásokban és intézményekben./mti/

--

bb 15. automata tekercselőgép a videotonban

vid ká bh -cz

1974. október 4.

a székesfehérvári videoton televíziógyárában automata tekercselőgépet állítottak munkába. a gép az eddig kézzel készült, középfrekvenciás tekercseket gyártja, önműködően rögzíti a tekercsvégeket, elvégzi a kivezető szálak méretre vágását és pontosan beméri a kész alkatrészt. a gép a kézi tekercselésnél tizenöt-ször termelékenyebben dolgozik, percenként tíz tekercset készít. az automata tekercselőt a sikeres próbaüzem után a televízió gyár előszereldejében állítják munkába. a tekercselőgépet a videoton célgép és műszerfejlesztési osztályán, pálmái sándor mérnök tervezte. az eddigi próbaüzem során kifogástalanul működött./mti/

--

- 15 -

8.25 bh

gso g

bb 16. ndk segítség a mezőgazdasági pótkocsigyártáshoz

vid ká bh -cz

1974. október 4.

a hódmezővásárhelyi mezőgazdasági gépgyártó vállalatnál új típusú, univerzális mezőgazdasági pótkocsik gyártását kezdték meg az ndk-beli fortschritt céggel koprodukciónban. a különleges kocsik - a vonatkozó erőgépről működtetve - előre beállítható sebességgel ürítik ki saját rakodóterületet, más beállításban a kívánt szélességben és rétegben szórják a földekre a talajerőpótló anyagokat. a fontos eszközökből a megállapodás szerint a következő években 25 000-et gyártanak.

a mintasorozat elkészülte után ez év végéig mintegy fél-ezer ilyen kocsit gyártásukat tervezték, de közben anyagellátási problémák jelentek. a hódgép vezetői tájékoztatták erről ndk-beli partnerüket, amely baráti gesztusként gyors segítséget nyújtott. a fortschritt-cég haladéktalanul kapcsolathoz lépett a megfelelő ndk-beli acélművekkel, amelyek soron kívül vállalták a legfontosabb anyagok szállítását. az első két vagon áru már meg is érkezett, a hónap végéig pedig összesen kétezer tonna, úgynevezett középlemez, valamint többféle profilacél és tengelygyártáshoz szükséges speciális acélcső várható az ndk-ból. a jövő évben még nagyobb mennyiségű hasonló acélműanyagot szállítanak az ndk-beli acélművek./mti/

--

bb 17. közlekedési balesetek

f bh hgy

1974. október 4.

béres géza 27 éves gépkocsivezető budapesti lakos a iv. kerület jókai utca és erzsébet utca kereszteződésében tehergépocsival nem adta meg az elsőbbséget és összeütközött egy 20/a jelzésű autóbusszal. a baleset következtében az autóbussz utasai közül simon sándorné 61 éves háztartásbeli és pörhendi mátyásné 61 éves nyugdíjas budapesti lakosokat súlyos, nem életveszélyes, másik két utast könnyű sérüléssel szállították a mentők kórházba. béres géza ellen eljárás indult.

/folyt. köv./

10.25 bh

- 16 -

11⁰g

bb 17. /közlekedési folyt./ bh

turkovics jános 20 éves gépkocsivezető budapesti lakos a viii. kerület józsef körút és baross utca kereszteződésében tehergépocsival behajtott a tilos jelzésbe és egy személygépocsinak ütközött, amelynek vezetője, zelenyánszki kovács attila 27 éves gépkocsivezető, valamint utasa, tóth imre 26 éves műszerész budapesti lakosok súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedtek. a mentők mindkét sérültet kórházba szállították, turkovics jános ellen eljárás indult.

a xx. kerület wesselényi utca és virág utca kereszteződésében személygépocsijával nem adta meg az elsőbbséget venczel gyula 69 éves nyugdíjas, budapesti lakos és összeütközött egy motorkerékpárral, amelynek vezetője ihász józsef 20 éves motorszerelő, budapesti lakos súlyos, nem életveszélyes és venczel gyula könnyű sérülést szenvedett. a mentők mindkét sérültet kórházba szállították.

budai ferencné 69 éves nyugdíjas budapesti lakos a ix. kerület ferenc körút és tompa utca kereszteződésében tilos jelzésen haladt át az uttesten és egy személygépocsi elütötte. súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba.

a ii. kerület ribári utca és rét utcai lépcső kereszteződésében kiszaladt az uttestre nagy géza 6 éves tanuló, budapesti lakos és egy személygépocsi elütötte. súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba.

a xix. kerület nagykőrösi ut 44. sz. előtt szabálytalan helyen figyelmetlenül haladt át a sineken király ferenc 24 éves rakodásirányító, budapesti lakos és egy 51/a jelzésű villamos elütötte. súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba.

--

bb 18. Leszakadt a teherfelvonó

f bh hgy

1974. október 4.

a magyar vagon és gépgyár xix. kerület vöröskereszt utca 3-15. sz. alatti gépgyára területén szerelés közben 5 méter magasból leszakadt a teherfelvonó. a benne tartózkodó két dolgozó közül domján dezső 54 éves gépkezelő győri lakos a helyszínen meghalt. a másik személy könnyű sérülést szenvedett, a mentők elsősegélyben részesítették. a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására a rendőrség szakértő bevonásával folytatja a vizsgálatot./mti/

--

- 17 -

10.30 bh

11⁰g

bb 19. hajdu-bihar megyei küldöttség utazott az ndk-ba

vid ká bh hgy

1974. október 4.

a több mint egy évtizede tartó baráti kapcsolatokat hajdu-bihar megye és az ndk potsdami kerülete között minden esztendőben személyes látogatásokkal is erősítik. pénteken dr. ambrus istvánnak, a hajdu-bihar megyei tanács elnökének vezetésével, küldöttség utazott potsdamba, hogy részt vegyen a német demokratikus köztársaság alapításának 25. évfordulója alkalmából rendezendő ünnepeken./mti/

bb 20. sajtótájékoztató a televízió negyedik negyedévi műsoráról

t nm f sző bh hgy

1974. október 4.

a következő negyedév új sorozatairól, tv játékaikról, filmjeiről, ifjúsági és szórakoztató műsorairól számolt be pénteken sándor györgy, igazgató az újságíróknak a televízióban megtartott sajtótájékoztatón. elmondta, hogy csepel címmel háromrészes színes filmet mutatnak be. a produkció beszámol a magyar munkásosztályt és a magyar ipart méltán reprezentáló gyáróriás multjáról, jelenéről, jövőjéről. „hogyan élnek régi partnereink,? címmel balogh mária riporter régebbi műsoraiból néhány olyan munkásembert idéznek, akik annak idején fontos dolgokra hívták fel a riporter figyelmét. most balogh mária felkeresi őket munkahelyükön és otthonaikban, s arra keres választ, vajon a központi bizottságnak a munkásosztállyal kapcsolatos határozata személyükben miként érintette őket. a falu társadalmi, politikai, gazdasági életének aktuális kérdéseit tárgyalja a falugyűlés. a paksi atomerőmű című sorozat decemberi adásából megtudhatjuk, hol tartanak az építkezések.

a tél előtt című élő adás a zavartalan téli energiaellátás munkálkodó bányászok, erdőművi dolgozók, olajfinomítók tevékenységével, helytállásával ismerteti meg. szó lesz a kgst országok energetikai együttműködéséről, a világban mutatózó energiaválságról és az energiaellátás távlatairól is.

a magyar tudósok sorozatban többek között babits Antal akadémikussal és szent-györgyi Albert volt tanítványával, Straub f. Brunóval ismerkedhetünk meg. nyolcrészes sorozat is képernyőre kerül, az emberi öröklődés törvényeiről. a múzeumi séták két adása az esztergomi keresztény múzeumot keresi fel. a napsugár nyomában címmel 13 részes ismeretterjesztő filmet készítettek egy öt hónapig tartó, földkörüli ut során a televízió munkatársai, amely azokat a természeti jelenségeket mutatja be, amelyek a földtörténet során olyanná alakították a föld felszínét, amilyennek azt napjainkban látjuk. természetesen közben a világ számos egzotikus tájára kalauzolják el nézőnket. /folyt. köv./

10.40 bh

11¹⁵ g

- 18 -

vbb 20. sajtótájékoztató.../ folyt./ bh

a filmsorozatok között találjuk azt a 12 részes szovjet produkciót, amely a második világháború utolsó hónapjaiban játszódik berlinben, címe „a tavasz 17 pillanata.„ tizenhárom részből álló sorozat vonultatja fel a szovjetunió filmtörténetének legjelentősebb alkotásait Eizenstein októberétől a nappalok és éjszakák-ig. ndk-tv filmsorozat lesz az egy milliomos halála, és a kedves együttlakó.

perpetum mobile címmel új tudományos sorozat jelentkezik havonta a gyerekek részére, amely népszerűen ismerteti a tudomány újításait. „halljuk a véleményeket, srácok,„ címmel két adás számol be a november 23-28 között szegeden sorakerülő V. országos úttörő parlament legérdekesebb, legértelmesebb hozzászólásairól. nyolc-tíz részből álló szakismertető kisfilm sorozatot is terveznek az országos pályaválasztási tanácsadó intézettel közösen, amelyek a legfontosabb szakmákat állítják a fiatalok érdeklődésének középpontjába. „mesterségünk címere,„ - ez a címe a szolnoki állami gazdaságból, a Lőrinci fonóból és a mechlabor pécsi gyárából közvetített háromrészes riportfilm-sorozatnak. az egyikben egy fiatal mezőgazdasági mérnök, a másikban két nemrég megválasztott kishű vezető vállalkozó; pécsen pedig a munkássá válás jellemző pillanatait igyekeztek filmre rögzíteni a tv munkatársai egy fiatalokat foglalkoztató, s alig két éves multtal rendelkező gyárban./mti/

bb 21. a Lottó nyerőszámai

bh hgy

1974. október 4.

a sportfogadási- és Lottóigazgatóság közlése szerint a budapesten megtartott 40. heti Lottósorsoláson a következő számokat húzták ki:

22, 32, 38, 45, 59

/mti/

--

- 19 -

10.45 bh

11¹⁵ g

bb 22. megnyílt az üveg- és porcelánipar ifju művészeinek kiállítása

t sb f bh hgy

1974. október 4.

először mutatkoztak be közös kiállításon a világhírű hazai porcelán és üvegipar ifju iparművészei. a budapesti művészeti hetek programját gazdagítja az a kiállítás, amelyet pénteken nyitottak meg a finomkerámiaipari művek studójának zsolnai termében. a kiállításon csaknem százféle porcelán asztali készletet, vázát, falburkolatot, diszálarcot és figurát, valamint 170 féle színes és csiszolt üvegedényt, kelyhet, készletet és disztárgyat, 14 gyár 28 porcelán és üvegtervezőjének alkotását vonultatták fel. nagy érdeklődést keltett annak a pályázati anyagnak a bemutatása, amelyet a házigyári konyhák új, izléses üveg és porcelánedényeinek megtervezése érdekében rendeztek. az ujjpalotai városrész 40 lakásában kértek véleményt a háziasszonyoktól az edényekről, s a közvélemény-kutatás alapján négyféle porcelán és háromféle üvegedény készlet tervét készítették el, amelyet most a kiállításon is bemutattak. a pályanyertesek közösen dolgoznak tovább, újabb terveket készítenek, s előreláthatóan jövő év nyarán és végén már a kész modelleket is megtekinthetik a szakemberek.

a kiállítást október 27-ig tekinthetik meg az érdeklődők - vasárnap és hétfő kivételével - naponta délelőtt 11 órától délután 6 óráig a fim studio apáczai csere jános utcai bemutatótermében./mti/

--

b b 23. bolgár nyelvtanfolyamok kezdődnek

k s szö bh hgy

1974. október 4.

a bolgár kulturális központban október 8-án kezdő és haladó bolgár nyelvtanfolyamok kezdődnek. a tanfolyamok díjtalanok, s hetente egy alkalommal az esti órákban tartják. **Jelentkezni** lehet a bolgár kulturális központban, budapest, **vi. népköztársaság** utja 14./mti/

--

11.30 bh

- 20 -

12⁰⁵g

bb 24. elhunyt id. dávid ferencné

k f szö bh hgy

1974. október 4.

id. dávid ferencné, a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje 85 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni búcsuztatása október 8-án, 13.30 órakor lesz a kistérségi ujtetőben.

mszmp xix. kerületi bizottsága

/mti/

--

bb 25. szövetkezeti élelmiszeráruházat avattak győrött

vid f ká bh hgy

1974. október 4.

győr új városrészében, a 7000 lakásos ady endre lakótelepen pénteken felavatták a 450 négyzetméteres eladóterületű szövetkezeti élelmiszer áruházat. az áruház építése és felszerelése 2 millió forintba került. az ady endre lakótelepen a pénteken avatással együtt már három szövetkezeti áruház segíti a lakosság ellátását./mti/

--

bb 26. tudományos ülésen marcali nagyközség fennállásának 700. évfordulója alkalmából

vid ká bh hgy

1974. október 4.

a somogy megyei marcali nagyközség fennállásának 700. évfordulója alkalmából kezdődött jubileumi eseménysorozat keretében pénteken a helyi kórház tudományos ülést rendezett. az ülésen, amelyen részt vett dr. aczél györgy egészségügyi miniszterhelyettes, bíró gyula, a megyei pártbizottság titkára és kocsis lászló, a megyei tanács elnökhelyettese, a pécsi orvostudományi egyetem tanárai tartottak előadásokat./mti/

felhasználható 17 órákor !!!

bb 27. veszprémi festőművész győri kiállítása

vd ká bh hgy

1974. október 4.

pénteken a győri műcsarnokban megnyílt fülöp lajos veszprémi festőművész kiállítása. hangulatos, élénk színekkel festett képei a balatoni, a bakonyi táj szépségét, az ott élő emberek sajátos világát örökítik meg./mti/

--

- 21 -

11.40 bh

12²⁰g

bb 28. klubkönyvtár avattak kétpón

vid ká bh hgy

1974. október 4.

új közművelődési intézményt, klubkönyvtár avattak pénteken a szolnok megyei kétpón. a közös erőforrásból létrehozott, kulturáltan berendezett könyvtár átadása alkalmából közművelődési tanácskozást rendezett a megyei verseghy könyvtár./mti/

-. -

bb 29. felhasználható 15 óra után

vietnámi hét a kaposvári 13. sz. volán vállalatnál

vid ká bh hgy

1974. október 4.

a kaposvári 13. sz. volán vállalatnál a kisz fiatalok kezdeményezésére pénteken délután vietnámi hét kezdődött. az eseménysorozatot gyűlés vezette be, amelyen németh józsef kisz-titkár mondott beszédet. a gyűlésen részt vettek a kaposvári mezőgazdasági főiskolán tanuló vietnámi fiatalok is. a vietnámi hét során a fiatalok a vietnámi műszakot tartanak, egy napot vietnamért dolgoznak. dokumentumképekből kiállítás nyílik, vasárnap pedig a desedai parkerdőben emlékturát rendeznek./mti/

-. -

bb 30. felhasználható 15 óra után!

régis szobrok és képek kiállítása zalaegerszegen

vid ká bh hgy

1974. október 4.

pénteken délután régis szobrokból, festményekből nyílt kiállítás a zalaegerszegi göcseji muzeumban. a bemutatott műtár-
gyak zöme a megye muzeumainak birtokában van, az első ízben kerül a közönség elé. a tárlat 2 kort ölel fel, a barokk és a klasszicizmus korát. a barokk kort fából faragott templomi szobrok képviselik. a múlt század második felében készült alkotások között zala megye jeles férfiairól készült nagyméretű festményeket mutatnak be./mti/

-. -

- 32 -

1230g

p a r l a m e n t

bkk.3. az országgyűlés pénteki ülése

t/pr-tf-ró-mir/eg/tm-gné/ a/zs

1974. október 4.

pénteken délelőtt 10 órakor folytatta tanácskozását az országgyűlés: napirend szerint megkezdődött a tanács törvény végrehajtásáról szóló beszámoló megvitatása.

az ülésen részt vett losonczi pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke; fock jenő, a minisztertanács elnöke, aczél györgy, apró antal, németh károly és nyers rezső, az mszmp politikai bizottságának tagjai, valamint a központi bizottság titkárai és a kormány tagjai. a diplomáciai páholyokban helyet foglalt a budapestre akkreditált diplomáciai képviselők több vezetője.

az ülést apró antal, az országgyűlés elnöke nyitotta meg majd dr. papp lajos államtitkár, a minisztertanács tanácsai hivatalának elnöke tartotta meg beszámolóját a tanács törvény végrehajtásáról.

/folyt.köv./

10.05/a

- 27 -

parlament

bkk.3. /az országgyűlés.....1.folyt./-a

/ papp Lajos beszédét mai bkk.1.-es kiadásunkon közöl-
tük, az embargót az alábbi javítások figyelembe vételével
f e l o l d j u k !

x x x

az 1. folytatás első sorában a szöveg helyesen: - arra,
hogy a tanácstörvény elvei és céljai helyesek-e, a társadal-
mi gyakorlat ad választ.

a következő mondat: a tanácstörvény.... ítélhető meg. -
k i m a r a d .

az 1. folytatás második bekezdésének tizedik sorában a
szöveg helyesen:

.... szervezetük. nőtt a tevékenységük iránti közérdeklő-
dés, ugyanis azzal, hogy a döntéseknek, az ügyintézésnek nagy
száma a helyi tanácsokhoz került, a lakosság mind nagyobb ré-
sze mond véleményt....

a 2. folytatás második bekezdésének első mondata helye:
sen:

eleinte az sem volt mindenki előtt egyértelmű, hogy a
tanácsok önkormányzati jellege nagyfokú önállóságot biztosít
a helyi ügyekben, de nem jelentheti a népgazdasági célok, a
központi intézkedések figyelmen kívül hagyását.

a 3. folytatás első bekezdésének utolsó mondata / ha egy...
bírálatát jelenti. /

k i m a r a d .

a 3. folytatás harmadik bekezdése teljes egészében kima-
rad.

/folyt.köv./
12.15/a

-28-

v

parlament

bkk 3./az országgyűlés ...2.folyt./um

a 4. folytatás második bekezdésének utolsó mondata /el-
vétve ugyanteljesítéséhez./ kimarad.

az 5. folytatás harmadik bekezdésének kilencedik sorá-
ba kérjük beilleszteni a teljes második bekezdést, a követ-
kező módon:

...elhatározások megvalósításáról. a városi, különösen a nagy-
városi ... megismertetésére is. /innen a harmadik bekezdés
kilencedik sorának szövege helyesen folytatódik: ha a lakos-
ságot

a 6. folytatás nyolcadik, kilencedik és tizedik sorából
a következő szöveg kimarad: a tanácsok érdekelttőbbé váltak...
intézkedések hatására. a szöveg tovább helyesen: jelenleg né-
hány kivételtől eltekintve ...

a 7. folytatás harmadik bekezdésének nyolcadik sorától a
szöveg helyesen:

...módosítani tervüket. az igazsághoz tartozik azonban az is,
ha minden tanács jobban, tervszerűbben előkészítette volna
beruházásait, ha nyílt város és községpolitikát folytatnak,
őszintén feltárják a lakosság előtt a lehetőségeket, akkor meg-
előzhető volna a megalapozatlan, tulzós, vagy partikuláris
érdekeket szolgáló fejlesztéseket, és maguk is jelentősen mérsé-
kelhetőek volna gazdasági gondjaikat.

a 8. folytatás első bekezdésének kilencedik sorában a szö-
veg helyesen: ...előir. megkülönböztetett figyelmet fordítottak
a tanácsok a lakásépítésre, a vállalatok munkáslakásépíté-
si akcióinak támogatására és ösztönzésére. az 1973-ban indult
munkáslakásépítési akció keretében már ez év közepéig közel
ötezer lakás épült fel. mindennek szerepe van abban ...

/folyt.köv./

- 29 -

12.20/um

bkk 3. /az országgyűlés3.folyt./um-a

a 9.folytatás első bekezdésének kezdő hét sorában a szöveg helyesen: a másik sokat vitatott téma a tanácsok pénzmaradványainak nem egyértelmű megítélése. a viszonylag magasnak tűnő pénzmaradvány egyik oka kétségtelenül a helyenként túl óvatos gazdálkodás és a feladatok elvégzésének hiányos előkészítése. nem hagyható azonban figyelmen kívül, hogy a maradvány mintegy 1800 tanács és több mint tízezer intézmény között oszlik meg, jelentős részét teszi ki a kötelező tartalékos, az áthúzódó kötelezettség fedezete és a bevételi többlet. másrészt sok tanács

a 13.folytatás harmadik bekezdésének tizedik sorából az eredményes szó kimarad.

a 15. folytatás első bekezdésének tizennegyedik sorából az irányító szó kimarad.

ezután dr. gonda györgy emelkedett szólásra.

dr.gonda györgy/ vas megye 7 vk./ , a vas megyei tanács

elnöke az országgyűlés jogi, igazgatási és igazságügyi bizottságának véleményét tolmácsolva elmondotta: a bizottság a törvény megszületése óta megkülönböztetett figyelemmel kísérte a paragrafusok végrehajtását. a bizottság tagjainak egyöntetű véleménye: a tanácstörvény jól szolgálta azokat a társadalompolitikai célokat, amelyek jegyében született, hozzájárult az állami munka színvonalának emeléséhez, és a szocialista demokrácia mind szélesebb körű kibontakozásához.

az őszi ülészek előkészítése során a bizottság ismét napirendre tűzte a tanácstörvény tapasztalatainak elemzését, s az eredmények összegezése mellett summázta a gondokat is. többen felvetették: a községi tanácsok vajon eleget tudnak-e tenni a megnövekedett hatásköröknek, jut-e elég pénz a lakosság ellátásának fejlesztésére. arról is szóltak, hogy a társadalmi körökben alacsonyabb a lakosság aktivitása, érdeklődése, mint korábban volt. ezek a képviselői vélemények figyelmet érdemelnek; még sokat kell tenni azért, hogy a nagyobb hatáskör érdemibb munkával párosuljon, hogy javuljon a falvak ellátása, aktívabb legyen a társadalmi körök közléte. a bizottság tagjai közül sokan vélték úgy, hogy miközben a tanácsok nagy gonddal törődnek a fejlesztésekkel, az új beruházásokkal meglevő intézményeik, épületeik karbantartására és felújítására kevesebb figyelmet fordítanak. ezen a szemléleten feltétlenül változtatni kell - huzta alá dr.gonda györgy. a képviselők egyértelmű állásfoglalást sürgettek a szövetkezetek állami felügyeletével kapcsolatos tanácsai munka meghatározására is.

/folyt.köv./

bkk 3. /az országgyűlés4.folyt./a

a jogi, igazgatási és igazságügyi bizottság elnöke a továbbiakban saját tapasztalatairól szólott, s hangsúlyozta: a megyei tanácsok szerepe új módon bontakozott ki a terület- és településfejlesztésben. bevált a gazdasági kapcsolatoknak az a rendje, hogy a vállalatok és szövetkezetek - eredményeikről függően a hozzájárulnak a tanács költségvetéséhez, fejlesztési alapjához. jó együttműködés alakult ki a tanácsok, a vállalatok és a szövetkezetek között olyan fejlesztéseknél, mint a közművek építése, a vízellátás biztosítása, vagy az energiaellátás közös megoldása. az együttes tevékenykedést jól szolgálják az új beruházási kódex előírásai is, nagy kár, hogy a mezőgazdasági beruházások területén nincs ilyen egyértelmű szabályozás. a vállalatok és a tanácsok összefogása nyomán örvendetesen bővült az óvodai hálózat, bár az ilyen közös érdekek alapján megvalósuló létesítmények sorsa eddig jórészt a helyi akcióktól, kezdeményezésektől függött. az országos tervhivatalnak a középtávu tervek kidolgozására vonatkozó új irányelvei között azonban már szerepel az is, hogy a jövőben az egészségügyi, a szociális és kulturális ellátás tervezését az üzemi elképzelések részének kell tekinteni. ezzel bizonyára elérhető lesz, hogy a vállalatok öt évre előre tervezzenek, s ha ezeket az elképzeléseket idejében egyeztetik a tanácsai tervekkel, még a mainál is szélesebb körű együttműködés valósulhat meg.

a végrehajtó bizottságok számára az okoz időnként nehézséget, hogy az ágazati politika területi alkalmazása bonyolult, összetett feladat. az ágazati politikát csak úgy lehet érvényesíteni, csak úgy lehet összhangot teremteni, fontossági sorrendet szabni, ha a látszólagos külön érdekeket a végrehajtó bizottság egyezteti.

a jogi, igazgatási és igazságügyi bizottság elnöke a szocialista demokrácia érvényesítéséről szólva rámutatott: növekedett a tanácstagi megbízatás tekintélye és a tanácstagok tulajdonképpeni többségének aktivitása, erősödtek a tanácstagok és a lakosság közötti kapcsolatok. a tanácstörvény biztosította lehetőségek és keretek azonban további munkára, további gondolkodásra kell, hogy ösztönözzék a testületeket és a tanácsai vezetőket egyaránt: mit kell még tenni a tanácsok működésének továbbfejlesztéséért; azért, hogy tevékenységük jobban megfeleljen szocialista céljainknak, pártunk politikájának és a lakosság érdekeinek.

/folyt.köv./

v
parlament

bkk 3. /az országgyűlés5.folyt./um

a következő felszólaló homor imréné/komárom megye, 8.vk/,
----- az esztergomi városi
tanács elnökhelyettese a tanácstörvény végrehajtásának tapasztalatait elemezte. rámutatott: erősödött a tanácsok népképviselői jelege, ezt bizonyítja, hogy a tanácsstagi választások során örvendetesen megnőtt a jelölőgyűléseken résztvevők száma, s mind többen halvtalatták-hallatják hangukat várospolitikai kérdésekben, vállalnak részt a tennivalókból. javult a testületek munkájának színvonala, de volt ahol a nagyobb gazdasági önállóság lehetőségét - helytelenül - a teljes gazdasági függetlenségként értelmezték. a tanácsok gazdasági önállósága nem jelenti, nem jelentheti a népgazdaság lehetőségeitől való függetlenséget - huzta alá homor imréné. az igényeket figyelembe véve, valóban önállóan dönthet a tanács a rendelkezésére álló összegek felhasználásáról, de nem szabad figyelmen kívül hagynia, hogy terveiből csak annyit valósíthat meg, amennyire pénzügyi fedezete van. nemcsak a több pénz teremt nagyobb lehetőségeket - hangsúlyozta a képviselő -, hanem a helyes szemlélet kialakítása, a terület adottságainak jobb kihasználása is.

korábban sokan féltették az ágazati érdekek érvényesülését a nagyobb önállósággal dolgozó tanácsoktól. a kételyek azóta eloszlottak, mert az új gyakorlat ösztönzően hatott az ágazati feladatok gyorsabb megvalósítására, különösen a kulturális, az egészségügyi és a kereskedelmi ellátás javítására. ma már nem „felülről”, várjuk gondjaink enyhítését, hanem magunk munkálkodunk a város fejlesztésén, segítségül hívva a nem tanácsai szerveket, s a lakosságot.

homor imréné esztergomi példákat sorolt, bizonyítva a tanács gazdaságsszervező tevékenységének hatékonyságát, s hozzáfűzte: mi sem bizonyítja jobban az esztergomiak városszeretetét, mint az a hatmillió forintot meghaladó társadalmi munka, amellyel 1973-ban szépítették, gyarapították városukat.

/folyt.köv./

- 32 -

12.35/um

L

parlament

bkk 3./az országgyűlés6.folyt./um

cserna sándor

----- /baranya m, 5.vk./, a mecseki ércbánya vállalat csoportvezető vájára kiemelte: a tanácstörvény baranyában is gyorsította a tanácsai munka fejlődését, s ehhez olyan jogi kereteket és eszközöket biztosított, amelyek hosszabb távra is alkalmasak a munka tartalmának és színvonalának javítására. a tanácstörvény végrehajtásának tapasztalatai azonban nem ilyen egyértelműen kedvezőek. baranyában gondot okoz a megye egyoldalú iparszerkezete, a települések fejlettsége közötti nagy szintkülönbség. mindez parancsolóan írja elő az erők és eszközök koncentrálását az elmaradottabb területekre, ez viszont átmenetileg komoly feszültségeket idéz elő a lakosság igényeinek kielégítésében.

szólt a képviselő arról is, hogy a baranya megyei tanács kidolgozta a munkásosztály társadalmi szerepének fejlesztésével kapcsolatos tanácsai feladatok helyi terveit. ezeket a mecseki szénbányák, és a pécsi bányász munkáskollektívái is megvitatták. az intézkedési terv javaslataik figyelembe vételével készült el. a tapasztalatok szerint ez a módszer különösen alkalmas arra, hogy a tanácsai szervek és a lakosság kapcsolata a szocialista demokrácia irányába fejlődjen.

- helytelen azonban, hogy kevés munkás vesz részt a tanácsok és azok bizottságainak munkájában. baranya megye és pécs város tanácsa vezetői ezért arra törekcszenek, hogy elsősorban az olyan helyi tanácsokban növeljék a munkások részvételét, amelyek területén nagyobb üzemek működnek. fontos továbbá, hogy idejében megszervezzék az előterjesztések előzetes üzemi vitáit. emellett a dolgozók érdekében hozott művelődésügyi, egészségügyi, szociális és munkaiügyi tanácsai jogszabályok végrehajtásának ellenőrzésébe az eddigieknél nagyobb számban kell bevonni az érdekelt üzemi munkásság képviselőit.

baranyában is keresik a tanácsai ügyintézésnek azokat a módjait, formáit, amelyekkel az államigazgatási munka elsősorban az üzemi kollektívákhoz közeledik. a dolgozók ügyeinek, problémáinak helyben történő intézése érdekében tervezik egyebek között az „üzemi-államigazgatási jogi szolgálat”, megszervezését. ennek lényege: hogy a tanácsai apparátus egy-egy megfelelő felkészültségű dolgozója - a terület tanácsstagiával, az üzemi szakszervezet, és a vállalat jogi képviselőivel együtt - rendszeres ügyfélfogadást tartanak az üzemekben, közösen válaszolnak a dolgozók kérdéseire, segítséget nyújtanak a jogszabályok helyes értelmezéséhez, felvilágosítást adnak az egyes konkrét ügyek elintézési módjáról, feltételeiről.

ezután szünet következett.

/folyt.köv./

- 33 -

12.40/um

p a r l a m e n t

bkk 3./az országgyűlés7.folyt./um

s. hegedüs lászló

----- /pest m. 24.vk./, a hazafias népfront országos tanácsának titkára emlékeztetett arra, hogy a népfrontmozgalom annakidején cselekvően részt vállalt a tanács-törvény előkészítéséből, előzetes társadalmi vitájának szervezéséből. a törvény életbe lépése óta eltelt esztendőik során segítette a jogszabály rendelkezéseinek, a törvény betűjének és szellemének érvényesülését. ez a mozgalmi közreműködés nagyban hozzájárult ahhoz, hogy erősödött a tanácsok és a lakosság kapcsolata. a tanácsok és a népfrontbizottságok, a mozgalom helyi szervei között szoros, mindennapi együttműködés alakult ki, amit a tanács-törvény úgy fogalmazott meg, hogy „legyen a népfront-mozgalom a tanácsok tömegpolitikai bázisa,,.

az elmúlt években a lakóhely-fejlesztések kapcsán a népfrontban a lakossági javaslatok, észrevételek tizezreit gyűjtötték össze és értékelték. e javaslatok - általánosságban - mértéktartóak, és megbízhatóan jelzik az igényeket, feltárják a helyi erőforrásokat, egyben kifejezésre juttatják a lakosság segítőkészségét.

a tanácsok és a népfrontbizottságok együttműködését eredményesen segítette elő a hazafias népfront titkársága és a minisztertanács tanácsai hivatala között kialakult jó munkakapcsolat. összehangolt tevékenységük, a fontosabb kérdésekben, közéleti témákban kiadott közös állásfoglalások lendületet adtak a tanácsok és a népfronta-bizottságok tervszerű, folyamatos együttműködésének. a testületek szerte az országban együttműködési megállapodásokat kötöttek, és rendszerre vált, hogy évente áttekintik azokat a tennivalókat, amelyekben tanács-népfront összefogással lehet és kell eljárni.

a népfront-mozgalom minden jelentős országos és helyi ügyben kikéri a lakosság véleményét. így történt ez a mostani parlamenti tanácskozást megelőzően is. kifejezte a képviselő azt a meggyőződését, hogy az országgyűlés mostani eredményfelmérő vitája bizonyára sok hasznos javaslattal, tapasztalatközléssel és építő bírálattal fogja segíteni a tanács-törvény végrehajtását. ezért a népfront-mozgalom vezetői javasolják a minisztertanács tanácsai hivatalának, hogy a törvény végrehajtását tartalmazó beszámolóról és a parlamenti vitáról tájékoztassák közösen a lakosságot a soron következő őszi és téli falugyűléseken, városi lakossági tanácskozásokon és más fórumokon.

/folyt.köv./

- 34 -

14.03/um

v p a r l a m e n t

bkk 3./az országgyűlés ...8.folyt./a

daradics ferenc/ tolna megye 4 vk./, a bonyhádi járási párt

bizottság első titkára hangsúlyozta: a jó tanácsai munka fontos feltétele a megfelelő szakmai képzettség. az elmúlt három év ezen a téren jelentős fejlődést hozott, s megnőtt az érdeklődés a különböző szakmai képzési formák iránt. ennek tudható be, hogy a tanácsai dolgozók a korábbinál jobban eligazodnak a törvények, rendeletek, utasítások és határozatok között. mind kevesebb a törvényt sértő döntés, és határozat, s ennek következtében csökkent az ilyen jellegű panaszok, fellebbezések száma. ugyanakkor a magasabb szakmai képzettség hatása nem érződik kellően az ügyintézés egyszerűsítésében, az átfutási idő csökkenésében.

a tanács-törvény végrehajtásában meglévő fogyatékoságok többsége a káderek politikai képzettségének hiányára, vagy alacsony színvonalára vezethető vissza. az előrelépés elengedhetetlen feltétele az is, hogy a rátermettség, a szervezőkészség, a megfelelő bánásmód, a kezdeményezőkézség, az új iránti fogékonyság, a következetesség, a tárgyilagosság, az őszinteség, a szó és tett egysége fokozott súllyal essen latba a tanácsai dolgozók megítélésében. a törvény végrehajtásának anyagi feltételeihez kapcsolódva említette, hogy a kis-és nagy-települések esetében is sokat panaszkodnak a pénzeszközök hiányára, ugyanakkor évente tízmilliók maradnak elköltetlenül az adott megyében. ez főleg abból adódik, hogy a kisközségek saját bevételi forrásából éveken át gyűjtenek egy-egy cél megvalósítására. több okból jó volna ezeket az összegeket összevonni és folyamatosan felhasználni. javasolta, olyan jogszabály alkotását, amely lehetővé teszi a megyei tanács közreműködésével az anyagi erők összevonását, illetve tanácsok közötti kölcsönzését.

a következő felszólaló tóth szilveszterné/ csongrád m. 6.vk/

a zánkányszéki községi tanács elnöke arról beszélt, hogy az ország lakosságának csaknek fele községekben vagy városoktól távolabb eső településeken él. ezeken a helyeken különösen szükség van a jól képzett államigazgatási dolgozók munkájára.

/folyt.köv./

14.05/a

- 35 -

parlament

bkk.3. / az országgyűlés.....9. folyt./-a

ezzel szemben a járási tanácsok megszűnésével felszabadult munkaerőket - részben a községi tanácsai munkakörök alacsony bérei, részben pedig a letelepítés nehézségei miatt - nem sikerült a községekbe irányítani. ez gondot jelent azért is, mert az államigazgatási munka nagyobb terhét általában a községi tanácsok viselik. ezért nem lehet figyelmen kívül hagyni - hangsúlyozta a képviselő -, hogy az újabb jogkörök, feladatok tanácsai hatáskörbe utalásával együtt kellene járnia a megfelelő személyi feltételek biztosításának is.

tóth szilveszterné ezután a tanácsok önkormányzati jellegéről beszélt. ezzel kapcsolatban elmondotta, hogy az önkormányzati jelleg érvényesüléséhez elengedhetetlen a gazdasági feltételek megteremtése, mert - bár az utóbbi két-három esztendőben a községi tanácsok költségvetési pénzüsszege 40-, fejlesztési alapja 70 százalékkal emelkedett - a költségvetés több mint 90 százalékát a jogilag behatárolt munkabérek és fenntartási összegek alkotják.

a tanácstörvény jó lehetőséget biztosít az önálló gazdálkodásra. az egyes pénzügyi rendelkezések azonban annyira merevek, hogy a tanácsok csak kevésbé tudnak élni az önállóság-nyújtotta lehetőségekkel. a községek pénzeszközei például nem teszik lehetővé, hogy a többnyire elavult tanácsházákat, gyermekjóléti- és közművelődési intézményeket felújítsák, vagy újakat építsenek helyettük.

jobban érvényesül az önállóság a társadalmi, közéleti, kulturális és egyéb területeken, ahol az mindenekelőtt nagyobb felelősséget, több kezdeményezést, a szellemi értékek feltárását és közcélú kibontakozását jelenti. csongrád megyében például a tanácsai és a nem tanácsai szervek több helyen együttesen tartanak fenn művelődési házat, óvodát, bölcsődét. társadalmi összefogással tíz-tizenkét községben építettek utat, óvodát, iskolát és könyvtárat.

/folyt.köv./

14.10/a

14²⁰

- 36 -

parlament

bkk 3. /az országgyűlés10.folyt./um

bánóczy gyula

----- /szabolcs m. 20.vk/ a nyiregyházi járási pártbizottság első titkára leszögezte: szabolcs megyében a tanácsok népképviselői jellege, szerepköre erősödött. fejlődött a testületi munka, a tanácsok a lakosságot érdeklő és érintő témákat sorra napirendre tűzik, behatóan megtárgyalják. mindez azt eredményezte, hogy tekintélyük a lakosság és a különböző szervek előtt megnövekedett.

a tapasztalatok szerint számottevően nőtt a lakosság közügyek iránti érdeklődése is. népes falugyűlések igazolják, hogy megélnékült a közéleti tevékenység, s a lakosság aktivitása a társadalmi, gazdasági fejlődés jelentős tényezőjévé vált. erre utal az is, hogy a megyében 1971-ben 68 millió, 1972-ben 89 millió és 1973-ban 114 millió forint értékű munkát végzett a lakosság a községek, a városok építése, szépítése érdekében. e tény, nyilvánvaló anyagi előnyeinek, ezért is öröndetes, mert erősíti az emberekben az összetartást, a közösségi érzést is. a tanácstörvény hatékonyabb végrehajtását segiténé a lakosság jobb tájékoztatása a helyi ügyekről, gondokról. ugyanígy fontos tennivaló az apparátus politikai és szakmai felkészültségének javítása.

dr. gajdócsi istván

----- /bács m. 13.vk./ a megyei tanácselnök hangsúlyozta: a „hivatalok,, munkája kétségtelenül hatással van az emberek közérzetére is. ha egy jól kidolgozott jogszabályt - márpedig tanácstörvényünk ilyen jogszabály - a hétköznapiokon maradéktalanul betartunk és érvényesítünk, az mindenképpen segitője a szocialista demokrácia érvényesülésének, kiterjesztésének.

szorgalmazta, hogy a tanácsok ügyintézését, az emberek mindennapi gondjaival való törődést, a lelkiismeretes hivatali munkát olyan élő gyakorlattá kell fejleszteni, hogy senki se csodálkozzon el azon, ha ügyét egyszerűen, segitőkészen és gyorsan elintézik. nemcsak lélektani jó hatása van az ilyen ügyintézésnek, politikai tőke ez, fontos hozzájárulás a jó egyéni és társadalmi közérzet formálásához.

/folyt.köv./

- 37 -

14.27/um

14³⁰

parlament

bkk 3. az országgyűlés ...11.folyt./um

a társadalmi munka kapcsán arról szólt a képviselő, hogy közérdekű célokra, a lakosságot közvetlenül érintő feladatok elvégzésére mindenki mozgósítható, ha munkájának eredményét közvetlenül is látja, élvezi. új járdák, játszóterek, csinosodó parkok és szépen rendben tartott lakóházak, középületek jelzik bács-kiskun megyében - csakugy, mint szerte az országban - az önként vállalt-végzett munka értelmét, eredményét. és ami ennél fontosabb: a társadalmi munkának tudatformáló hatása is van, erősíti a szocialista közösségi életbe vetett hitet, a szűkebb lakóhely és a haza megbecsülését, szeretetét.

azzal a javaslattal zárta felszólalását dr. gajdócsi istván, hogy a budapesti tanácsakadémiának adjanak önálló főiskolai rangot, hiszen olyan tanintézmény, ahol a tanácsi apparátus dolgozóinak szakmai, politikai képzéséről gondoskodnak, s a tanácsok eddigénél is eredményesebb működéséhez mind nagyobb számban lesz szükség jól képzett szakemberekre.

dr.imre lajos

----- /győr-sopron m. 8.vk./ mosonmagyaróvári körzeti orvos a tanácstörvény végrehajtásának azt a kedvező tapasztalatát emelte ki, hogy a jogszabály - rendelkezéseivel - feloldotta az egészségügyi ágazat működtetésének és irányításának korábbi centralizáltságát. ez elősegítette a szellemi és anyagi erőforrások - helyi ismereteken alapuló, ezáltal a helyi feladatok megoldását jobban szolgáló - célszerű felhasználását. a képviselő szűkebb hazájának, megyéjének példával támasztotta alá, hogy a tanácstörvény jó lehetőségeket biztosított az önálló kezdeményezésekhez, a helyi erőforrások feltárásához.

beszélt arról is, hogy az egészségügyi ágazat országos érdekeinek érvényre juttatását nem kell féltetni a megnövekedett helyi önállóságtól. elmondta, hogy a tanácstörvénynek az az intézkedése, amely megszüntette az egészségügyi intézmények irányításában a kettős alárendeltséget, átmenetileg okozott ugyan gondokat - mert az egészségügyi szakigazgatási szervek korábban mintha „elkényelmesedtek”, volna a központi irányítástól -, de az idő beérlelte a kellő tapasztalatokat ahhoz, hogy helyesen éljenek a törvény-biztosította önállósággal.

/folyt.köv./

- 38 -

14.32/um

1440

bb 31. felhasználható : 15 óra után!

bronchológiai szakorvosok tudományos ülése zalaegerszegen

vid ká bh hgy

1974. október 4.

a magyar tüdőgyógyász társaság bronchológiai szakorvosai pénteken tudományos ülést tartottak zalaegerszegen, a megyei tüdőgyógyintézetben. a tudományos ülés témája a nem gümőkóros tüdőbetegségek felismerése és kezelése volt./mti/

-.-

bb 32. országos uttörő történeti vándorgyűlés szolnokon

vid ká bh hgy

1974. október 4.

országos uttörő történeti vándorgyűlést rendeztek csütörtökön és pénteken szolnokon, a tiszta Antal uttörőházban. a vándorgyűlés résztvevői az első napon tanulmányozták a szolnok megyei történeti bizottság munkáját, módszereit, felkeresték a 2956. sz. arany János uttörőcsapatot, s megtekintették gazdag történeti anyagot felölelő csapatmuzeumát. előadást hallgattak meg a szolnok megyei uttörőcsapatok helytörténeti munkájáról, a tervezett uttörő helytörténeti kiadványokról. a történeti vándorgyűlés résztvevői pénteken tiszafüreden töltötték a napot és tanulmányozták a járasi uttörő történeti bizottság munkáját, a történeti kiadványok szerkesztését./mti/

-.-

felhasználható: 17.30 óra után!

bb.35. üvegművészet a német demokratikus köztársaságban - kiállítás székesfehérvárott

vid-ká/fé -cz

1974.október 4.

üvegművészet a német demokratikus köztársaságban címmel kiállítást rendezett az ndk kulturális és tájékoztató központja, valamint a hazafias népfront fejei megyei bizottsága székesfehérvárott, az István király muzeumban. az ndk üvegiparának remekeit bemutató tárlatot pénteken Kalász Márton költő nyitotta meg. a kiállítás anyagát a lipcsei Grassi muzeum és a lauschai üvegművészeti muzeum kölcsönözte. az ndk üvegiparáról dr. Rudolf Hoffmann, a lauschai muzeum igazgatója tartott előadást./mti/

-.-

-23-

13^{h5}g

bb.34. megkezdődtek a móri napok

vid-ká/fé -cz 1974.október 4.

fejér megye híres borvidékén, mórton, pénteken megkezdődött a táj hagyományos őszi ünneppsorozat, a „móri bornapok”, a rendezvénysorozat keretében kiállításokat nyitnak, tanácskozásokat tartanak, megrendezik a nemzetiségi együjtések és a fejér megyei fuvószenekekarok találkozóját. a népes vendégsereg az idén is gyönyörködhet a jelmezes szüreti felvonulásban.

az első napon megnyitották a móri járás amatőr képzőművészeinek kiállítását és dr.kaposi jeno fotókiállítását./mti/

-. -

tttbb 33. megkezdődött a rizs próbaaratása a nagykunságban

vid-ká/fé -cz 1974.október 4.

a nagykunságban, ahol az ország rizstermésének több mint egyharmadát produkálják, megkezdődött a „vizigabona” próbaaratása. a közös gazdaságok, valamint a gabonafelvásárló és feldolgozó vállalat felkészültek a szemek szárítására, több tucat nagyteljesítményű szárítóberendezés és szellőző padozat segítségével vonják ki a felesleges nedvességet.

a területen 116 rizskombájnt állítanak munkába, s november elejére - a 12-14 napos érési eltolódás ellenére - végezni akarnak a több mint 11 ezer hektárnyi rizs betakarításával./mti/

-. -

bb 37. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13.00 óráig

se bh -cz 1974. október 4.

1. októberi premierok
 2. katélyból gyermekintézmény
 3. a xvi. kerület fejlesztése
 4. tejárusító pavilonok
 5. vallomások szegedről
 6. szocialista brigádok a lakótelepek fűtéséért
 7. mexikói filmnapok
 8. paradicsompaprika feldolgozás
 9. kirakatokból loptak
 10. timár beszéd
 11. gerhard reinert beszéde
 12. cukorgyár hajdu megyében
 13. hűtőház hallóban
- /folyt. kvöv./

- 24 -

13.00 bh a növény fejlődése két-három hetes késésben van. ha az esőzés nem lesz tartós, akkor a jövő héten már általánosan megkezdődhet a jó termést ígérő rizs betakarítása.

13⁵⁰ g

bb 37. /a belföldi szerkesztőség.... folyt./ bh

14. távfűtés győrótt
 15. automata tekerccselőgép
 16. ndk segítség
 17. balesetek
 18. leszakadt a teherfelvonó
 19. hajdu megyei küldöttség az ndk-ba
 20. tv sajtótájékoztató
 21. lottó
 22. üveg kiállítás
 23. bolgár nyelvtanfolyam
 24. elhunyt dávid ferencné
 25. szövetkezeti élelmiszeráruház
 26. marcali 700 éves
 27. veszprémi festőművész kiállítása
 28. klubkönyvtár
 29. vietnami hét kaposváron
 30. kiállítás zalaegerszegen
 31. bronchológiai szakorvosok ülése
 32. uttörő vándorgyűlés
 33. rizsaratás
 34. móri napok
 35. üvegművészet
 36. időjárásjelentés
 37. hirjegyzék
- /mti/

-. -

b-b 38. a budapesti közlekedési vállalat

f bh hgy

1974. október 4.

értesíti az utazóközönséget, hogy folyó év október hó 5-én /szombat/ üzemkezdettől a 13-as jelzésű villamos viszonylatkocsijait örs vezér tere közvágóhid között közlekedtetni.

/mti/

-. -

- 25 -

13.05 bh

14⁰⁰ g

bb 36. időjárásjelentés

bh -cz

1974. október 4.

a meteorológiai intézet jelenti pénteken délben:

változékony marad az idő

a szovjetunió európai területének keleti részein még mindig magas nyomású légköri képződmény alakítja ki az időjárást. ennek következtében az ural előtti térségben folytatódik az október elején szokatlanul meleg nyári időjárás. a csütörtökön mért maximumhőmérsékletek 8-11 fokkal voltak magasabbak az elmúlt évek átlagánál. ezzel szemben nyugat- és közép-európában továbbra is a magasabb szintekben elhelyezkedő hideg levegő által létrehozott sekély örvényciklonok játsszák a döntő szerepet az időjárás alakulásában. így az évszakhoz képest szokatlanul hűvös, változékony, sokfelé csapadékos az idő. a kárpát-medence és környéke is ehhez az időjárásu területéhez tartozik, így országunkban is folytatódik a változékony idő.

hazánkban csütörtökön az észak-keleti megyékben erősen felhős, vagy borult volt az ég, és még többfelé esett az eső. az ország többi részén általában 5-10, órán keresztül sütött a nap. az esős helyeken napközben sem emelkedett a hőmérséklet 10-13 foknál magasabbra, a naposabb részeken viszont 14-16 fokos maximumok alakultak ki. a délnyugat felől érkező nedves levegő a vártnál gyorsabban érte el országunkat. így a kora reggeli órákban a nyugati országrészben ismét elkezdett esni az eső. a reggel 7 óráig hullott esőmennyiség azonban legtöbb helyen a csapadéknymom és 3 mm között maradt. hajnalra 4-9 fokra hűlt le a levegő. délelőtti országszerte erősen felhős, vagy borult volt az ég. több helyről jelentettek újabb esőt. néhány helyen ismét megerősödött a szél. 11 órakor 8 és 15 fok közötti hőmérsékleteket mutattak a hőmérők.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 10,4 fok volt, a százéves átlagnál 3,7 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 9 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 mm, mérsékelten emelkedik.

várható időjárás szombat estig:

ma tulnyomóan borult idő, többfelé még újabb esővel. szombaton kisebb felhőátvonulások, legfeljebb elszórtan futó esővel. mérsékelt, időnként átmenetileg északnyugatra forduló szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 3-8, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: 12-17 fok között.

↓ élénk,

a duna vízállása budapestnél 260 centiméter./mti/

-. -

- 26 -

13.25 bh

1409

bb 39. felhasználható: 16 óra után!

cs. nagy andrás festőművész kiállítás kisvárdán

vid ká bh -cz

1974. október 4.

pénteken kisvárdán megnyitották a cs. nagy andrás festőművész munkáiból rendezett tárlatot. a szabolicszi születésű művész 32 alkotását mutatják be a kisvárdai közönségnek./mti/

-. -

bb 40. sajtótájékoztató a bőripari tudományos egyesület nemzetközi kongresszusáról

t kg f ie bh -cz

1974. október 4.

október 9-én kezdődik a bőripari tudományos egyesület v. bőr-, cipő- szőrme- és bőrdiszipari kongresszusa, amelyre eddig 25 ország 400-nál több szakembere jelezte részvételét. az ötnapos eseménysorozatról vermes lászlóné dr., az egyesület elnöke pénteken sajtótájékoztatót tartott.

a kongresszusnak különös jelentőséget ad, hogy a lábbelik szerte a világon mindinkább nemcsak fogyasztási, hanem divatcikk-ként is keresettek, s a változatos, a legkülönbözőbb igényeknek megfelelő cipők készítése új feladat elé állítja a technológusokat, a bőripari szakembereket. a hazai gyártás is felzárkózott a fejlett cipőiparokról ismert országok közé, a jelenlegi tervidőszakban évente 6 százalékkal nő a termelés, 1975-ben már 56 millió pár kerül le a gyártó szalagokról.

mint a kongresszus egyik témaköre is jelzi, most többek között az foglalkoztatja a cipőkonstruktőröket, hogy milyen korszerű technológiával lehet a műbőröket, műanyagokat még szélesebb körben alkalmazni. emellett arra is választ várnak a kongresszuson résztvevő hazai szakemberek, hogy a hazai sertésbőrből milyen eljárással célszerű korszerű, divatos lábbelikeket készíteni. a növekvő hazai sertés-nyersbőr készletek ugyanis lehetővé tennék, hogy a drága marha-nyersbőr import csökkenjen.

/folyt. köv./

- 27 -

13.30 bh

1409

bb 40./sajtótájékoztató... folyt./ bh

a kongresszuson másfajta bőrárak gyártásának gondjairól is kicserélik majd tapasztalataikat a résztvevők. az egyik kérdéscsoport a kesztyűtermelés helyzetével foglalkozik. a világ bőrkesztyűtermelése az elmúlt tíz évben több mint 30 százalékkal emelkedett, s az összes kesztyű-export mintegy 10 százalékát a magyar ipar adja. a termelés további növelésére a tervek szerint fokozzák a géppel varrott termékek arányát, s a technológiák korszerűsítésével növelhető a termelékenység is.

a bőrpar hatalmas vizigénye miatt gyakran akadályos lehet a környezet védelmének, hiszen egy kiló nyersbőr feldolgozásához 100 liter vizet is felhasználnak. ezért a kongresszuson a különböző országok szakemberei együtt keresik a megoldást, hogy a vizek tisztaságának védelmére milyen szennyvíz-tisztító telepek a legalkalmasabbak, s hogyan lehetne megakadályozni a további szennyezést,

a technika házában megrendezésre kerülő kongresszuson négy szekcióban összesen 129 előadás hangzik majd el./mti/

--

bb 41. kiváló muzeumi dolgozók kitüntetés

t mr f szö bh -cz

1974. október 4.

az országos muzeumi és műemléki hónap alkalmából, szocialista kulturáért kitüntetésben, kiváló dolgozó kitüntetésben és miniszteri dicséretben részesítették a muzeumok csaknem 60 dolgozóját, kiváló tevékenységük elismeréseként. a kitüntetéseként pénteken délelőtt a kulturális minisztériumban tartott ünnepségen garamvölgyi józsef kulturális miniszter-helyettes nyújtotta át. ekkor adták át a kulturális minisztérium muzeumi főosztályának nívó-jutalmát a muzeumok dolgozóinak, az 1974. évi eredményes tudományos és ismeretterjesztő munkáért, kiemelkedő színvonalú kiállítások rendezéséért./mti/

--

bb 44. kazareczki kálmán

s ie bh -cz

1974. október 4.

mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes vezetésével pénteken küldöttség utazott lausanne-ba, a fao /az ensz élelmezési- és mezőgazdasági szervezete/ európai regionális konferenciájának 9. ülészakára./mti/

--

- 28 -

13.35 bh

14¹⁵ g

bb 42. magyar siker a prix italian

i nm s szö bh -cz

1974. október 4.

szeptember végén tartották meg az egyik legnagyobb televíziós fesztivált, a prix italiát. a firenzében megrendezett seregszemlén a zsűrinek magyar tagja is volt, békés tamás, a televízió drámai osztályának munkatársa személyében. az új programok bemutatásában szerepelt a tévé legújabb két alkotása swift gulliver és dante pokol című művének elektronikus változata. mindkettőt rajnai andrás rendezte. a két mű az új televíziós művészeti eszközök alkalmazásával a világ minden tájáról összegyűlt szakemberek előtt nagy sikert aratott. a seregszemle érdekessége volt, hogy a közönség nyolcméteres nagyságú színes képernyőn nézhette az alkotásokat. a két magyar művet a közeljövőben a hazai nézők is láthatják./mti/

--

bb 43. üzemben a kiskörei vízierőmű negyedik turbinája

vid ká bh -cz

1974. október 4.

a kiskörei vízierőmű szerelői elkészültek a negyedik - egyben utolsó - csőturbinával, és pénteken az ugynevezett száraz üzemeltetéssel megkezdtek a gépek kipróbálását. az előirt üzemi próbák eredményes végrehajtása után, várhatóan egy hét múlva, bekapcsolják az országos hálózatba a négyes turbinát. akkor a kiskörei vízlépcső 28 megawattos vízierőművének valamennyi gépegysége részt vesz a villamosenergia-termelésben. a teljesen automatizált erőmű szeged nagyságú város igényeinek kielégítéséhez elegendő áramot termel majd./mti/

--

bb 45. a lovak közlé esett

pf bh -cz

1974. október 4.

borsod megyében az arlóói erdőből tűzifát szállított lovaskocsival harkány gusztáv 28 éves tsz fogatos, járdán-házai lakos. miközben a rögzítetlen rakomány megcsuszott, a tetején ülő fogatos a lovak közé esett és a kocsi halálra gázolta. a felelősség megállapítása folyamatban van./mti/

--

- 29 -

13.50 bh

14¹⁵ g

bb 46. a kndk budapesti nagykövete a pak csong hi elleni merénylet háttéréről

t gy s szö bh -cz

1974. október 4.

- napjainkban a dél-koreai bábklikk politikai összeesküvé-
sével nemcsak kettészakadt országunk helyzetét élezi ki,
hanem terrorizálja és elnyomja a japánban élő koreai állam-
polgárokat is - hangsúlyozta pak gjong szun, a koreai népi
demokratikus köztársaság budapesti nagykövete pénteken meg-
tartott sajtótájékoztatóján, amelyen megvilágította a kiala-
kult helyzet háttérét.

mint ismeretes, a dél-koreai bábklikk ez év augusztus
15-én szöul egyik színházában megrendezte a „ felvirágzás
ünnepségét,, amelyen egy fiatalember merényletet kísérelt
meg pak csong hi, a dél-koreai rezsim vezetője ellen. a
dél-koreában lejátszódott „ eseményt,, a bábklikk az első
perctől a kndk-val akarja kapcsolatba hozni. a jelenleg
tapasztalható „ kommunistaellenességtől,, való tulfütött-
ségük olyan megszokott módszer, amelyhez súlyos helyzetében
folyamodik a dél-koreai vezetés - hangsúlyozta a nagykövet.
az önkényes rágalmazás, az a tény, hogy a „ nyomozást,, a
saját tetszésük szerint, a tények meghamisításával folytatták,
a népi demokratikus korea igazát vbizonyítja.

- mi, kommunisták - mondotta a nagykövet - meg vagyunk
győződve ügyünk igazságáról. minden kérdést a néptömegek erejére
támaszkodva oldunk meg, és semmi közünk sincs a politikai terror-
hoz hasonló manőverekhez. ezért országunk nemcsak több nyilat-
kozatban leplezte le és ítélte el a pak csong hi klikk politi-
kai összeesküvéseit és manővereit, hanem észak és dél-koor-
dinációs bizottságának ez év szeptember 21-én folytatott nyolca-
dik megbeszélése során küldöttségünk alelnöke konkrét események
alapján elítélte a dél-koreai fél helytelen cselekedeteit. hason-
lóképpen elítéltük a pak csong hi ellen elkövetett „ merény-
let,, segítségével megrendezett hazug színjátékot, mivel erre
hivatkozva az ellenfél a tárgyaláson akadályokat igyekezett tá-
masztani. az alaptalan rágalmazás legfőbb oka, hogy a dél-koreai
klikk zsákutcába jutott, súlyos válságba került. a nagykövet
ezután a japánban élő koreaiak helyzetével foglalkozott, hang-
súlyozva, hogy a japán hatóságokra törvényes és erkölcsi felelős-
ség hárul azért, hogy maradéktalanul biztosítsák a japánban élő
koreai állampolgárok demokratikus és nemzeti jogát./mti/

- 30 -

14.00 bh

1h²⁰g

bb 47. berlinbe utazott a hazafias népfrent országos tanácsának küldöttsége

pf/ny -cz

1974 október 4

pénteken borovszki ambrusnak, a hazafias népfrent országos ta-
nácsa elnöksége tagjának, a dunai vasmű vezérigazgatójának vezeté-
sével, népfrent küldöttség utazott berlinbe, ahol az ndk nemzeti
fontjának vendégeként részt vesz a német demokratikus köztársaság
kikiáltásának 25. évfordulója alkalmából rendezendő jubileumi ün-
nepség sorozaton./mti/

-.-

felhasználható 17 óra után

bb 48. szovjet testvérmegyei küldöttség érkezett békésbe

vid/ká/ny -cz

1974 október 4

békés megye felszabadulása 30. évfordulója alkalmából pénteken
a megyébe érkezett a szovjetunióbéli penza testvérmegye száz ta-
gu küldöttsége. a delegációt a megyehatáron a szeghalmi járás
párt-és állami szerveinek vezetői fogadták./mti/

-.-

felhasználható 16 óra után

bb 49. kisz -iskolát avattak békéscsabán

vid/ká/ny -cz

1974 október 4

pénteken békéscsabán kisz-iskolát avattak. az ünnepélyes át-
adáson jelen voltak az építő vállalatok munkásai, vezetői, vala-
mint a megyei párt-és állami szervek vezetői. az új ifjúsági ok-
tatási intézmény, oktató-és nevelő termekkel, tornateremmel, sport-
pályával és ifjúsági klubokkal rendelkezik.

gyulán ezen a napon megnyílt 16 békés megyei festő kiállítása.
/mti/

-.-

14.08/ny

-31-

1h²⁵g

bb 50. nemes dezső látogatása baranyában

vid kz bh -cz

1974. október 4.

nemes dezső, az mszmp politikai bizottságának tagja, pénteken baranyába látogatott. reggel pécssett, a pártszékházban, a megyei pártbizottság titkárai fogadták a vendéget, akit dr. nagy józsef, a megyei pártbizottság első titkára tájékoztatót a megye helyzetéről. délelőtt nemes dezső az mszmp baranya megyei bizottsága oktatási igazgatóságán időszzerű kül- és belpolitikai kérdésekről tartott előadást az aktivaértekezlet hallgatóinak, majd dr. nagy józsef kíséretében megtekintette a pécsi zsolnay muzeumot és a csontváry kiállítást.

délután baranya északi részében folytatódott a program. a politikai bizottság tagja, a megyei pártbizottság első titkárának kíséretében, a bikali állami gazdaságba látogatott. a központi épületben zámbo István igazgató és cser László párttitkár, valamint dr. Vida József, az mszmp sásdi járási bizottságának első titkára köszöntötte. zámbo István ismertette a gazdaság tevékenységét, feladatait, amit meghatároz, hogy országos rendszergazdaként foglalkoznak nyul- és haltenyésztéssel. végül a vendégek a és házigazdák megtekintették a gazdaságot./mti/

--

bb 51. koncentrált szállítási akciók 20-30 ezer gépkocsival - ülést tartott a központi szállítási tanács

t kf s ie bh -cz

1974. október 4.

a minisztertanács nemrégiben megjelent határozatának végrehajtásáról, a rendkívüli szállítási helyzetben szükséges tennivalókról tárgyalt pénteki ülésén dr. Ábrahám Kálmán közlekedés- és postaügyi államtitkár elnökletével a központi szállítási tanács.

az ülésen megállapították, hogy a közületi gépjárművek igénybevételeiről intézkedő kormányhatározat kedvező lehetőségeket teremtett a fuvarozási tartalékok hasznosítására. a kormányhatározat végrehajtására a központi szállítási tanács irányelveket adott ki a gyakorlati munka irányítóinak, a megyei szállítási bizottságoknak. ennek alapján megyénként hoznak létre operatív bizottságokat, amelyek felmérik a rendelkezésre álló közületi kocsiállományt, összegyűjtik a kielégítetlen fuvarozási igényeket és gondoskodnak a megyén belüli szállítási feszültségek feloldásáról. a központi szállítási tanács felhívta a bizottságok figyelmét, hogy a lehetőségeket mérlegelve tekintsenek el a kiemelt beruházásokon dolgozó, a lakosság napi élelmiszerszállításait végző és a két tonna alatti, szolgáltatási feladatokkal foglalkozó közületi gépkocsik be- rendelésétől, ügyeljenek arra, hogy az igénybevétel egyenesen érintse az üzembentartókat, és a berendeléssel ne okozzanak termelési kiesést. a közületi kocsik igénybevételeivel kapcsolatos elszámolásokkal a volán vállalatokat bízták meg.

/folyt. köv./

- 32 -

bb 51. /koncentrált ... 1. folyt./ bh

a kormányhatározat mindössze két hetes, egyes megyékben azonban - élve a felhatalmazással - már vettek igénybe közületi teherautókat. heves megyében például a cukorgyárakhoz napi 200 tonna mészszállítására, borsod megyében 25 kocsi tűzifa fuvarozásra, tolna megyében 38 autót a szürettel kapcsolatos szállításokra, a nyíregyházi papírgyár termékeit pedig mintegy 80 kilométeres körzetben 15 közületi kocsi fuvarozza. mindezek kezdeti lépések, de jelzik, hogy megfelelő szervezethez, összefogással megoldhatók a rendkívüli szállítási feladatok.

a közületi gépjárművek igénybevételeinek másik célja és fajtája a járműállomány országos szintű mozgósítása annak érdekében, hogy egyszerre nagyobb mennyiségű áru közúti szállításával tehermentesítsék a vasutat. a közlekedési kormányzat és a központi szállítási tanács terve, hogy október végétől legalább két-három alkalommal, szombaton, vasárnap és hétfőn - amikor a járműpark nagy része amugyis kihasználatlan és így senkitől sem vonnak el fuvarkapacitást - mintegy 20-30 ezer kocsi üzembe állításával országos szállítási akciót szerveznek. a ksztt tájékoztatása szerint egyébként a jövő héttől már mintegy 500-600 közületi kocsi igénybevételeivel számolnak, és ezzel egyelőre pótolni tudják a volán-vállalatoknál hiányzó járműveket.

az ülésen foglalkoztak a volán-vállalatok kapacitásának bővítésével, a vasút más irányú tehermentesítésével, amelyekre a következő időkben a fokozódó feladatok miatt nagy szükség lesz. a volán a közlekedési kormányzat jóváhagyásával, kellő megfontolás után, egyoldalúan módosíthatja, felmondhatja a már megkötött fuvarozási szerződéseket. a ksztt is arra szólította fel a vállalatokat, hogy a korábbi szerződések ellenére olyan árut most ne fuvarozzanak, amelynek szállítása minden károsodás nélkül eltolható az év végére, vagy a jövő év első negyedére.

ugyanakkor, feloldotta a korábbi korlátozást, a közúti autóközlekedés áruszállítási távolságát ideiglenesen megnövelték. ennek megfelelően egyebek között közúti szerelvényekkel fuvaroznak 30-50 kilométeren túli távolságokra is szenet és brikettet, tűzifát, gabonát, cukorrépát, műtrágyát stb. a volán vállalkozott arra is, hogy - amire már volt példa - export almát a határon túlra is elvisz és az egyéb, nagyon sürgős export-szállítmányokat - tekintet nélkül a távolságokra - a vasut helyett el fuvarozza a határállomásokig./mti/

- 33 -

14.45 bh

14²⁰

bb 53. „palóc madonna,,

vid kz bh -cz

1974. október 4.

uj köztéri szoborral gazdagodott balassagyarmat. az ottani mezőgazdasági szakmunkásképző intézet diszkertjében pénteken leleplezték idős szabó istván kossuth-díjas szobrászművész palóc menyecske című alkotását, a bronzba öntött gyermekét tartó „palóc madonna,,-t. az avatónneepségen kmetty kálmán, a balassagyarmati városi tanács elnökhelyettese mondott beszédet.
/mti/

-. -

bb 54. befejeződött az országos számítógéptechnikai konferencia

vid kz bh -cz

1974. október 4.

pénteken zárult esztergomban a harmadik országos számítógéptechnikai konferencia. a kutatók- és fejlesztők, a gyártók és az alkalmazók vitatták meg tapasztalataikat, a következő évek tennivalóit. most első ízben számoltak be a szocialista országok által létrehozott egységes számítógéprendszer berendezéseiről, alkalmazásukról.

az ötnapos tanácskozáson mintegy 90 előadás hangzott el, de ennél jóval több volt az előadásra jelentkezők száma. nemcsak ez, hanem a több mint 600 résztvevő, a rendkívül élénk viták, a jól sikerült kerekasztal konferenciák - amelyeken nem egy fontos kérdésben jutottak előbbre - azt bizonyítják, hogy a népgazdaság szinte minden ágában nélkülözhetetlen ma már a számítógéptechnika. a téma iránti általános nagy érdeklődést jól mutatja, hogy az egyidejűleg esztergomban rendezett kiállításnak, amelyen 15 hazai gyár, illetve programtervező, számítógépalkalmazó és felhasználó intézet mutatta be munkáját, naponta több mint 200 látogatója volt.

különösen örvendetes, hogy a konferencia hallgatói és előadói között egyaránt rendkívül sok volt a fiatal szakember. a programban jelentős helyet foglalta el a következő évek tenni-

valói. a magyarországi helyzetnek megfelelően legtöbbit a kis-számítógépek gyártásával, illetve alkalmazásával foglalkoztak. emellett egyik központi téma a gépek, berendezések, kulcsra kész,, átadása volt. ma már ugyanis nem egy számítógép központ, illetve számítástechnikai berendezés létrehozása a cél, hanem ezeket magába foglaló integrált szolgáltatásra van szükség. a hazai igények és más - elsősorban a szocialista - országok piaci követelményei is csak a fejlesztéshez szorosan kapcsolódó átfogó, technológiai fejlesztéssel együtt elégíthető ki gazdaságosan. vagyis a számítógépeket csak úgy lehet jól kihasználni, ha minden segédeszközzel el vannak látva.
/mti/

-. -
- 34 -

15.00 bh

1545

bb 55. pécsi képzőművészek tárlata a finnországi Lahtiban

vid kz bh -cz

1974. október 4.

pécs északi testvérvárosában, a finnországi Lahtiban, október 7. és 28. között tárlaton mutatják be a mecsekalján élő képzőművészek alkotásait. hat pécsi festő- és grafikusművész - bizse jános, erdős jános, kolbe mihály, martyn ferenc, simon béla és soltra elemér - munkásságával ismerkedhetik meg ez alkalommal a finn közönség. mindegyik művész tiz-tiz képével szerepel a lahti tárlaton. ezzel a kiállítással viszonyozzák a finn testvérváros grafikusművészeinek nemrég történt pécsi bemutatkozását. pénteken kulturális küldöttség utazott pécsről az északi városba. a delegáció tagjai részt vesznek a lahti tárlat megnyitásán, találkoznak az ottani alkotókkal és megbeszélést folytatnak a két testvérváros képzőművészeinek további együttműködéséről.
/mti/

-. -

bb 60. nagygyűlés a német demokratikus köztársaság megalakulásának 25. évfordulója alkalmából

t nn/s gi sző -cz

1974. október 4.

a német demokratikus köztársaság nemzeti ünnepe, a népi demokratikus állam megalakulásának 25. évfordulója alkalmából pénteken délután az ikarus karosszéria- és járműgyárban nagygyűlést rendezett a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és a hazafias népfront országos tanácsa.

részt vett a nagygyűlésen és az elnökségben foglalt helyet benke valéria, az mszmp politikai bizottságának tagja, győri imre, az mszmp központi bizottságának titkára, kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke, dr. timár mátyás, a minisztertanács elnökhelyettese, sarlós istván, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter, dr. szekér gyula, nehézipari miniszter, somogyi sándor, a budapesti pártbizottság titkára, roska istván külügyminiszter-helyettes, duschek lajosné, a szakszervezetek országos tanácsának titkára, kelemen lajos, budapest főváros tanácsának elnökhelyettese, a kisz központi bizottságának képviselői, továbbá az ikarus karosszéria és járműgyár vezetője, a társadalmi tömegszervezetek, az eredményesen dolgozó munkáskollektívák több képviselője. az elnökség tagja volt gerhard reinert, a német demokratikus köztársaság magyarországi nagykövete is.

/folyt. köv./

1630

- 35 -

bb 60. /nagygyűlés ... 1. folyt./gi

az ndk és a magyar himnusz hangjai után bánki zsuzsának, a vigszínház művésznőjének szavalata következett, majd sarlós istván, a nagygyűlés elnöke mondott megnyitó szavakat, s átadta a szót dr. timár mátyásnak, a nagygyűlés szónokának.

/dr. timár mátyás beszédét mai bb 10. számú anyagunkban közöltük. az embargót az alábbi javításokkal feloldjuk:

az 1. oldal alulról számított 2. sorában a szöveg helyesen: ..az új állam dolgozó népe. /a ,,munkásosztály szó

kimarad!/

az 1. folytatás 3. bekezdésének 5. sorában a szöveg helyesen: ... életkörülményeink javítását ... /az ,,állandó,, szó kimarad!/

timár mátyásnak, a központi bizottság tagjának, a minisztertanács elnökhelyettesének nagy tapssal fogadott szavai után gerhard reinert nagykövet emelkedett szözlásra.

/gerhard reinert beszédét mai bb 11. számú anyagunkban közöltük. az embargót feloldjuk!/

a nagygyűlés sarlós istván zárszavával ért véget, majd színes kulturműsor következett a pilisvörösvári német nemzetiségi együttes tagjainak tolmácsolásában. műsorukon német népdalok, népi táncok, klasszikus szerzők művei és folklór feldolgozások szerepeltek.

az ünnepséget az internacionálé hangjai zárták. /mti/
--

bb 57. hunya istván kitüntetése

k/s gi szö -cz

1974. október 4.

az elnöki tanács hunya istvánnak, a medosz elnökének több-évtizedes munkásmozgalmi tevékenysége elismeréséül, 80. születésnapja alkalmából a magyar népköztársaság zászlórendje i. fokozata kitüntetést adományozta. a kitüntetést losonczi pál, az elnöki tanács elnöke adta át. jelen volt a kitüntetés átadásánál pullai árpád, az mszmp központi bizottsága titkára és cseterki lajos, az elnöki tanács titkára. /mti/

- 36 -

bb 52. fehérjékben gazdagabb kenyérgabonát keresnek - mezőgazdasági tudományos ülészek szegeden

vid.-kz gi -cz

1974. október 4.

a szegedi mezőgazdasági kutatás 50-ik évfordulója alkalmából pénteken tudományos ülést rendeztek a gabonatermesztési kutató intézetben. a három szekcióban tartott tanácskozáson a buza, a kukorica és a hagymatermesztés legújabb kutatási, nemesítési irányairól számoltak be az előadók.

hazánkban a buza és a kukorica terméshozama az intenzív és hibrid fajták elterjedésével ugrásszerűen növekedett. a magas hozamok megtartása mellett most már a minőség javítása került előtérbe. ennek érdekében az intézet többéves programot dolgozott ki. a cél az, hogy táplálkozásélettani szempontból értékesebb, fehérjékben gazdagabb kenyérgabonát adjanak a nagyüzemek az élelmiszeriparnak. a programban az ország termőterületét kategóriákba sorolták aszerint, mennyire alkalmasak gabonatermesztésre. ötven körzetből gyűjtenek be buza és huszonöt körzetből kukorica termésmintákat laboratóriumi elemzésvizsgálatokat végeznek az érés idején a betakarítás után és a raktározáskor is ellenőrzik a gabonák minőségét, felderítik az esetleges kedvezőtlen változások okait is. ezáltal megtalálják a legmegfelelőbb tárolási technológiát. végső soron e sokoldalú ellenőrzés alapján tesznek javaslatot a kutatók arra, hogy az ország egyes vidékein milyen buza, illetve kukoricafajták termesztése a leggazdaságosabb. ezen túlmenően a ,,minőségi program,, a külföldön jelenleg is keresett gabonák világpiacon rangját tovább növelheti.

a hagyományesetiséssel foglalkozó tanácskozáson a kutatók elmondották, hogy az eddigieknél jobb minőségű, bőventermő fajták előállításán fáradoznak, ugyanakkor az idén már jó eredményekkel bemutatkozott nagyüzemi komplex termesztési technológia még hatékonyabbá tételét szolgálja az intézet középtávú vöröshagyma kutatási programja. /mti/

1640
--

- 37 -

bb 56. magdeburgi és komáromi vállalat üzletkötése

vid.-kz gi -cz

1974. október 4.

nagy teljesítményű olajipari berendezés megvásárlására kötött szerződést a cemokomplex közreműködésével a komáromi kőolajipari vállalat a német demokratikus köztársaság magdeburgi gépgyárával. a komáromi vállalatnál új üzemek kialakításával 1982-83-ig kétszeresére növelik a kőolajfeldolgozás kapacitását. az állami nagyberuházást megelőzően 1976-ig korszerűsítik a meglévő termelőegységeket. ebben a programban kerül sor az évi egymillió tonna teljesítményű feldolgozó üzemszámra felújítására is. ehhez a felújításhoz rendelték meg a nagy exportot lebonyolító és gyártmányairól jól ismert ndk-beli vállalatnál a korszerű csökemencét. a magdeburgi gyár előnyös határidőre vállalkozott: 1976 első felében magyarországra szállítja a 18 millió forint értékű berendezést. a komáromi vállalat már korábban is vásárolt termelőberendezéseket a német demokratikus köztársaságtól, s azok teljesítményével, határfokával rendkívül elégedett. /mti/

-. -

bb 58. rácz károly

t gy/f gi szö -cz

1974. október 4.

a magyar partizán szövetség országos bizottságának tagja, aki a szövetség képviselőjeként részt vett az nszk polgári- és hadirokkant szervezetének /reichsbund/ országos kongresszusán, pénteken hazaérkezett budapestre. /mti/

-. -

felhasználható 17 órától!

bb 59. magyar-ndk barátsági nap zalaszentgróton

vid.-kz gim -cz

1974. október 4.

a német demokratikus köztársaság megalakulásának közelgő 25. évfordulója alkalmából pénteken magyar-ndk barátsági napot tartottak zalaszentgróton. a találkozón részt vett rolf reusche, az ndk budapesti nagykövetségének másodtitkára. a délutáni órákban a nagyközségi művelődési központban lezajlott barátsági gyűlésen dr. papp elemér, a hazafias népfront zalaszentgróti járási bizottságának elnöke méltatta a demokratikus német állam szocialista fejlődését. felszólalt rolf reusche is. /mti/

-. -

- 38 -

1720

v

bb 61. gazdaságtalan termékek gyártását szüntették be a komárom megyei tanácsi üzemekben

vid.-kz gi -cz

1974. október 4.

hogyan teljesítik az üzem- és munkaszervezés fejlesztésére hozott párt- és kormányhatározatokat a komárom megyei tanács felügyelete alá tartozó ipari üzemek, vállalatok -erről rendeztek pénteken tanácskozást tatabányán. ismertették, hogy az üzemek többségében felülbírálták a gyártmány szerkezeteket, s megszüntették az olyan termékek készítését, amelyeket nehezen vagy egyáltalán nem tudtak értékesíteni, így gyártásuk már gazdaságtalan volt. ezek az üzemek 1971-72-ben még jelentős anyagi gondokkal küzdöttek, de az új intézkedések hatására most már eredményesen dolgoznak. néhány üzem kollektívája a vártnál is jobb teljesítménnyel produkál. jellemző példaként említették a tanácskozáson a komárom megyei kályhacsempegyártó és építő vállalatot, ahol 1973 elején még 40 féle terméket állítottak elő kis sorozatban, gazdaságtalanul. az idén felére csökkentették a gyártmányok számát, s keresettebb, jobban jövedelmező termékek készítését kezdték meg. ez a vállalat az 1972-es évet csaknem hárommillió forint veszteséggel zárta, de a gazdaságosabb termelési szerkezet kialakításának hatására ez év első felében már 1,7 millió forintos nyereséget ért el. intézkedés történt több tanácsi üzemben az importot helyettesítő termékek gyártásának előállítására is.

a megyei tanácskozáson hangsúlyozták, hogy több üzemben még kényelmesség uralkodik. intézkedési terveket készítettek ugyan az üzemszervezés fejlesztésére, de azok jó része még mindig csak a papíron szerepel, s az érdemi munka még nem kezdődött meg. /mti/

-. -

bb 62. elhunyt özv. tóth józsefné

k gi szö -cz

1974. október 4.

özv. tóth józsefné, a párt- és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje elhunyt.

temetése október 8-án, kedden 14 órakor lesz a rákoskeresztúri új áztemetőben.

/mti/

mszmp vi. ker. bizottsága

-. -

- 39 -

v

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb 12. sz. hírünk /Lengyel vállalatok .../ 1. bek. 4-5. sorában a szöveg helyesen:

az 1965. évi 30 kilogrammos egy főre ...

/mti/

--

bb 63. mario vieira de mello,

k hg/pf gi szö -cz

1974. október 4.

a brazil szövetségi köztársaság első magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, budapestre érkezett. a nagykövet megérkezése alkalmából nagy lajos, a külügyminisztérium protokoll osztályának vezetője üdvözölte. /mti/

--

bb 64. losonczy pál,

k hg/pf gi szö -cz

1974. október 4.

a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, fock jenő, a minisztertanács elnöke és apró antal, az országgyűlés elnöke fogadta dr. uranovicz imrét, hazánkban az indonéz köztársaságba akkreditált új rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki a közeljövőben utazik állomáshelyére. /mti/

--

bb 67. régészeti és néprajzi kiállítás szekszárdon

vid.-kz gi la

1974. október 4.

tolna megye muzeológusainak munkásságát reprezentáló kiállítás nyílt pénteken a szekszárdi balogh ádám muzeumban. az utóbbi évek legjelentősebb régészeti leleteit és néprajzi gyűjtéseinek eredményeit mutatja be. /mti/

--

1782

- 40 -

bb 65. mozgatható röntgensugár és elektronikus számítógép - új lehetőségek a diagnosztikában

vid.-kz gi -cz

1974. október 4.

balatonfüreden az annabella szállóban pénteken két szekcióban folytatódott a magyar radiológusok társaságának vii. országos kongresszusa. a tanácskozáson - amelyen csaknem 600 orvos és műszaki szakember vesz részt, dr. klinkhamer a.c. az utrechti egyetem tanszékvezető tanára, a radiológiában alkalmazott legújabb diagnosztikai módszerekről és eljárásokról tartott előadást.

elmondotta, hogy a legújabb technikai eszközök és módszerek sikeres alkalmazása világszerte megnövelte a sugaras vizsgálatok számát. egy teljesen új, mindössze másfél éve ismert emi röntgengép alkalmazásával óriásit fejlődött a radiológia tudománya. az eddigi röntgen gépekkel a test egy-egy vetületéről kaptak információt, a mozgatható röntgensugárral viszont a test teljes keresztmetszetét „letapogathatják”, a gép felfogó berendezését összekötik egy elektronikus számítógéppel, amely olyan pontos képet ad, hogy a lágy testrészen, vagy akár a koponyán belül lévő legkisebb daganatot is fel lehet ismerni. a mozgatható röntgensugár - mintegy nagyon érzékeny, vékony hur - a test minden részébe behatol és a legkisebb különbségeket is jelzi. alkalmazásával alaposabb betegség helyének és nagyságának megállapítása. ezeknek a kísérleti stádiumban lévő berendezéseknek - mint mondotta - a diagnosztikában legalább olyan nagy jelentősége, mint a röntgensugár felfedezése volt.

elmondotta, hogy a sugaras vizsgálatok mellett, vagy annak kiegészítésére, bevonult az orvosi „fegyvertárba”, az ultrahang is. az ultrahang, a test belsejéből visszaérkező visszhangjelzésekkel lehetővé teszi a betegség helyének és nagyságának pontos meghatározását. s ezenkívül a szervezetben lévő mozgást, változást is képes vizsgálni, a másodperc tört része alatt. ez különösen a szivbillyentyű, az infarktusz, és a vele született szivbetegségek okozta mozgási eltérések megállapítására teszi alkalmassá.

/folyt. köv./

1974

- 41 -

v

bb 65. /mozgatható ... 1. folyt./gi

érdeklődést váltottak ki a külföldi és hazai tudósok körében az utrechti egyetemen alkalmazott angiográphiás érvizsgálatok is. ennek a súlyos balesetek utáni, sürgős betegellátásban van óriási jelentősége. e gyógyítási mód lényege, hogy az érbe vékony csővön vezetett, ugynevezett kontrasztanyagok segítségével, a sérült ereket, röntgen láthatóvá teszi. az érbe vezetett csövet egyébként felhasználják ma már arra is, hogy az érelzáródást okozó vérrögöt, vagy meszes góccokat, mint a „kéményseprő”, egy nagyon vékony drót segítségével eltávolítsák. ilyen készülék, amelyen az angiográphiás érvizsgálatokat végeznek már hazánkban is, van, a budapesti és pécsi klinikákon. alkalmazásával az eddigi 4-5 órás műtétek, sebészi beavatkozás nélkül, egy tüszurással, fél óra alatt elvégezhetők. /mti/

.-.

bb 66. magyar- finn mezőgazdasági-, élelmiszeripari és erdészeti munkacsoport ülése

k jf/pf gi ie -cz

1974. október 4.

a magyar- finn mezőgazdasági-, élelmiszeripari és erdészeti munkacsoport október 1-4-e között budapesten tartotta üléseit. dr. madas andrás miniszterhelyettes és samuli suomela, a finn mezőgazdasági tanács főigazgatója pénteken a mém-ben alá írta a tanácskozás záró jegyzőkönyvét.

a munkacsoport ülésén megállapították, hogy 1973 óta az együttműködés - elsősorban a mezőgazdasági és erdészeti területen - jelentősen bővült. a kapcsolatok szélesítésére további lehetőségek kínálkoznak, reális alap van például az élelmiszeripari együttműködés kialakítására. abban is megállapították, hogy megvizsgálják a kooperációs lehetőségeket a mezőgazdasági és erdészeti gépgyártásban.

samuli suomela főigazgatót fogadta dr. dimény imre mezőgazdasági- és élelmiszerügyi miniszter. /mti/

.-.

1445
- 42 -

parlament

bkk 3./ az országgyűlés ...12.folyt./um

témája volt a felszólalásnak a közös tanácsú községek helyzete. ennek kapcsán említést tett a képviselő az emberek - alapjában véve helyeselhető - lokálpatriotizmusáról, s felhívta a figyelmet arra, hogy a községi önálló tanácsok megszüntetésekor fontos szempont: „tanácstalan”, lakóhelyek ne kerüljenek hátrányos helyzetbe azokhoz a településekhez képest, ahol a közös tanács működik. bírálta a felszólaló azt a gyakorlatot, hogy közös tanács létesítése után annak a lakóhelynek a problémáit igyekeznek megoldani, ahol éppen működik a társközségek tanácsa. ezzel szemben sokkal inkább az a módszer követendő, hogy - amint a képviselő fogalmazott - gondosan szervezett és megtartott falugyűléseken, „kihelyezett”, tanácsai testületi üléseken tárják fel egy-egy lakóterület, kisközség legégetőbb gondjait, rangsorolják a teendőket, így munkálják ki - kollektív bölcsességgel - a megoldások mikéntjét.

/folyt. köv./

ebédszünet után péter jános elnökletével folytatta munkáját az országgyűlés. elsőként borbándi jános, a minisztertanács elnökhelyettese emelkedett szóra.

borbándi jános beszédét mai bkk 2-es számú hírünkben közöltük, az embargót az alábbi javítások figyelembe vételével f e l o l d j u k :

a 7. folytatás 2. bekezdésének 7. sorában a „végeztek,, stzó helyett végeznek irandó.

a 8.folytatás 1. bekezdésének 12.sorában a szöveg helyesen:

...megítélése is. ebből adódik, hogy egyes szervek munkájának eredménytelenségét nem lehet megállapítani, s ezért nincs kelendő biztosíték ...

/folyt.köv./

- 39 -

15.53/um

16⁰⁰

parlament

bkk 3./az országgyűlés13.folyt./um

a szerkesztőségek figyelmébe!!

javítások a mai bkk 3.sz. /az országgyűlés.../hirre:

a harmadik folytatás első bekezdésének nyolc-kilencedik sorában a szöveg helyesen:

....teszi ki a kötelező tartalékolást az áthuzódó köte-
lezettség ...

a 12. folytatás első bekezdése után kérjük pótolni:

ezután ebédszünet következett.

ebédszünet után...

x x x

dr. prieszol olga

----- /budapest ,3.vk/, a közalkalmazottak szakszervezetének főtitkára hangsúlyozta: a szakszervezet azt tartotta szem előtt, hogy az állami munkát segítő és érdekvédelmi tevékenység egyaránt szolgálja a társadalmi és a szűkebben vett apparátusi érdeket is. amilyen módon és mértékben előrehalad a tanácsi szervezet korszerűsítése; amilyen mértékben megteremtődnek a minőségi munka végzésének optimális feltételei; amilyen ütemben javulnak a tanácsi dolgozók élet- és munkakörülményei, olyan arányban lesz érzékelhető mindezek előnyös hatása a lakosságra, az állampolgároknak is.

a tanácsi apparátus - a kezdeti nehézségeket áthidalva - jól helytállt, a dolgozók túlnyomó többsége megfelelő hivatástudattal, munkatapasztalattal rendelkezik és áldozatkészen tesz eleget a magasabb fokú igényeknek. az államszervezet bármely szintjén dolgozni - a munkásosztály szolgálatát, a munkáshatalom erősítését, és az ezt kifejező politika érvényesítését jelenti. a tanácsi munka során, s különösen az állampolgárok ügyeinek intézésekor, a hatósági tevékenység kapcsán ezt mindenkor szem előtt kell tartani. erre alapozva kell és lehet igényelni a gyors, szakszerű, kulturált ügyintézés általánosítását.

/folyt.köv./

- 40 -

16.30/um

16⁴⁰

parlament

bkk 3./az országgyűlés14.folyt./um-a

a hatósági munka egyszerűsítésére és korszerűsítésére a kormány megfelelő intézkedéseket tett; a feladat most ezeknek maradéktalan végrehajtása. ebben hangsúlyozott felelősség hárul az ágazati irányító szervekre, a minisztériumokra és főhatóságokra egyaránt.

a tanácsi függetlenített választott tisztviselők, valamint a kinevezett vezetők körében is minden tanács-szinten dolgoznak eredeti foglalkozásuk szerint munkások. ez azonban nem teszi feleslegessé azt, hogy felelősséggel keressük azokat a további lehetőségeket, a művelt, politikailag szilárd munkások fokozott bevonására a közéleti munkába.

dr. radnóti istván/ veszprém megye 2.vk./ a veszprém megyei

tanács elnöke elmondotta, hogy a tanácstörvény hatására összetettebbé és szorosabbá vált a tanácsok és a lakosság kapcsolata. a választók - joggal - számon kérik a tanácstól, hogyan biztosítja a terület ellátását, körültekintően intézi-e ügyeit, s bevonja-e a helybelieket a célok meghatározásába, a döntések előkészítésébe. ahol ez a gyakorlat, ott a fejlesztésekből jelentős részt vállalnak az állampolgárok és a gazdasági egységek is. ehhez azonban a nyílt politizálás légköre szükséges, s a demokratizmus részeként idetartozik a lakosság rendszeres és részletes tájékoztatása.

a tanácsi ügyintézésről szólva a képviselő utalt arra, hogy még mindig fellelhetők a bürokratizmus jegyei. előfordul, hogy az eljáró szervek állást foglalnak, döntenek anélkül, hogy az ügy minden részletét alaposan megvizsgálnák. néhol a határozat jogerőre emelkedésével lezártnak tekintik az ügyet, s nem kísérik figyelemmel a hatósági döntés végrehajtását. több területen pedig a jogi szabályozás bonyolult, vagy mérlegelés helyett a tulszabályozás érvényesül. a végrehajtás e nehézségei alapján vetette fel a képviselő: egy-egy széles réteget érintő jogszabály tervezetét minden esetben helyes és érdemes a lakossággal, a tanácstagokkal megvitatni. ezzel összehangoltabbá, szervezettebbé lehetne tenni a jogalkotást és a jog alkalmazását is.

/folyt.köv./

- 41 -

16.35/a

16⁴⁰

marjanek józsef

----- /fejér megye 12.vk/, a belinkai szénbánya körletvezető mérnöke hangsúlyozta: a törvény jó lehetőségeket biztosít tanácsainknak a kijelölt feladatok végrehajtására, az önállóság fokozására, a szocialista demokrácia szélesítésére. módot nyújt az államigazgatási tevékenység, az önálló tanácsi gazdálkodás színvonalának emelésére. a tanácsi költségvetéseknek, a fejlesztési alapoknak jelentős részét alkotják az üzemek, vállalatok különféle befizetései. gondot okoz viszont e pénzeszközök összegének előretervezése: ugyanis a tanácsok és vállalatok között még nem mindenütt alakult ki megfelelő információs kapcsolat. következőképpen a tanácsi gazdálkodásunkban ezeket a várható bevételeket csak nagy „rátartással”, olykor feleslegesen túlméretezett tartalékokkal tervezhetik. ellenkező esetben a bevétel elmaradása meggátolja a kijelölt programok megvalósítását, meghosszabbítja a megkezdett munkák kivitelezési idejét.

ipari és mezőgazdasági üzemeink mindinkább felismerik hogy a településfejlesztés nemcsak közszégi, hanem üzemi érdek is. e felismerést bizonyítják például a közös erőből felépített óvodák, bölcsődék, játszóterek. a tanácsok és a munkahelyek megállapodásainak, együttműködési szerződéseinek még vannak kihasználatlan lehetőségei. a tapasztalatok szerint az olyan településeken halad gyors ütemben a lakóhelyfejlesztés, ahol a tanács jól összefogja a közigazgatási területén működő üzemeket, vállalatokat. a vállalatokkal való együttműködésben kifogásolható, hogy a munkahelyek elsősorban olyan létesítmények felépítéséhez járulnak hozzá, amelyek közvetlen anyagi hasznot hoznak.

szviridov ivánné

----- /szabolcs-szatmár m. 7.vk./, a baktalórántházi áfész elnöke leszögezte: a gyakorlat igazolta az államigazgatás fejlesztésére hozott határozatok helyességét. a hatósági jogkörök döntő többsége a helyi tanácsokszakigazgatási szerveihez összpontosult: 1973-ban már helyben hozták az összes elsőfokú határozatok 81.2 százalékát, szemben az 1968-as 47.5 százalékkal. a hatáskörök decentralizálása, leadás a folytán helyben, rövidebb idő alatt intézhető el a lakosságot közvetlenül érintő ügyek. sokszáz, sokezer munkanap-kiesést lehet „megtakarítani”, azzal, hogy ilyen ügyekben nem kell a járáshoz, vagy megyeszékhelyre utazgatni. az államigazgatási munka szabolcs-szatmár megyében is javult, az ügyintézés általában törvényes, s valamelyest egyszerűsödött is. nagy gondot fordítanak arra, hogy a közös tanácsok társközsegeiben, s a népesebb külterületi tanyákon is megfelelő legyen a lakosság alapellátása, ügyeinek intézése.

/folyt.köv./

16.45/um

17⁰⁰

azonban sok még a tennivaló a bürokratizmus csökkentésében, az államigazgatási munka színvonalának emelésében, a demokratizmus erősítésében. sok a „tuszabályozás”, egy-egy területen a kelletténél még mindig több a kiegészítő, módosító rendelkezés, az ágazati belső utasítás, a körlevél, az irányelv, az állásfoglalás, a közlemény, - a területet szabályozó joganyag tehát viszonylag áttekinthetetlen.

az ügyek eredményesebb, gyorsabb és bürokrácia-mentes intézését, a társadalmi ellenőrzés erősödését szolgálja az állampolgárok megfelelő tájékoztatása. a tájékoztató munka hatékonysága - a kétségtelen javulás ellenére - sem kielégítő.

szviridov ivánné végezetül felvetette: indokolt megvizsgálni, hogyan lehetne a kisebb városok, járások, s más tanácsi szervek széttagoaltságát tovább csökkenteni. érdemes lenne megfontolni olyan szervezet létrehozásának lehetőségét is, amely hatékonyabban látná el a szabálysértési, az árhatósági, a szövetkezetfelügyeleti, valamint a városok és környékük, illetve a városok és járások lakosságát egyaránt érintő államigazgatási feladatokat.

ihási józsef / pest m. 4.vk./, a dabasi járási párt-

----- bizottság első titkára arról szólt, hogy pest megyében fokozódott a tanácstagok tekintélye és megbecsülése. elsősorban azért, mert erősödött kapcsolatuk a lakossággal, szorosabbá vált együttműködésük a területükön dolgozó üzemekkel. mind több az olyan tanácstag, aki - átérezve a vállalt munka felelősségét -, nem küldözgeti a hozzá segítségért fordulókat a különböző hivatalokhoz, szervekhez, hanem közvetlenül segíti és intézi ügyeiket.

szóváltette, hogy igen sok az érvényben lévő jogszabály, s egyes rendelkezések többször is módosultak már. joggal vetődik fel a kérdés: nincs-e tuszabályozás? s ezt annál is inkább fontos lenne közelebbről megnézni, mert a közszégi tanácsoknál dolgozók számára a paragrafusok közötti eligazodás - széleskörű jogi ismeretek nélkül - nagyon nehéz. célszerű lenne megfontolni, hogy egy-egy törvény végrehajtására hozott kormányrendelet után szükséges-e a sok ágazati rendelkezés? meg kellene vizsgálni azt is, hogy az ügyintézés egyszerűsítésére hozott központi intézkedések végrehajtását hogyan lehetne meggyorsítani.

/folyt.köv./

17.05/a

17¹⁰

bkk.3./ az országgyűlés....17.folyt./-a

a képviselő pest megye és választókerülete eredményeiről szólva elmondotta, hogy a megyében 2500 óvodai helyet terveztek, s ehelyett több mint tízezer készül el 1975. végéig. a vezetékes víz- és a csatornahálózat szintén a tervezett-nél nagyobb mértékben bővült.

szünet következett, majd apró antal elnökletével folytatódott a tanácskozás.

dr.vida miklós,/ budapest 22.vk./ a fővárosi gázmlivek

műszaki igazgatója utalt arra, hogy az 1950. évi első tanács-törvény elsősorban a megyék szintjén rendezte, szabályozta a tanácsi tennivalókat, majd a négy évvel későbbi módosított törvény már a járások szintjén is foglalkozott a tanácsok szerepével, munkájával. amostani - sorrendben harmadik - tanács-törvény már a fővárostól és a megyéktől a községekig és a kerületi tanácsokig kiterjedve irányít, szabályoz és kötődik az élethez. a törvény több paragrafusára kifejezetten a fővárossal és a kerületi tanácsokkal foglalkozik. budapesti képviselőtársainak véleményét fogalmazta meg dr.vida miklós, amikor kijelentette: üdvözljük különösen a kerületi tanácsok fontosságának, hatáskörének és felelősségének növelését; hiszen miközben a főváros egészének fejlesztése és lakosságának el-látása szerepel a tanácsi feladatok között, egyidejűleg a kerületek, a városrész-központok rekonstrukcióját is az ott élő családok igényeinek és lehetőségeinek figyelembevételével kell megoldani.

a tanácsi testületek és szervek fontos feladata, hogy biztosítsák ak központi intézkedések végrehajtását, ille-tőleg szükség szerint intézkedéseket kezdeményezzenek a köz-ponti szerveknél. példaként említette, hogy a főváros viii. kerületében jogszabály-módosításra tettek javaslatot: annak megakadályozása érdekében, hogy egyes kisiparosok a részük re - valamikor a tanács által - kiutalt műhelyt és üzlethelyi-séget tetemes összegért eladhassák állami vállalatoknak, még-pedig úgy, hogy adómentes bevételhez jutnak. ebben a kerü-letben másfél év alatt több mint négymillió forint került így a tanács helyett másokhoz. az emli-tett módosító javaslatot - interpelláció helyett - dr.vida miklós az országgyűlés plénumán is szóvá tette, a megoldást az építésügyi és városfejlesztési, valamint a pénzügyi tár-ca vezetőinél szorgalmazva.

/folyt.köv./

17.25/a

1730

bkk.3./ az országgyűlés...18.folyt./-a

érintette felszólalásában a képviselő a tanácsok és a nem tanácsi szervek sokoldaluan fejlődő, eredményesen alakuló kapcsolatát, a tanácsok együttműködését a hazafias népfront-tal. elmondta, hogy az ilyen közös munkának szép példája a főváros centenáriumának esztendejében kibontakozott,, együtt budapestért,, akció, amelyhez hasonló összefogást, együttes cselekvést hozhat a következő pártkongresszusra készülődés és felszabadulásunk 30.évfordulójának megünneplése is.

~~bálint istvánné~~/ békés m.12.vk./ a fővárosi ruhaipari vállalat szeghalmi telepének vezetője kiemelte, hogy a tanácsi bizottságok fontos segítői a testületi munkának, jelentős részük van a népképviselői, önkormányzati jelleg érvényesíté-sében, jó szervezeti keretet biztosítanak az állampolgároknak közéleti munkában való részvételre. a bizottságok munkálkodása elsősorban a testületi döntések, határozatok előkészítésében,vé-leményezésében kamatozik, kevésbé gyümölcsöző ellenőrző, össze-hangoló szerepük. a képviselő indítványozta, hogy irányelvek-ben rögzítsék az illetékesek, hogyan teremthető meg a különbö-ző szervek közötti ellenőrző tevékenység összhangja. így elke-rülhető, hogy szinte azonos időpontban azonos témákat ellen-őrizzenek nem tanácsi szervek és a tanácsi bizottság. a párhuzamosságokat meg kell szüntetni, mint ahogy mérlegelni kell azt is, hogy szükség van-e annyi bizottságra. példa a tulszervezésre: a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszté-riumhoz tartozó ágazatban békés megyében - megyei szinten - 15 operatív bizottság működik.

jelentős tanácsi, hatósági feladat a szövetkezetek tör-vényes működésének felügyelete. e munkában gondot okoz, hogy a törvényességi felügyelet megosztott a különböző szintű ta-nácsok között, s kevés a hozzáértő szakember. a mém békés me-gyei szakigazgatási intézményeiben például 260-an dolgoznak. ha e létszámnak bizonyos százalékát a tanácsok - átcsoportosi-tással - megkapnák, eredményesebb lenne a törvényességi fel-ügyelet.

szűkebb hazája gondjaival is foglalkozott a képviselő. elmondotta, hogy az elmaradást pusztán helyi erőforrásokra tá-maszkodva nem tudják behozni - jóllehet a megye lakossága nagy áldozatokat vállal az életkörülmények javításáért.

/folyt.köv./
18.00/a
t

bkk. 3./ az országgyűlés.....19.folyt./-a

oláh jános/ szolnok megye 10 vk./ a hazafias népfront

szolnok megyei bizottságának titkára hangsúlyozta: a tanácsok munkája közügy. feladataik napi teljesítése során szinte minden állampolgárral kapcsolatba kerülnek, s a szakszerű gyors ügyintézésrel elősegítik a jó politikai közérzetet. a huzavona, a pontatlan munka viszont nemcsak egyszerűen bosszúságot okoz, hanem sérti az állampolgári jogokat is.

a tanácsai ügyintézés korszerűsítése még korántsem tekinthető befejezett munkának. a gyorsabb előrehaladás útjában számos akadály áll. ilyen egyebek között az, hogy egyes szolgáltatást végző vállalatok gyakran még mindig hatósági szervként „intézkednek”, nehezíti az ügyintézés egyszerűsítését, hogy az országos hatáskörű szervek rendszerint az indokoltnál hosszabb idő után adnak választ egy-egy panaszra, észrevételre, s a helyi tanácsok vezetői között sem elég hatékony a munkamegosztás. igen gyakran okoz gondot az is, hogy a nem tanácsai szervek - egyes ügyekben - a tanács törvény alapján kéri ugyan a tanács véleményét, e vélemény azonban nem köti őket, s ezért intézkedéseikben nem is érvényesülnek kellően a helyi érdekek. ez utóbbi különösen a nem gazdaságos szolgáltatások területére jellemző.

a tanácsai munka színvonalának továbbfejlesztéséhez több ezer szakképzett tanácsai dolgozóra lenne szükség. javasolta: a közgazdasági szakközépiskolákban vezessék be az államigazgatási ismeretek oktatását.

simaházi sándor/borsod megye 17.vk/ az encsi járási hivatal

elnöke felszólalásában megállapította: a tanács törvény jól szolgálja azokat a célokat, amelyek megalkotását szükségessé tették. borsodban is eredményesen folyik a törvény végrehajtása, nőtt a tanácsok tekintélye, önállósága, felelőssége.

hangsúlyozta, hogy a törvény érvényesülése érdekében sokat kell még tenni a megyében is, például a területi tevékenység színvonalának tartalmasabbá tétele, a lakossági kapcsolatok szélesítése, módszereinek kialakítása érdekében. van még teendő a megváltozott hatáskörök színvonalas ellátására alkalmas apparátus kialakításában is.
/folyt.köv./

18.10/a

bkk.3./ az országgyűlés.....20. folyt./-a

a képviselő felhívta a figyelmet az aprófalvas települések gondjaira, arra, hogy ezeken a helyeken nemcsak az orvos, a pedagógus, a mezőgazdasági szakemberek biztosítása kíván rendkívüli erőfeszítéseket, hanem gondot okoz a tanácsai apparátus megfelelő felkészültségű munkatársainak biztosítása is, jóllehet ezek nélkül a törvény végrehajtása nem lehet teljes. simaházi sándor ezután arról beszélt, hogy borsodban az utóbbi évtizedben egy sok irányú, koncentráció bontakozott ki. a termelőszövetkezetek egyesülése, közös tanácsok kialakítása, az elnéptelenedő kis települések mellett más nagyobb települések lakosság-számának gyors növekedése mutatja e tendenciát. egyoldalról e folyamatok, jobb lehetőségeket teremtenek a fejlődéshez, más oldalról viszont újabb gondokat is szülnek. a képviselő utalt arra, hogy a különböző szintű tanácsok a munka-terhelése nem egyenlő. a legtöbb gond a községi tanácsok munkájában található. ugyanakkor itt a legkisebb a rendelkezésre álló eszközök mennyisége, és itt a legtöbb tennivaló a személyi feltételek biztosítása területén is. a községekben több mint kétmillió ember él, számukra és érdekükben nem lényegtelen, hogy e területek tanácsai hogyan látják el feladatukat.

végezetül a képviselő indítványozta, hogy a tanácsok helyzetének alakulását továbbra is kísérje kiemelt figyelem, a tanácsok kapjanak továbbra is segítséget felkészültségük növeléséhez, munkafeltételeik javításához, ügyintézésük egyszerűsítéséhez.

/folytv. köv./

miután több felszólaló nem jelentkezett, apró antal megadta a szót dr. papp lajos államtitkárnak, a minisztertanács tanácsai hivatala elnökének, aki válaszolt a képviselői hozzászólásokra, javaslatokra.

/folyt.köv./

18.47/um

p a r l a m e n t

bkk 3./az országgyűlés21.folyt./um

a sokoldalú vita, a hozzászólások megerősítették: a törvény helyes alapelveket mondott ki, megvalósítása jó úton halad, s ez biztató a jövőre nézve is. dr. papp lajos köszönetét fejezte ki az országgyűlésnek az értékes észrevételekért, javaslatokért, s köszönetet mondott a hozzászólásokban is példaként említett szép eredmények kimunkálóinak: a megbízásokat nagy felelősségérzettel ellátó tanácsstagoknak, az odaadással dolgozó tanácsi dolgozóknak és tisztségviselőknek, s nem utolsósorban annak a sokszázezer embernek, aki társadalmi munkában segítette -segíti a tanácsok tevékenységét.

a vita megerősítette, hogy a tanácsok fontos szerepet töltenek be a helyi feladatok megvalósításában, a lakossági igények kielégítésében, a szocialista demokratikus szélesítésében. az országgyűlés ülészakával lezárult széleskörű vita, mélyreható elemzés új lendületet ad a törvény következetes végrehajtásának, a tanácsi munka javításának.

a konkrét javaslatokta kitérve egyebek között arról szólt dr. papp lajos, hogy jogos észrevétele volt a felszólalóknak: a területi munkába nemcsak a szervezők vagy a végrehajtáskor kell bevonni a lakosságot, jobban kell számítani rájuk az ellenőrzés gyakorlásában is. helyes - mondotta - ha a tanácsi vezetők „elébe mennek”, a lakosságnak, nem várnak addig, amíg jelentkeznek. ami a fizikai dolgozók arányát illeti a tanácsstagok között, eléri az 50 százalékot, s bár ezen is lehetne még javítani, sokkal fontosabb az, hogy az apparátusok vezetésébe vonjanak be minél több tapasztalt, közéletben jártás munkást.

: :149; környéki községek helyzetét elemző felszólalásokra válaszolva megemlítette a tanácsi hivatal elnöke, hogy a pozitív tapasztalatok alapján - ahol annak feltételei már megvannak - a közeljövőben 60 község léphet városkörnyéki kapcsolatba. a tanácsok regionális együttműködését szorgalmazó észrevételekre jó példaként említette somogy, tolna és baranya megyék gyümölcsöző megyeközi kapcsolatait.

/folyt.köv./
19.03/um

- 48 -

p a r l a m e n t

bkk 3./az országgyűlés22.folyt./um

- jövőre lesz 25 esztendeje - mondotta végezetül dr. papp lajos -, hogy az országgyűlés megalkotta az első tanács törvényt. csaknem negyedszázad elteltével szerénytelenség nélkül állapíthatjuk meg, hogy a tanácsrendszer kiállta az idők próbáját, a tanácsok politikai rendszerünk jelentős alapintézményeivé váltak. a tanácsi dolgozóknak megvan az elhatározás, hogy feladatukat még jobban megismerve, készülve a párt xi. kongresszusára, hazánk felszabadulásának 30. évfordulójára, még eádményesebben dolgozzanak a szocializmus felépítésén, a lakosság szolgálatában. az országgyűlés vitája ehhez jelentős segítséget adott.

határozathozatal következett: az országgyűlés dr. papp lajosnak, a minisztertanács tanácsi hivatala elnökének a tanács törvény végrehajtásáról szóló beszámolóját egyhangulag tudomásul vette.

az országgyűlés őszi ülészakát apró antal zárszava rekesztette be. /mti - fehér péter, gergely róbert, miskolci péter, tóth ferenc/

x x x

a szerkesztőségek figyelmébe!

javitás a mai bkk 3. /az országgyűlés ../ számú hírré:

a 15.folytatás 1. sorában a név és a funkció helyesen:

marjanek józsef /fejér megye, 12.vk/ a móri tanács elnöke

a 21.folytatás 2. bek. 3.sorában a szöveg helyesen:

...a szocialista demokratizmus szélesítésében

/mti/

19.12/um

1920

- 15 -

bb 68. ndk barátsági hét székesfehérváron

vid.-kz gi la

1974. október 4.

a német demokratikus köztársaság megalakulásának 25. évfordulója alkalmából pénteken magyar-ndk barátsági hét kezdődött székesfehérváron. a rendezvénysorozatot a székesfehérvári könnyűféműben barátsági gyűlésen nyitották meg. az ünnepségen részt vett georg folk, az ndk budapesti nagykövetségének tanácsosa, bodnár lászló, az mszmp fejeér megyei bizottságának titkára, csóka jános, a hazafias népfront fejeér megyei bizottságának titkára és hajba kálmán, a fejeér megyei tanács elnökhelyettese.

ugyancsak pénteken a székesfehérvári alba regia szállóban az ndk idegenforgalmának 25 éves fejlődését bemutató kiállítás nyílt. a kiállítást werner wohlfarth, az ndk utazási irodájának budapesti igazgatója nyitotta meg, majd karl heiland, az ndk budapesti nagykövetségének tanácsosa koktélt adott az alba regia szállóban. /mti/

--

bb 69. ihlinszkij akadémikus látogatása az mta-ban

k pf gi szó la

1974. október 4.

a mtesz vendégeként magyarországon tartózkodó a. j. ihlinszkij akadémikust, a szovjet műszaki tudományos egyesületek össz-szövetségi tanácsának elnökét pénteken hivatalában fogadta erdey-gruz tibor, az mta elnöke. a megbeszélésen részt vett bogdár géza, az mta alelnöke és jelen volt p. p. byckov, a szovjetunió budapesti nagykövetségének tanácsosa. /mti/

--

bb 70. féner tamás fotóművész kiállítása

vid.-kz gi la

1974. október 4.

pénteken a miskolci galéria nagytermében megnyílt féner tamás fotóművész kiállítása. a művész első alkalommal mutatkozott be önálló tárlattal a miskolci közönségnek. a több mint hetven fekete-fehér fotó egyik sorozata a borsodi szénbányák feketevölgyi ii-es aknájában dolgozó cserhalmi brigád életét és munkáját örökítette meg.

a kiállítást dr. végvári lajos művészettörténész nyitotta meg. /mti/

17,25/gi

--
- 43 -

1750

felhasználható: 19 órától

bb 71. évadnyitás öt vidéki színházban

ö. vid.-kz gi la

1974. október 4.

öt vidéki színházunk tartotta meg pénteken évadnyitó előadását. a kaposvári csiky gergely színház és a békéscsabai jókai színház ösbemutatóval kedveskedett közönségének. kaposvárott az „egy lócsiszár virágvasárnapja”, című sütő andrás darabot, békéscsabán pedig a „tiz közül kilenc”, című juhász istván darabot vitték színre zsámbéki gábor, illetve orbán tiber rendezésében.

a kecskeméti, a debreceni és a veszprémi évadnyitó előadás során klasszikusok szerepeltek. a kecskeméti katona józsef színház schiller: don carlos című tragédiáját, a debreceni csokonai színház pedig shakespeare: antonius és kleopátra című drámáját mutatta be. a schiller bemutató rendezője ruszt józsef, a shakespearea bemutatója pedig horváth jeno. kecskeméten, a don carlos fülöp királyát - vendégként - gábor miklós kossuth-díjas kiváló művész alakítja.

a veszprémi petőfi színház vigjátékkal, schisgal: „szerelem, oh!”, című művével kezdte az évadot. a rendező: pethes györgy. /mti/

-. -

bb 72. a csehszlovák néphadsereg képzőművészeti stúdiójának kiállítása

gy/pf gi la

1974. október 4.

a csehszlovák néphadsereg napja alkalmából pénteken grafikai kiállítást nyitottak meg a magyar néphadsereg központi klubjában.

a kiállításon a csehszlovák néphadsereg képzőművészeti stúdiója művészeinek mintegy 60 alkotását mutatják be. megnyitó beszédet mondott frantisek benko ezredes, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének katonai és légügyi attaséja. a megnyitón megjelentek a nagykövetség munkatársai dr. zoltán rabay nagykövetségi tanácsossal az élen. jelen volt dr. bán károly ezredes, politikai főcsoportfőnök-helyettes. ott voltak a honvédelmi minisztérium és a budapesti helyőrség vezető beosztású tisztjei. /mti/

17,40/gi

-. -
- 44 -

18⁰⁰

bb 73. elutazott az olasz jogászküldöttség

/pf gi la

1974. október 4.

pénteken elutazott hazánkból az olasz demokratikus jogász szövetség négytagú küldöttsége, amely a magyar jogász szövetség meghívására egy hétig tanulmányozta a magyar testvérszervezet tevékenységét, a jogalkotás és a jogalkalmazás időszerű kérdéseit.

a küldöttséget, amelyet ugo natoli professzor, a pisai egyetem jogi karának dékánja vezetett, fogadta dr. szabó imre akadémikus, a magyar tudományos akadémia alelnöke, az állam- és jogtudományi intézet igazgatója, dr. katona zoltán, a legfőbb ügyész helyettese, dr. mátyás miklós, a legfelsőbb bíróság elnökhelyettese, dr. király istván, az igazságügyminisztérium törvényelőkészítő főosztályának vezetője és dr. sárándi imre, az elte jogi továbbképző intézetének igazgatója. /mti/

-. -

bb 74. eltemették szabó mátyást

vid.-kz gi la

1974. október 4.

pénteken délután nagy részvét mellett temették el debrecenben szabó mátyás országgyűlési képviselőt, a bolyi kossuth termelőszövetkezet nyugdíjas állami-díjas elnökét, a termelőszövetkezetek országos tanácsának tagját. rokonsága mellett ott álltak ravatalánál hajdu-bihar és baranya megye társadalmi életének képviselői. résztvett a temetésen a bolyi kossuth tsz sok tagja.

dr. szabó józsef, az országgyűlési képviselők baranya megyei csoportjának vezetője vett búcsút az országgyűlés nevében szabó mátyástól, mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium képviselőjében dajka balázs, a bolyi kossuth termelőszövetkezet és a falu lakossága nevében pedig cséplő györgy tsz elnök búcsuzott. /mti/

-. -

17,50/gi

- 45 -

18⁰⁰

bb 75. bajtársi találkozó a partizán szövetségben

/pf gi la

1974. október 4.

pénteken a magyar partizán szövetségben bajtársi találkozáson vettek részt a szövetségnek azok a tagjai, akik a második világháború folyamán a belga és francia ellenállásban folytatták harcukat a náci fasizmus ellen. a megjelenteket a magyar partizán szövetség vezetősége nevében rostás istván, a szövetség országos bizottságának tagja üdvözölte. a megjelentek és családtagjaik kötetlen beszélgetésen emlékeztek a multra, harcaikra, élményeikre. /mti/

..-

bb 76. vladimir dimitrov bolgár festőművész kiállítása

t me/s gi la

1974. október 4.

pénteken délután a műcsarnokban megnyílt vladimir dimitrov bolgár festőművész kiállítása a kulturális kapcsolatok intézete és a kiállítási intézmények rendezésében. a kiállítás megnyitóján részt vett garamvölgyi józsef kulturális miniszter-helyettes, a kulturális minisztérium, a külügyminisztérium és a kulturális kapcsolatok intézetének vezető munkatársai. jelen volt az ünnepségen sztoio sztanoev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete. megnyitó beszédet mondott lőrincz tamás, a kulturális kapcsolatok intézetének elnökhelyettese és racsko racskov, a bolgár népköztársaság kulturális és művészeti bizottságának elnökhelyettese.

a kiállítás - amely október 20-ig tart nyitva - mintegy 70 alkotást, a bolgár tájakat, embereket, a bolgár nép életét ábrázoló festményeket mutat be. /mti/

..-

v 18⁵⁰
- 46 -

bb 77. közös ndk-magyar képzőművészeti kiállítás

t nn/pf gi la

1974. október 4.

pénteken az ndk budapesti kulturális központjában, a német demokratikus köztársaság megalapításának 25. évfordulója tiszteletére megnyílt a drezdai veb kombinát elektromaschinenbau sahcssenwerk képzőművész-köre és a csili vasas képzőművész kör közös kiállítása. a megnyitón, amelyen simon lászló, a szakszervezetek budapesti tanácsának titkára mondott beszédet, megjelent társadalmi, művészeti életünk számos kiválósága. jelen volt werner kube, az ndk budapesti kulturális és tájékoztató központjának igazgatóhelyettese, valamint az az ndk-beli delegáció, amely gerhard stengelnek, a drezdai képzőművészeti főiskola tanszékvezető tanárának, vezetésével érkezett hazánkba a megnyitóra.

és tájékoztatás

az október 21-ig nyitva tartó bemutatón 60 alkotás sorakozik a látogatók elé, bepillantást adva a munkás-képzőművészek alkotói világába. a két képzőművész kör több mint egy évtizede alakított ki közvetlen kapcsolatot egymással. az ndk-beli alkotók eddig számos kiállításon mutatkoztak be budapestben, és a csili vasas képzőművész kör tagjai is többször állítottak ki, egyebek között berlinben és drezdában. közös találkozókra, cserelátogatásokra is sor került az elmúlt években. a hazai amatőr képzőművészek, akiket balogh jeno, a budapesti képzőművészeti főiskola tanára irányít munkájukban, jövőre hazánk felszabadulásának 30. évfordulója tiszteletére a berlini magyar kultúra házában tárják német kollégáikkal együtt a nyilvánosság elé alkotásaikat. /mti/

..-

bb 79. magyar-kanadai kerekasztal konferencia

k/s gi szö la

1974. október 4.

a magyar külügyi intézet és a kanadai külügyi intézet október 2-án és 3-án kerekasztal-konferenciát rendezett budapestben. a tanácskozás résztvevői megvitatták a napjaink nemzetközi viszonyaiban jelentkező új tendenciákat, a világgazdaság és a nemzetközi gazdasági kapcsolatok időszerű kérdéseit, valamint a magyar-kanadai gazdasági, kulturális és politikai kapcsolatok továbbfejlődésének kilátásait. pénteken este nagy jános külügyminiszter-helyettes fogadást adott a tanácskozás alkalmából. /mti/

17,45/gi

- 47 -

19³⁰

bb 80. bemutatók a budapesti színházakban

t mn/s gi szó la 1974. október 4.

pénteken a budapesti művészeti hetek jegyében egyszerre több bemutatót tartottak a budapesti színházakban. a pesti színházban ezen az estén játszották először aldo nicolaj hármán a padon című kétrészes vígjátékát, kapás dezső rendezésében. a játék diszleteit fábrí zoltán, jelmezeit pedig jánoskúti mártá tervezte. a három szerepet bulla elma, bilicsi tivadar és páger Antal alakította.

a budapesti gyermekszínházban pénteken láthatták először a fiatalok fehér klára „mi, szemüvegesek, „ című színművét both béla rendezésében. a mű zeneszerzője balázs árpád, diszlettervezője csinádi istván, a jelmezeket pedig batta gabriella készítette. szabados zsuzsa, detre annamária, sípeki tibor és farkas dénes játszotta a főbb szerepeket. /mti/

--

bb 81. folytatta budapesti vendégjátékát a rusztavi gruz drámai színház

t mn/s gi szó la 1974. október 4.

pénteken vagyim nikolajevics korosztiljov „száz év múlva, „ című drámájának bemutatójával folytatta budapesti vendégjátékát a rusztavi gruz drámai színház a fővárosi operett-színházban. a dekabristák hőstetteiről szóló művet g. lordkipanidze rendezte, a diszleteket és jelmezeket pedig m. malazonija tervezte. a főbb szerepeket o. megvinetuhuceszi-t és g. sziharulidze-t, a gruz szocialista szovjet köztársaság érdemes művészeit láthatta a közönség.

a bemutatón megjelent művészeti, társadalmi és politikai életünk számos kiválósága. a gruz művészek szombaton katona józsef bánk bán című tragédiájának előadásával bucsuznak a magyar fővárostól, majd debrecenben találkoznak ismét a hazai közönséggel. /mti/

--

- 48 -

bb 78. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13 órától 18 óráig

/gi la 1974. október 4.

38. bkv
39. cs. nagy andrás kiállítása
40. sajtótájé. a bőripari kongresszusról
41. muzeumi dolgozók kitüntetése
42. magyar siker a prix italian
43. üzemen a kiskörei vízierőmű iv. turbinája
44. kazareczki kálmán lausanne-ba utazott.
45. a lovak közé esett
46. a kndk budapesti nagykövete a pak csong hi elleni merénylet hátteréről
47. berlinbe utazott a hnf ot küldöttsége
48. szovjet testvérmegyei küldöttség békésben
49. kisz-iskolát avattak
50. nemes dezső látogatása baranyában
51. a központi szállítási tanács ülése
52. tudományos ülészek szegeden
53. „palóc madonna, „
54. befejeződött a számítógéptechnikai konferencia
55. pécsi képzőművészek tárlata finnországbán
56. magdeburgi és komáromi vállalat üzletkötése
57. hunya istván kitüntetése
58. hazaérkezett ráth károly
59. magyar-ndk barátsági nap zalaszentgróton
60. nagygyűlés az ndk évfordulója alkalmából
61. gazdaságtalan termékek
62. elhunyt özv. tóth józsefné
63. megérkezett a brazil nagykövet
64. losonczi pál fogadta uranovicz imrét
65. új lehetőségek a diagnosztikában
66. magyar-finn munkacsoport ülése
67. régészeti kiállítás
68. ndk barátsági hét székesfehérváron
69. szovjet akadémikus látogatása az mta-ban
70. féner tamás kiállítása
71. évadnyitás vidéki színházakban
72. a csehszlovák néphadsereg képzőművészeti stúdiójának kiállítása
73. elutazott az olasz jogász-küldöttség
74. szabó mátyás temetése
75. bajtársi találkozó
76. vladimir dimitrov kiállítása
77. közös ndk-magyar kiállítás
78. hírjegyzék

/mti/

--

- 49 -

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai 58. sz. hírünkben szereplő név helyesen:

r á t h károly

/mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai 69. sz. hírünk címében és a szövegben szereplő név helyesen:

a. j. i s l i n s z k i j

/mti/

--

bb 82. időjárásjelentés

/gi la

1974. október 4.

a meteorológiai intézet jelenti 1974. október 4-én,
pénteken este:

kevesebb eső.

várható időjárás szombat estig:

felhőátvonulások, elszórtan esővel. mérsékelt, időnként
élénk nyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet
szombaton 12-17 fok között. /mti/

--

19,30/gi

- 50 -

1950

bb 83. befejeződtek a magyar-algériai vízügyi tárgyalások

sb/pf gi la

1974. október 4.

pénteken befejeződtek a magyar-algériai vízügyi együttműködésről folytatott tárgyalások. a megbeszélések jegyzőkönyvét magyar részről dégen imre államtitkár, az országos vízügyi hivatal elnöke, algériai részről s.e. abdellah arbaoui vízügyi államtitkár írta alá.

a magyar algériai vízügyi kapcsolatokat megalapozó egyezményt 1972-ben kötötték meg, s azóta széleskörű együttműködés alakult ki a két ország vízügyi szervezetei között. magyar szakértők vesznek részt algériában - többek közt - a vízellátás és a csatornázás fejlesztésében, a hidrológiai észlelő hálózat kialakításában. jelenleg 40 szakember - tervező és tanácsadó - dolgozik algériában. a magyar vízügyi oktatási intézményekben mintegy 30 algériai hallgató tanul.

a budapesti tárgyalásokon hozott határozatok értelmében az eddigit meghaladó mértékben küldünk vízügyi szakembereket algériába és több algériai hallgató részesülhet szakképzésben oktatási intézményeinkben. ezenkívül a magyar és az algériai szakértők bizottsága előkészíti közös vízügyi vállalkozások megszervezését.

magyarországi látogatása során s.e. abdellah arbaoui államtitkárt fogadta huszár istván, a minisztertanács elnökhelyettese, s áttekintették a magyar-algériai vízügyi kapcsolatokat és az együttműködés fejlesztésének lehetőségeit.

x x x

az okmányok aláírását követően s.e. abdellah arbaoui nyilatkozott a sajtó képviselőinek. elmondotta, hogy az algériai kormány az iparfejlesztés és a földreform megvalósítása mellett egyik legfontosabb feladatának tekinti a korszerű vízgazdálkodás megszervezését. ezért a soronkövetkező második négyéves népgazdasági terv időszakára nagyarányú vízépítési munkákat irányoztak elő. e feladatok megvalósítása érdekében algéria erőteljesen fejleszti kapcsolatait a szocialista országokkal, köztük magyarországgal is. a budapesti tárgyalások alapján remélhető, hogy a magyar és az algériai vízügyi szervek között újabb, magasabbrendű szervezeti formák keretében, lényegesen bővül az együttműködés. /mti/

--

a vizügi

- 51 -

2000

bb 84. elutazott a tanzániai vizügyi küldöttség

k sb/pf gi la

1974. október 4.

pénteken elutazott hazánkból a tanzániai vizügyi küldöttség, amely f. k. lwegarulila vizgazdálkodási minisztériumi államtitkár vezetésével szeptember 30-a és október 4-e között tárgyalásokat folytatott az országos vizügyi hivatal vezetőivel a két ország vizgazdálkodási együttműködésének fejlesztéséről. /mti/

--

bb 85. befejezte budapesti tanácskozását a kgst építésügyi számítástechnikai munkacsoportja

k sb/pf gi la

1974. október 4.

a kgst építésügyi állandó bizottságának elektronikus számítástechnikai munkacsoportja pénteken budapesten befejezte 4 napos tanácskozását, amelyen a műszaki tervezésben, az építőipari vállalatok termelésirányításában és munkaszervezésében előnyösen felhasználható elektronikus számítástechnikai módszerek alkalmazásáról tárgyaltak. /mti/

--

bb 86. a járdaszigeten gázolt

/gi la

1974. október 4.

pénteken 12,55 órakor budapesten a xi. kerület, fehérvári ut 44. számú ház előtt hodányi zoltán 21 éves gépkocsivezető, budapesti lakos személygépkocsival a járdaszigetet terelő oszlopának ütközött, majd a járdaszigeten várakozók közül nyolc személyt elütött. egy felnőtt és egy gyermek súlyos, nem életveszélyes, egy felnőtt és öt 11-13 éves tanuló könnyű sérülést szenvedett.

a baleset oka: a gépkocsivezető nem az adott utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette járművét. hodányi zoltánt a rendőrség őrizetbe vette. /mti/

--

- 52 -

20¹⁰

bb 87. fogadás a csehszlovák nagykövetségen

t gy/pf gi la

1974. október 4.

dr. václav moravec, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövete és frantisek benko ezredes, katonai és légügyi attasé - a kárpát-dukulai hadművelet 30. évfordulója és a csehszlovák néphadsereg napja alkalmából - pénteken fogadást adott a nagykövetségen. a fogadáson megjelent czinege lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter, roska istván külügyminiszter-helyettes, valamint papp dezső, az mszmp központi bizottságának osztályvezető-helyettese. ott voltak a munkásőrség, a magyar honvédelmi szövetség, a magyar partizán szövetség vezetői, továbbá néphadseregünk tábournoki és parancsnoki karának sok tagja. részt vett a magyarországi diplomáciai képviselők több vezetője, katonai és légügyi attaséja.

ott volt a fogadáson b.p. ivanov vezérezredes, az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet déli hadseregcsoporthoz parancsnoka, továbbá a parancsnoki kar több tagja. /mti/

--

bb 88. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18 órától zárásig

/gi la

1974. október 4.

79. magyar-kanadai kerekasztal-konferencia
80. budapesti színházak
81. gruz színház
82. időjárásjelentés
83. magyar-algériai vizügyi tárgyalások
84. elutazott a tanzániai vizügyi küldöttség
85. kgst építésügyi munkacsoport
86. a járdaszigeten gázolt
87. csehszlovák fogadás
88. hirjegyzék
/mti/

- v é g e -

készült az mti belpolitikai/szerkesztőségében

a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztő: halasi györgy
lakatos erzsébet

21⁰⁰

- 53 -

mai belpolitikai adásunka